

PRVNÍ
GENERÁLNÍ SYNOD
ČESKOBRATRSKÉ
CÍRKVE EVANGELICKÉ
V PRAZE
R. 1921.

PROGRAM A ČLENOVÉ SYNODU.
ZPRÁVY A NÁVRHY.

NÁKLADEM SYNODNÍHO VÝBORU ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANG.
TISKL V. NEUBERT, SMÍCHOV.

**Synodní výbor
českobratrské církve evangelické.**

V PRAZE, dne 25. ledna 1921.

Po rozumu § 119.b) a 124. církevního zřízení a § 6. a 8. základních a přechodných ustanovení českobratrské církve, svoláváme tímto

I. Generální synod českobratrské církve evangelické

na pondělí dne 21. února 1921
do českobr. chrámu na Král. Vinohradech, Korunní tř. 62.

Generální synod bude předcházeti pobožnost s kázáním,
která zahájena bude o $\frac{1}{2}$ 7. hod. večer.

Program generálního synodu:

1. Členové synodu odevzdají buď před pobožností aneb ihned po ní své legitimace synodnímu výboru, který je předběžně prohlédne a se svou zprávou o nich odevzdá je příslušnému výboru.

2. O $\frac{1}{2}$ 8. hod. zahájení synodu předsedou synodního výboru.

3. Nejstarší člen synodu ujme se předsednictví a nejmladší farářský člen zapisovatelství (dle § 130. círk. zřiz.). Tento prozatimní předseda vykoná aneb dá vykonati zahajovací modlitbu a čtení Písma sv., zjistí vyvoláním jmen, zdali členové jsou přítomni v počtu k usnášení dostatečném (§ 134. círk. zřiz.); na to zařídí volbu předsedy a dvou místopředsedů, zapisovatelů, jichž počet určí sám synod, a výboru k prozkoumání legitimací volených členů.

4. Zvolený předseda i náměstkové jeho jakož i zapisovatelé ujmou se svých úkolů; předseda nejprve pak zařídí, aby členové vykonali předepsaný slib (§ 131. círk. zřiz.).

5. Zvolený výbor podá zprávu o platnosti legitimací členů volených; rozhodne se o pochybnostech snad vzniklých o platnosti práva jednotlivých osob v synodu zasedati a o omluvách členů nepřítomných, po případě o povolání náhradníků.

6. Volba komise pro vydání zprávy o tomto generálním synodu.

7. Návrh synodního výboru v příčině synodní práce.

8. Volba odborů přípravných dle § 130., odst. 3.; vyzvání nejstarších členů odborů těch, aby se postarali o ustavení jich.

9. Projednání návrhů odbory připravených na základě předloh synodního výboru.

10. Projednání případných návrhů samostatných (§ 15. jednacího řádu synodního).

11. Volba synodního výboru.

12. Volba komisí, které provéstí mají ustavení nových seniorátů.

13. Volba správců různých fondů a ústavů církevních, případně likvidačních komisí.

14. Čtení a schválení zápisu o posledním zasedání, případně volba verifikační komise.

15. Usnesení o době a místě příštího synodu.

16. Zakončení generálního synodu.

Žádáme, aby dne 13. aneb 20. února 1921 konání I. generálního synodu bylo ohlášeno při službách Božích ve sborech a kazatelských stanicích a na modlitbách vzpomenuť bylo, by synod tento přispěl z milosti Boží ke zřízení a utvrzení dobrého řádu, k obnovení a posílení bratrské lásky a k povzbuzení všech služebníků k dílu Páně.

Synod tento trvati bude pravděpodobně pět dní, a proto potřebno jest, aby členové jeho dle toho se zařídili.

Synodní výbor:

Dr. Ant. Boháč
jednatel

Josef Souček
předseda

Dr. Ferd. Hrejsa
místopředseda

Ferd. Kavka
pokladník

Dr. Josef Král
zapisovatel

Dr. Ferd. Císař, Boh. Mareček, Kamil Nagy, Ant. Zahálka,
členové synodního výboru.

Členové generálního synodu.

Z české superintendence (dříve ref.)

1. Dr. Frant. Žilka, náměstek supt. v Kr. Vinohradech.
2. Jan Urbánek, superint. kurátor v Poděbradech.

Seniorát pražský:

3. Josef Souček, senior v Praze.
4. Ferd. Kavka, sen. kurátor v Praze.
5. Frant. Bednář, farář v Praze.
6. Jaroslav Šustr, rolník v Bechlíně, p. Roudnice n. L.
7. L. B. Marek, farář v Kr. Vinohradech
8. Bedř. Jerie, farář v Roudnici n. L.
9. Dr. Ant. Boháč, odb. rada v Praze.
10. Josef Holý, ředitel cukrovaru v Mochově.
11. Jan Sixta, rolník v Tuklatech, p. Ouvaly.
12. Dr. Josef Svoboda, lékař v Kr. Vinohradech.

Náhradníci:

Josef Kantorek, farář v Mělníku, Karel Hadač, farář v Lysé, Jaroslav Čermák, rolník v Klučově; Vladimír Soukup, ředitel banky v Mělníku, Frant. Michalec, soukromník v Libšicích, Václav Kostomlatský, rolník v Budohosticích.

Seniorát Poděbradský:

13. Josef Sára, senior v Hronově.
14. Jan Kubiček, rolník v Hořátvi.
15. Václav Miler, farář v Bošíně.
16. Václav Váňa, rolník v Senicích, p. Poděbrady.
17. Jarolím Nešpor, farář v Chleběch.
18. Frant. Šustr, farář v Poděbradech.
19. Jan Kubiček, statkář v Hořátvi.
20. Václav Váňa, rolník v Senicích, okres Poděbrady.
21. Jiří Vedral, obchodník v Libštátě.
22. Matěj Urbánek, rolník v Chleběch.

Náhradníci:

Čeněk Fiala, farář ve Velenicích, Josef Čapek, farář v Třebouchovicích, Slav. Daněk, farář v Libštátě, Arnošt Kubeček, rolník ve Žďárkách, Josef Hrubý, rolník v Třebouchovicích, Václav Vokoun, rolník v Sánech, Václav Strnad, továrník v Libici n. Cidl., Václav Hojný, rolník v Černilově.

Seniorát čáslavský:

23. Viktor Szalatnay, senior v Kutné Hoře.
24. Alois Holý, rolník v Nové Vsi, p. Velím.
25. Dr. Frant. Kozák, farář v Čáslavi.
26. Jaroslav Řepa, farář ve Velimi.
27. Václav Havelka, nájemce dvorů v Ronově n. Doubr.
28. Ladislav Suchý, továrník v Pečkách na dráze.

29. Rudolf Bulíček, sklenář v Přelouči.
30. Josef Blecha, rolník ve Štitarech, p. Kolín.

Náhradníci:

Ant. Vondra, farář v Semtěši, Jan Pípal, farář v Libenicích, Miroslav Řepa, ředitel záložny v Kutné Hoře; Frant. Brouček, rolník v Chvaleticích, V. Němec, rolník v Košťálovicích, Frant. Korábek, rolník v Šlághamrech, Josef Paleček, rolník v Libenicích.

Seniorát chrudimský:

31. Josef Nešpor, senior v Chrudimi.
32. Jan Skeřík, rolník v Jehnědi č. 51, p. Kerhartice.
33. Frant. Odstrčil, farář v Lozicích, p. Chroustovice.
34. Miloslav Novák, farář v Proseči (Kolíně).
35. Frant. Kostlán, rolník v Hněveticích, p. Rychmburk.
36. Josef Kučera, rolník v Borové u Poličky.
37. Jan Čermák, rolník v Mostku, p. Brandýs n. Orl.
38. Jan Šplíchal, rolník v Sloupnici.

Náhradníci:

Ladislav Řepa, farář v Čermné, Benjamin Fleischer, farář v Sloupnici, Václav Chvojka, rolník v Bezděkově, Frant. Pešek, rolník v Mor. Svatce, Karel Beneš, rolník v Kladně, Václav Mikulecký, rolník v Bohňovicích.

Superintendence východní:

39. Dr. Ferd. Hrejsa, superintendent v Praze.
40. B. Mareček, superint. kurátor v Jičíně.
41. Petr Marušíák, supt. náměstek v Libštátě.
42. Stan. Čapek, farář v Praze.
43. Josef Hromádka, farář v Šonově.
44. Dr. Josef Král, finanční sekretář v Praze.
45. Václav Petrželka v Libkovicích, p. Roudnice.
46. Ant. Hons, kurátor v Kovánci, p. Dol. Cetno.
47. F. V. Trnka, kurátor v Humpolci, Trnkova ul.
48. Václ. Vondruška, správce školy v Trnávce.

Náhradníci:

Josef Kulík, farář v Libkovicích, Rudolf Lány, farář ve Velimově (Krábčicích), Josef Růžicka, farář v Kovánci, Dr. Jan Hruška, profesor v Praze, Fr. Ferbas, mistr tesařský v Starém Městě u Náchoda, Em. Stradovský v Krucemburku, Jan Kadlec v Dušníkách u Dobříše.

Superintendence moravská:

49. Dr. Ferd. Císař, superintendent v Kloboukách u Brna.
50. Josef Bubela, superint. kurátor ve Vsetíně.

Seniorát západní:

51. Josef Dobeš, senior v Novém Městě na Moravě.
52. Josef L. Hájek, farář v Miroslavi.
53. Frant. Vašíř, rolník v Prosetíně.

54. Frant. Ryšavý, senior. kurátor v Miroslavi.
55. Václav Pokorný, farář a náměstek supt. v Brně.
56. Frant. Rozbořil, farář v Německém.
57. Karel Vilím, sekretář banky v Brně.
58. Josef Příbyl, traťmistr v Novém Městě na Moravě.
59. Josef Čech, rolník v Novíči.
60. Karel Šimek, mlynář v Olešnici.

Náhradníci:

J. Pokora, farář v Nosislavi, N. Řehůřek v Rovečíně, V. Pavlík v Nosislavi, Kamil Nagy, farář ve Vanovicích; Jan Volek, farář v Jimramově, Josef Kučera, rolník v Kloboukách, Karel Lukavec, říd. učitel v Heršpicích, Frant. Šedý v Jimramově.

Seniorát východní:

61. Josef Odstrčil, konsenior v Roustce.
62. Jan Trusina, rolník v Malé Bystřici č. 107, p. V. Bystřice u Rožnova.
63. Frant. Prudký, farář v Olomouci.
64. G. Švanda, farář v Hrubé Lhotě.
65. Jos. Jadrníček, rolník ve Stříteži.
66. Václav Vratislav, strojmáster v Přerově, Bartošova ul.
67. Jan Sklenář, rolník v Pacetlukách, p. Prusenic.
68. Jan Esteřák, kloboučník v Olomouci.

Náhradníci:

Josef Sypták, farář v Prusenicích, Jan Skalák, farář ve Vsetíně, Martin Chrenčík, rolník z Javorníka.

Seniorát vsetínský:

69. Gustav Winkler, senior ve Vsetíně.
70. Frant. Rolčík, sen. kurátor v Pozdřechově.
71. Alexander Winkler, farář ve Frýdku.
72. G. Řičan, farář v Hovězím.
73. Ant. Hlubík, obchodník ve Vsetíně.
74. Josef Hromádka, rolník v Hodslavicích.
75. Jan Sušeň, rolník v Jaseně.
76. Josef Kramoliš, stavitel v Hodslavicích.

Náhradník:

Tomáš Tománek v Ratibořicích.

Za bohosl. fakultu:

77. Prof. Dr. G. A. Skalský v Praze I., Husova fakulta.

Za učitele církevních škol:

78. Frant. Kašpar, říd. učitel v Klášteře.
79. J. Vejnar, správce školy v Bojmanech.

Náhradník:

Frant. Erben, správce školy v Bobnicích.

Zřízení a správa církve.

Generální sněm církevní ze 17. a 18. prosince 1920 zvolil ve smyslu svých usnesení synodní výbor, který by prozatímně vykonával funkce dřívější církevní rady — s výminkami v dotyčných usneseních stanovenými. Zvoleno bylo devět členů, později i ustaveno, a to: Josef Souček, farář u Klimenta a senior v Praze předseda, Dr. Ferd. Hrejsa, farář u Salvatora a superintendent v Praze místopředseda, Dr. Ant. Boháč, sekční rada v Praze jednatel, Ferd. Kavka, ředitel továrny v Praze pokladník, Dr. Josef Král, finanční sekretář v Praze zapisovatel a právní poradce, kterýchžto pět tvořilo presidium či užší výbor. Další členové byli: Dr. Ferd. Císař, farář a superintendent v Kloboukách, Kamil Nagy, farář ve Vanovicích, Heřman Rüdiger, lékárník v Praze, Antonín Zahálka, notář v Roudnici. Náhradníci byli: Boh. Mareček, továrník v Jičíně (který po úmrtí br. Heřmana Rüdigeru stal se členem), Ing. Adolf Novotný, vrch. stav. rada v Král. Vinohradech, Frant. Prudký, farář v Olomouci, Karel Vilím, sekretář banky v Brně a Gustav Winkler, farář a senior na Vsetíně.

Synodní výbor ujal se ihned své práce; dojednal s ministerstvem školství a národní osvěty, že i před potvrzením usnesení generál. sněmu bude úřadování jeho prozatím uznáváno a předložil dotyčná usnesení, týkající se ústavy, vládě ke schválení s příslušným protokolem. Usnesení ta formulována v devět článků (4 základní a 5 přechodních); schválena byla vládou 5. listopadu a prezidentem 22. listopadu 1919.

Po rozumu § 8. ustanovení těchto světil synodní výbor některé funkce, dříve vrchní církevní radou vykonávané, superintendenčním a seniorátním orgánům a oznámil to veškeré církvi přípisem z 24. ledna 1919. Byl to první přípis synod. výboru, který byl vytištěn ve „Věstníku“, jež pak vydával synodní výbor ve lhůtách nepravidelných.

Návrh nového církevního zřízení, vypracovaný komisí ústavní, byl nákladem synodního výboru vytištěn a po rozumu usnesení generálního sněmu rozeslán sborům, seniorátům i superintendencím, aby jej ve svých shromážděních vzaly v úvalu a učinily případné pozměňovací aneb souhlasící návrhy. Návrhy a usnesení konventů superintendenčních došly k synodnímu výboru v červenci a srpnu 1920 a synodní výbor na jich základě sestavil definitivní návrh pro generální synod.

Podobně i návrh ústřední pokladny církevní, zpracovaný finanční komisí, byl vytištěn a rozeslán; prošel úřady staršovstev a konventů a na základě jich usnesení zpracován a předkládá se synodu návrh definitivní. Na základě usnesení českého superint. konventu (ref.) zpracoval synodní výbor návrh stanov pro diasporní sbory a předkládá ho rovněž synodu. Také návrh jednacího řádu pro synod jest připojen a navrženo, aby dle něho i pro ostatní shromáždění (seni-

orální i sborová) jednací řád dle jejich zvláštních potřeb vypracován byl. Jednotný a stejně znějící řád jednací pro všechna církevní shromáždění není možno sestaviti. Úplně nový řád disciplinární nebylo synodnímu výboru možno předložit, proto činí se návrh, aby starý řád prozatímne byl přijat s některými změnami. Starý řád vytištěn jest ve sbírce církevních nařízení, roč. XIII. z r. 1886.

V příčině rozluky církve a státu, o kteréž na generál. sněmu jednáno bylo, sdělujeme, že pro otázku tuto svolal ministr školství zvláštní poradu znalců a že za naši církev navrženi byli a v poradě té zasedali bratři: notář Ant. Zahálka, farář Frant. Šustr a Dr. Josef Stěhule. Všichni tři podali také i písemná dobrozdání o této věci, která spolu s jinými projevy byla nákladem ministerstva vytištěna a všem členům poradního sboru poslána. Stanovisko našich zástupců bylo: rozlučka blahovlnná, spíše: nová úprava poměru církve a státu. Později, zvláště na podnět návrhu rozluky, podaného Drem Bartoškem a na podnět usnesení farářského spolku v této věci, svolána byla porada některých našich farářů a právníků o této otázce. Byly dosud tři schůze, v nichž projednáván byl návrh zásad rozluky, vypracovaný Dr. J. Stěhulou. Porada ta neskončila posud práce své: chce vypracovati memorandum a určitý návrh, jak československá církev by si poměr církve a státu představovala. S touto věcí souvisí i požadavek restituce konfiskovaných církevních statků. (Viz volné návrhy na generálním sněmu č. 13. v protokolu). Synodní výbor požádal br. faráře Frant. Bednáře, aby na základě aspoň částečně zjištěných konfiskací zpracoval o tom pamětní spis, který by vládě i Národ. shromáždění podán byl. Spis ten jest v celku hotov, jest však třeba, aby poradní sbor v otázce rozluky vzal ho v úvahu a spojil se svými usneseními. Doufáme, že zvláštní zpráva o celé této věci zmíněným poradním sborem zpracována bude a generálnímu synodu předložena. O otázce poměru církve a státu sepsal Dr. Josef Stěhule spis „Stát a církev“, jehožto první část vydána nákladem synodního výboru a na tisk druhé dána subvence.

Poradníkem pro církev naši při ministerstvu školství byl sen. Josef Souček. Nyní má referát o evang. věcech člen naší církve JUDr. Kam. Svoboda.

Synodní výbor obrátil se na vládu republiky se žádostí, aby změněn byl zákon z 25. května 1868, týkající se přestupu dětí mezi sedmým a čtrnáctým rokem a účastnil se také ve věci této akce, aby národní shromáždění ke změně tohoto zákona přikročilo. Zákon ten pak skutečně změněn byl novým zákonem z 15. dubna 1920, dle kterého náboženství všech dětí až do čtrnáctého roku věku jejich určují rodiče.

Pravidelná zasedání užšího výboru konala se každou středu od 1/25. do 7 až 8 hodin, později bylo potřebí častějšího zasedání. Mimo to členové dělili se o referáty pro jednotlivé předměty. Širší výbor scházel se občas ve věcech zvláště důležitých. Za

sekretáře synod. výboru povolán byl Boh. Valeš, kandidát far. úřadu a místnost pro úřadování najata byla v Husově domě. Místnost ta nedostačuje, ale posud nemohla býti získána místnost vhodnější.

Všecky ostatní orgány církevní trvaly dle dřívějšího uspořádání, částečně dle nového usnesení sněmovního. Superintendent české (ref.) diecése Dr. Čeněk Dušek zemřel brzy po převratu dne 23. listopadu 1918. Dočkal se sice osvobození svého národa, ale radoval se z toho již uprostřed stínu smrti. Nemůžeme zde o významu tohoto muže se šířiti, ale tolik říci jest třeba, že to byl muž zvláště milovaný těmi, kteří byli jeho žáky a že jeho vliv byl hluboký. Jeho přímá osobnost, jeho široké vzdělání a rozhled, jeho mužná pobožnost, jeho odpor k falši, jeho láska k národu, jeho vychovatelské umění učinilo jej nezapomenutelným všem, kterým byl učitelem a kazatelem. Po této stránce nemáme nikoho, kdo by se mu vyrovnal. — Po jeho smrti nebyl už volen superintendent pro tuto diecési, nýbrž pouze náměstek a to Dr. Frant. Žilka z Mělníka a náhradník jeho Frant. Šustr z Poděbrad. Dokud nedošla volba jejich potvrzení, spravoval superintendenci Viktor Szalatnay, farář z Kutné Hory až do května 1919. V superintendenci východní (a. v.) zvolen a potvrzen byl náměstkem superintendentovým Petr Marušiák, farář v Libštátě.

Na Moravě připojen byl seniorát Vsetínský k moravské superintendenci (dříve ref.)

Ze seniorů nově zvolen a potvrzen byl Josef Nešpor, farář chrudimský. Senior východního seniorátu moravského, Gustav Jelínek ze Stříteže, složil svůj farářský i seniorský úřad koncem září 1920 a odešel na odpočinek. Správu tohoto seniorátu koná konsenior Josef Odstrčil z Roušky.

Sbory a kazatelé.

Nové farní sbory byly od převratu zřízeny tyto: v Čechách: Pečky, Valteřice (ref.), Mladá Boleslav, Hradec Králové, Žižkov, Pardubice; na Moravě: Třebíč; ve Slezsku: Frýdek a Moravská Ostrava. Sbory v Ml. Boleslavi, Frýdku a Ostravě nemají však žádné vlastní církevní budovy — ani modlitebny, ani fary, i jsou odkázáni jeden na laskavost Jednoty bratrské (Ochranovské), druhé na sbory německo-polské, kteréžto poslední jim neochotně a v nevhodnou chvíli a za poplatek dosti veliký propůjčují kostely. Jeden superintendentní úřad radi proto, aby se budoucně nezřizovaly sbory farní dříve, dokud si dotyční neopatří alespoň vlastní modlitebnu. Jistě, když sbor nemá svého domova, svého střediska, vznikají veliké těžkosti a dochází k jakémusi ochabnutí a zklamání. Na druhé straně zase může býti samostatného a stálého kazatele tak potřebí, že se zřízení farního sboru i bez kostela a fary doporučuje. Žádáme synod, aby v této otázce zaujal určité stanovisko pro budoucnost.

Nová filiálka zřízena byla v Předhradí ve sboru velimském a má býti zřízena na Smíchově.

Nové stanice kazatelské povstaly v Lanškrouně (sbor Čermná), Vrchlabí (sbor Valteřice), Kouto, Domažlice, Nová Kdýň, Čistá, Zbuch, Zbiroh (fil. Plzeň), Příbram (sbor Rybníky), Ouřínoves (sbor Škvorec?), Brandýs n. Lab. (sbor Lysá), Nový Jičín (sbor Hodslavice), Uherské Hradiště (sbor Zádveřice), Zábřeh, Habrová (fil. Svěbohov), Orlová, Šenov, Petřvald (sbor Ostrava), Třanovice (Frýdek-Ostrava), Nusle (sbor Praha II.)

Následkem sloučení dřívějších obou církví, nastala potřeba upravit hranice některých sborů dříve a. a. h. v., po případě i sbory sloučiti. A tak po rozumu usnesení generálního sněmu církevního o této věci, zaslal synodní výbor všem církevním sborům a úřadům zásady, dle nichž by při této nové úpravě měly se sbory řídit. A pokud se tato dohoda ohledně hranic sborových dala, všude se konala v duchu bratrském.

Ke sloučení sborů, které měly kostely v jedné obci, došlo v Libštátě, Valteřicích a v Černilově. O sloučení se vyjednávalo, ale posud k němu nedošlo ve Velké Lhotě. Úpravu hranic provedly sbory: Libkovice—Krabčice—Lečice—Mělník; Kovánek—Ml. Boleslav—Vteln, sbory v Praze I. a II.—Král. Vinohrady—Žižkov—Rybníky; filiálky v Plzni; Trnávka—Chvaletice—Krakovany—Kojín; Libštát—Valteřice—Křížlice; Černilov—Semonice—Šonov; Čáslav—Hradiště—Vilimov; Prusenovice—Rusava; Jásená—Zádveřice. Snad byla i jinde úprava provedena aneb se koná, ale synodnímu výboru o tom zpráva nedošla.

Celkem jest dnes česko-bratrských farních sborů v Čechách 79, na Moravě 41, ve Slezsku 3, úhrnem 123. Sborů filiálních jest v Čechách 14, na Moravě 6, kazatelských stanic v Čechách 88, na Moravě a ve Slezsku 38, celkem 126.

Povážlivé jest, že mnohé farní sbory jsou uprázdňeny a to: Mladá Boleslav, Pardubice, Proseč, Ranná, Svratouch, Telecí, Černilov, Krucemburk a Šonov v Čechách; Daňkovice, Nikolčice, Olešnice, Střítež, Hošťálková, Pržno a Rusava na Moravě, v celku 16 sborů.

Krom toho jest potřebí na některých místech jiných, kde práce veliká se otevírá, stálých kazatelů, jako v Č. Budějovicích, Domažlicích, Nové Kdýni, Jindř. Hradci, Král. Dvoře, v Libni, na Královicku, ve Vys. Mytě, v severní Moravě, Uher. Hradišti, Valašském Meziříčí a jinde. Ale nových kazatelů jest velmi málo a mnohé ztratili jsme za dvě léta od převratu, hlavně odchodem k jiným povoláním.

Smrtí odvoláni byli faráři: Jar. Čapek, farář v Liptále, Dr. Čeněk Dušek, superintendent v Kolíně, Boh. Straka, farář v Ranně; dále kandidát Rud. Nechuta v Čáslavi, a bývalý farář v Munden v Americe Josef Dobiáš z Velimi.

Do výslužby odešli: Frant. Kalda, farář u Klimenta v Praze, a Gustav Jelínek, senior ve Stříteži.

Za kuráty povoláni byli a tak úřadu farářského v církvi se vzdali úplně: Rudolf Kalda z Hořátve, Josef Lukášek z Prahy, Jaroslav Martinek z Telecího, K. Rosenzweig z Krucemburku, Pavel Hajnóczy z Pozdětchova, Pavel Nešpor z Nikolčic. Kurát G. A. Molnár spravuje i při tomto povolání sbor Trnávecký co jeho farář dále.

Do služby na veřejných školách jako katecheti vstoupili a služby farářské se vzdali: J. L. Hruška z Černilova, Josef Cohorna z Humpolce, V. Pospíšil z Opatovic, Jos. Votruba z Valteric a Jan Geryk z Hošťálkové. K vůli dalším studiím bohosloveckým vzdal se místa farářského v Kolíně Jan Kučera a odejel do Ameriky. Vl. Čech, farář v Borové, vzdal se veškeré služby duchovní a vyhledal si povolání jiné.

Profesory fakulty Husovy v Praze jmenováni byli, ale stále faráři zůstávají, ač službu farářskou buď nekonají, aneb jen z části konají, Dr. Ferd. Hrejsa u Salvatora v Praze, Dr. Fr. Žilka z Mělníka, Dr. Josef Hromádka v Šonově a Dr. Slav. Daněk v Libštátě. Farář Semonický Tím. Kašpar vzdal se rovněž činné služby farářské a stal se úředníkem československé legace v Londýně, avšak nominelně farářem zůstal.

Četné jsou změny míst působení různých kazatelů. Jsou však pravidelně oznamovány ve Věstníku.

Celkem jest nyní farářů v plné činné službě sborové 110; těch, kteří částečně vedle jiného hlavního povolání svého se činnosti farářské účastní více nebo méně jest 5 a jeden jest pouze farářem nominelním. Diasporní kazatelé jsou 2; vikářů jest 8, kandidátů farního úřadu 5, jáhni 2. Farářů na odpočinku jest 8; vdov farářských 33, sirotek po nich 8.

Mimo dekrety volitelnosti, které synodní výbor vydal kandidátům bohosloví dle dosavadních řádů vystudovaných a vyzkoušených, byli také prohlášeni volitelnými za vikáře a zástupce administrátora ve sborech déle nežli dvě leta uprázdněných (§ 40. 2., odst. 4. cirk. zřiz.) bři. Alois Bílý z Prahy a Rudolf Šedý ze Svěbohova. Potom se svolením synodního výboru vykonali kolokvium dle § 40, 2. odst. 2. cirk. zř. před komisí české superintendence (h. v.) Fr. Šedý, dříve kazatel církve methodistické v Americe a J. Dvořák, dříve farář na reform. sboru ve Slavonii, a to za příčinou získání volitelnosti v církvi naší.

První kandidátní zkoušku bohosloveckou před česko-bratrskou komisí zkušební v Praze, poprvé vykonali studující bohosloví Jan Řezníček z Trnovan a R. Krause z Krásna u Val. Meziříčí.

Také vyskytla se otázka, zdali by výmínečně neměli se připustiti k volitelnosti a ordinaci takoví muži, kteří vedle svého povolání pracovali a pracují v církvi naší nábožensky mezi mládeží i dospělými, a kteří by chtěli buď zcela aneb jen z části dále se této práci věnovati, ale tak, že by byli ustanoveni a pověřeni, ano i ordinováni církví,

aby i svátostmi přísluhovali mohli, třeba by odborného vzdělání bohosloveckého neb jáhenského neměli.

Synodní výbor má za to, že taková možnost by dána býti měla, totiž, aby mužové svou činností, svým charakterem i svou horlivostí obecně v církvi známi, mající i dostatečné vzdělání obecné, připuštěni byli výmínečně, po vykonání kolokvia, k volitelnosti a pak i k ordinaci. Žádáme, aby v této věci učinil synod rozhodnutí.

V příčině duchovního života a náboženské činnosti našich sborů můžeme jen to pověděti, že jsou mnohé stesky na ochablost, zvláště některých venkovských sborů, stesky na malou návštěvu chrámových shromáždění a večere Páně, na zvýšený materialismus, na nedbání dne Páně. V této poslední věci vyhověl synodní výbor usnesení generálního sněmu jednak tím, že rozeslal všem sborům přípis nabádající ke svěcení neděle a jednak sestavením petice k Národnímu shromáždění a vládě, žádající, aby zákonodárstvím státním svěcení nebylo znemožňováno. Petice tato však nepotkala se s žádným výsledkem. Než vedle stinných stránek má náš církevní život také stránku světlou; také zjevy zvýšeného zájmu náboženského a vážné touhy ukazují se na mnohých místech. O tom svědčí zřízení devíti nových sborů farních za dvě poslední leta a mnohých stanic kazatelských, jakož i zvýšená činnost evangelisační.

Činnost evangelisační jeví se i v počtu přestupů k církvi naší.

Přistouplých k nám bylo:

	r. 1919	1920	úhrnem	z toho od řím. kat.	od jinud
v seniorátě pražském	914	2407	3321	2156	165
" " poděbradském	248	396	644	624	20
" " čáslavském	211	495	706	690	16
" " chrudimském	134	211	345	339	6
" superintendenci východní (a. v.)	737	1710	2447	2350	97
" seniorátě západním (Mor.)	181	304	485	474	11
" " východním	162	701	863	861	2
" " vsetínském	98	125	223	195	28
úhrnem	2685	6349	9034	8689	345

Odstouplých z církve naší bylo:

	r. 1919	1920	úhrnem	z toho k řím. kat.	jinam
v seniorátě pražském	77	119	196	63	133
" " poděbradském	45	48	93	33	60
" " čáslavském	33	52	85	26	59
" " chrudimském	35	45	80	18	62
" superintendenci východní (a. v.)	42	81	123	74	49
" seniorátě západním (Mor.)	43	54	97	61	36
" " východním	40	37	77	47	30
" " vsetínském	39	39	78	42	36
úhrnem	354	475	829	364	465

Ke statistice této připomínáme, že sice ze sborů Šonov a Vysoká nedošly zprávy, ale tím už by se uvedená čísla o mnoho asi nezvětšila. Počet pak přístupů ve dvou minulých letech jest takový, jaký nebyl od dob tolerančních. Zvláště na některých místech jest hnutí přestupové pozoruhodné. Tak zejména na Plzeňsku. V Nové Kdyni, v Koutě a Domažlicích připojilo se k církvi naši během dvou let kol 1000 duší a to hlavně následkem propagační a evangelisační činnosti br. K. Machotky, vikáře Plzeňského. V Plzni samé a nejbližším okolí jest kol 600 přístupů. Silné jest hnutí i na Kralovicku, zejména v Čisté a Kozlanech, v krajině to tak úplně římsko-katolické jako Domažlicko. Nyní ve Zbuchu a Zbírohu u Plzně koná se úspěšná evangelisační práce. A tak počet našich údů v této oblasti stále roste, jakož i touha po náboženském životě. Značný počet přístupů vykazují sbory Veliké Prahy. Za poslední dvě léta přistouplo 2003 osob. Zvláště značný jest počet jich v Žižkově, v Libni; i v blízkém Ouřínovsi bude nyní asi 200 přestoupělých — kteří v počtu nahoře uvedeném nejsou zařazeni. Také v Budějovicích a v okolí rostou naše řady, a potřebí jest tu jenom pravidelnější a častější práce propagační. Jindřichův Hradec čeká na svého dělníka — žence. Úspěšná jest práce ve sboru Lysském, zejména v Brandýse n. L. (137 přistoupělých); v diaspoře Lounské (256), v Kladně (121), v Mělníku (143), v Peckách (121), v Králově Dvoře (sbor Semonický 140). Na Moravě silné jest hnutí v oblasti sboru Olomouckého (382), a ve sboru Svěbohovském (250); v Brně (259); ve Slezsku ve Frýdku (77) a v M. Ostravě (140).

Mezi přistoupělými jsou lidé různých stavů a povolání; jsou mezi nimi i učitelé a profesori, advokáti, lékaři i úředníci; i rolníci jsou mezi nimi jako na Severní Moravě, na Domažlicku a Kralovicku. Největší počet ovšem náleží stavu dělnickému. Z politických stran nejpříznivější tomuto hnutí jest česká národní strana socialistická, nejméně strana sociálně demokratická, avšak i z ní mnozí se k nám připojili, zvláště na Domažlicku, a nedali si v této věci poroučení od svých organizací.

Pohnutky k přestupování jsou národní i mravní i náboženské. Jest to odpor k Římu nejen pro jeho činnost v minulosti, nýbrž i pro jeho působení v přítomnosti, avšak jest to i touha po náboženství lepším. Než musila přistoupiti činnost propagační a evangelisační, kteréžto mnoho času i práce věnovali mnozí naši pracovníci církevní, faráři i jiní. Možno však říci, že jsou mnohá jiná místa, kde lidé takřka čekají na ty, kteří by jim ukázali cestu z Říma, ne k bezkonfesijnosti, nýbrž k lepšímu náboženství a církvi. Ale nestačíme na to svými silami, obzvláště když vidíme, že jest potřeba poskytovat novým bratřím dalšího náboženského vzdělání. Neboť k tomu, aby lidé pohnutí byli k přestupu, stačí snad jedna nebo dvě řeči, ale pro další vzdělání jest potřebí práce stálé, pravidelné a organizované. Proto potřebí kazatelů, kteří by se v dotyčných místech nově povstávajících sborů usadili, pravidelné služby Boží konali, mládež vyučovali a pastorační konali.

Takovou práci koná nyní na Domažlicku milý bratr náš farář Jar. Dobiáš z Ameriky, a dle jeho svědectví jest to práce velice radostná a krásná a nadějná. Avšak co jest to mezi tak mnohé? Jest to bolestné, viděti žeň tak velikou a dělníků tak málo. Staré sbory uprázdňené, nová práce začata a zanedbávána. A při tom zase na druhé straně na mnohých sborech netečnost a nevážení si věcí náboženských, tak že praví někteří: nechť kazatelé těchto sborů pracují tam, kde lidé o ně a jejich službu stojí. A jistě snad by se dalo to zorganizovati tak, aby jednak kazatelé ze sboru starých věnovali několik neděl v roce pravidelně evangelizační práci a jednak, aby i jiní horliví a schopní bratři ku pomoci v ní se přihlásili. Také se vyskytla myšlénka, že by v této době měli přijeti zpět čeští kazatelé z Ameriky, protože práce v staré vlasti jest důležitější a nadějnější, nežli mezi vystěhovalci v novém světě. Ovšem práce ta potřebuje i hmotných prostředků a mělo by to býti radostnou povinností všech upřímných českých bratří, prostředky tyto dáti. Žádáme generální synod, aby zvláštní pozornost věnoval celé této důležité činnosti církevní.

Věci školské a vyučovací.

Ve smyslu resoluce přijaté generálním sněmem o zřízení bohoslovecké fakulty v Praze pečoval synodní výbor o to, aby touha tato se uskutečnila. Jak známo, byla zákonem z 8. dubna 1919 zřízena bohoslovecká fakulta Husova a na podzim téhož roku i otevřena. První profesori byli Dr. G. A. Skalský, Dr. Ferd. Hrejsa a Dr. Frt. Žilka. V druhém semestru jmenován byl profesor Dr. Josef Hromádka a v říjnu 1920 Dr. Slav. Daňek. Ústav a správa fakulty jakož i řád její studijní vydány byly vládou republiky a byly také uveřejněny v našem „Věstníku.“ Jmenování profesorů děje se beze všeho vlivu církevního a rovněž i všechny řady fakultní jsou věci ministerstva školství, případně fakulty samé. Ale věci církve jest usnísti se na řádu, dle něhož by studovati a zkoušky konati měli ti, kteří chtějí za kazatele v naší církvi ustanoveni býti. A návrh takového řádu (po slyšení fakulty) byl vypracován synodním výborem a předkládá se generálnímu synodu.

Pro usnadnění studia bohosloveckého snažil se synodní výbor sebrati potřebné prostředky. Sbory byly vyzvány, aby příspěvky, dříve na bohosloveckou domovinu do Vídně zasílané, věnovány byly podpoře bohoslavců v Praze a kromě toho, aby pro tuto věc konány byly všude kostelní sbírky.

Bylo také zřízeno zvláštní podpůrné komité, které by na péči mělo nejen opatrování dalších prostředků, nýbrž i přímo mělo styky s bohoslavy a poskytovalo jim i radu i pomoc potřebnou. S radostí pak můžeme sdělit generálnímu synodu, že se sešlo dosti peněz, aby v nynější hrozně drahotě studium bohoslovectví v Praze našim theologům umožněno bylo. Díky naše také patří

těm bratřím a sestrám našim v Praze, kteří poskytovali a poskytují bohoslovcům našim byty za nájemné velmi nepatrné, z části žádné.

Studentů bohosloví v Praze bylo r. 1919 a v roce 1920 14; z tohoto počtu jest jich asi 8—9 takových, kteří se službě církevní jako kazatelé věnovati chtějí. Poněvadž pak máme tak mnoho sborů uprázdněných a tak mnoho nové práce, jest tento počet bohoslovců velmi nedostatečný. Proto jest žádoucí, aby všichni kazatelé i všichni upřímní údové cirkve naší všude dle své možnosti, kde mají vliv, nabádali naše středoškolské žáky, aby se věnovali bohosloví.

Nedostatek farářů a dorostu bohosloveckého, vedle jiných příčin, byl také pobutkou, aby synodní výbor pečoval o zřízení školy neb kursu pro výchovu jáhnů, pomocníků úřadu kazatelského. Proto i vypracoval a předkládá ke schválení „řád pro výchovu jáhnů“. Do kursu jáhenského přihlásilo se několik mladých mužů. Ale v r. 1920 nebyli posud ke kursu takovému do Prahy pozváni. Překážky jsou mnohé. Byty pro ně bylo těžko získati. Rovněž i otázka, kdo je má vychovávat, to jest, kdo jim má přednášet, není lehkou řešitelná. Přednášky na fakultě z velké části se pro ně nehodí. Někteří profesori fakulty se sice nabídli přednáseti jim jednu nebo dvě hodiny týdně zvláště, a také i faráři pražští jsou k tomu ochotni. Ale při požadavcích, které se nyní na pražské kazatele kladou, nemohou mnoho učiniti. Než přece doufáme, že začátkem roku 1921 bude lze asi 5—6 hlásících se bratří ke kursu povolati. Jest to však pokus a synodní výbor prosí, aby to jako pokus přijato bylo.*)

V příčině hmotného opatření těchto bratří po čas jejich výchovy sdělujeme, že tato věc jest lehčí, nežli otázka přednášek — až na nesnadnost získati pro ně byty.

Naše jediná střední škola, totiž učitelský ústav v Čáslavi, má býti změněn v ústav státní a nalézá se nyní ve stavu přechodném. Ředitel jest už ustanoven státním úřadem školním a není členem naší cirkve. Dosavadní učitelé česko-bratrští mají býti převzati státem, až bude dojednána smlouva o pronájmu budovy ústavní. Dosud tomu tak není a učitelé, dříve církví ustanovení, jsou placeni stále kuratoriem ústavu, který měl však 1920 subvenci státní. Během r. 1921 bude patrně ústav ten úplně postátněn. Poslední ředitel česko-bratrský, Václav Ptáček, po dlouhé a velmi požehnané činnosti odvolán byl z této činnosti.

Z našeho církevního školství obecného jsou jen trosky: Od převratu zrušeny byly školy v Čechách: v Libkovicích (dvě), v Bechlíně (sbor krabecký), v Krabčicích, v Lečicích, Lysé, Kšelicích, Velenicích, Černilově, Semonicích, Netřebicích (sbor Chleby), Hradišti, Dvakačovicích, Proseči, Humpolci, Opatovicích; na Moravě,

*) Dodatečně sdělujeme, že kurs jáhenské výchovy byl zahájen malou slavností v Husovu domu dne 16. ledna 1921 a že šest mladých bratří z naší cirkve tohoto kursu se účastní, a jedna sestra z Jednoty bratrské (Ochr.)

v Horních Dubenkách, v Morkově (sbor Hodslavice), Velké Vrbce a Blažkově (sbor Nové Město). Dosud trvají pouze tyto školy: v Bobnicích (sbor Chleby), v Chlebích, Kláštere, Bojmanech (sbor Semtěš), Bousově (sbor Čáslav), v Horní Krupě, Libenicích a Bohuslavicích.

Celkem máme pouze osm škol s deseti učiteli. Sbory nebyly v stavu školy ty vydržeti vzhledem k výši služného, jaké dnes dle míry příjmů učitelů obecných škol veřejných a dle drahotných poměrů se vyžaduje. Patrně také k rychlému rušení škol těchto vedla ta naděje, že veřejné školy naše nyní nebudou pod vlivem římské církve jako dříve. Ale zůstává otázka, zda-li budou i nynější školy vyhovovati potřebám naší výchovy v ohledu náboženském a mravním. Ovšem musí se zase přiznat, že dosavadní školy naše, i když byly v hojném počtu, sloužily pouze menší části našich dětí a to právě těm, které měly nejbliže ke kostelu, tedy středisku náboženského života. Příznačno však přece jest, že německé sbory, pokud měly své školy, je nezrušily. Jsou to skoro vesměs sbory městské.

Než tato skutečnost, že už vlastně nemáme svého školství, nutí nás věnovati tím větší pozornost výchově náboženské dětí škol veřejných a mládeže škole odrostlé. A tu zase vznikly i v této práci nové nesnáze. Na vyučování náboženství na školách veřejných nestačí kazatelé a to zvláště nyní. Ale stává se, že učitelé školní, kteří dosud náboženství učili, pro různé příčiny (nátlak organizací učitelských) vyučování se vzdávají. Krom toho jest cestné k vyučování tomu a remunerace při nynější hodnotě peněz směšně nepatrná a dle všeho země odmítají tyto náhrady zvýšiti. Bude nutno jednak, aby získání byli horliví a schopní členové sboru, aby, vykonavše koušku z náboženství, vyučování částečně na sebe vzali, jednak aby cestné i remunerace z prostředků sborových aneb církevních zvýšena byla a konečně, aby všude nedělní školy mládeže byly založeny a rozmnoženy.

Pro vyučování v náboženství a vůbec pro náboženské vzdělání nedostává se knih. V tisku jest knížka faráře B. Jerie, obsahující učení naše, dále biblická dějeprava far. St. Čapka. Sdělujeme, že na vydání dalších potřebných knih budou po ruče nějaké peníze. Potřebí jest jen těch, kteří by je napsali.

Pensistů-učitelů škol církevních jest 6, vdov po učitelích 14, sirotci 3.

Zemřel mimo ředitele V. Ptáčka br. Josef Lukášek, pensionovaný zasloužilý říd. učitel bývalé církevní školy v Humpolci, a dříve již J. Libra, učitel v. v. ve Velké Bělči.

O věcech hospodářských.

Jednou z nejtěžších otázek hospodářských jsou stavby a opravy církevních budov. Nových staveb modliteben neb církevních domů potřebí jest v Mladé Boleslavi, Mor. Ostravě,

Frydku, Libni, Nové Kdyni, Domažlicích, Koutě, Č. Budějovicích, kde vůbec nemají vlastní inístnosti, ač shromáždění jejich rostou. Jinde potřebují nové modlitebny, protože dosavadní nestačí, jako v Plzni; jinde se už dávno k stavbě chystali, ale jsou zastaveni, jako v Táboře; jinde zase nemají příbytku pro faráře (Žižkov, Pardubice), a všude takřka volají chrámy po opravě. Ale stavební vydání jsou dvacetkrát tak velká jako před válkou. A tak pouze Olomouc dostavěla církevní svou budovu, kdežto jinde jsou bezradní vůči velikému nákladu staveb.

Pozemkový majetek sborový jest ohrožen zákonem o zajištění půdy drobným zemědělcům, dle něhož pachtýři pozemků církevních, držící v nájmu dotýčný pozemek od roku 1901, mají právo pozemek ten odkoupiti za cenu, placenou v roce 1913 (Věstník roč. I., čís. 2). Synodní výbor ihned po vydání zákona tohoto učinil podání k vládě, žádaje o vynesení, že zákon ten nevztahuje se na pozemky církevních sborů (obcí náboženských). Takové vynesení bylo skutečně vydáno ministerstvem spravedlnosti a zemědělství (Věstník roč. I., č. 3). Ale později, patrně na křik lidové strany, usneslo se Národní shromáždění na doplňku původního zákona (Věstník roč. II., čís. 2.), dle kterého statky církevními rozumějí se nemovitosti kterékoli církve nebo náboženské společnosti vůbec (pozemky kostelní, zádušní, farní, obroční a pod.). Tímto dodatkem nestala se věc jasnou — a máme za to, že nevztahuje se zákon ten na pozemky sborů, které nejsou ani jměním zádušním, ani kostelním, ani obročním, ani farním (na faru neb faráře), nýbrž majetkem obce náboženské — členů jejich dohromady. Není nám také známo, zda-li výnos dříve zmíněný byl odvolán či ne. Kdyby však zákon ten měl se vztahovati i na pozemky našich sborů, byla by to krajní nespravedlnost, neboť jmění to nebylo dáno ani králi, ani státem, ani bohatými šlechtici, nýbrž sebráno a koupeno bylo z příspěvků a darů údů našich, většinou nezamožných, k vůli zajištění udržování sboru. Když kterýkoli spolek může míti pozemky a nepodléhají vyvlastnění, proč by měla obec náboženská, která je získala obětmi svých členů, takto poškozena býti?

Tento dodatek zákona byl přijat v jednom z posledních sezení prvního Národního shromáždění a synodní výbor dověděl se o předloze teprve ten večer (od biskupa Jánošky), kdy na to v noci zákon ten byl odhlasován. A tak nemohl na věc tuto nikoho z poslanců upozorniti, kromě biskupa Jánošku — ale i to bylo už pozdě. Snad nebude mnoho případů, kdy nájemci budou se koupě sborových pozemků dožadovati, neboť není těch sborů s pozemky mnoho; ale jednotlivé případy přece jsou a kde jsou, tam třeba jest činiti namítky v tom smyslu, že zákon na pozemky obcí náboženských se nevztahuje.

Služné kazatelů a učitelů, které již dříve bylo velmi malé, jest za nynějších poměrů zvláště nedostatečné; proto tak mnozí opustili církevní službu. Synodní výbor obrátil se po dvakráte na sbory s důtklivou výzvou na úpravu služného. Většina

sborů vyhověla poněkud, ale jenom některé trochu přiměřeněji poměrům svým hospodářským a nynější drahotě. Jsou však i takové sbory, které služné vůbec nezvýšily, aneb jen nepatrně — o 50% neb 100% vokačního příjmu. Zdá se pak, že některé sbory spoléhají na státní dotaci, nedbajíce, že tím působí demoralisaci, roztrpčení a poškození jiným. Dnes pak nejsou příjmy žádného faráře neb církevního učitele dostatečné a bude třeba nové úpravy.

Státní dotace pro evang. církve v Cechách, na Moravě a ve Slezsku činila dle stát. rozpočtu pro r. 1920 84.400 Kč na funkční platy, 60.000 Kč na ústřední úřady církevní, 40.000 Kč na ústavy pensijní a 760.000 Kč na podpory sborům a školám. Mezi synod. výborem a německou církví evang. byla učiněna dohoda v tom smyslu, že naše církve činití bude návrhy do 70% celkového obnosu a německá církev do 30%. Když by však později i polské evang. sbory na Těšínsku o státní podporu žádaly a ta jim jistým obnosem poskytnuta byla, bude kvota na každou z obou církví připadající stejným poměrem o obnos tento zmenšena. Později, hlavně zásluhou br. faráře Otm. Hrejsy, poslance Nár. shromáždění, později senátora, byl vládou na základě resoluce Nár. shromáždění povolen dodatek k obnosu dříve zmíněnému Kč 1,055.600 pro obě církve evangelické. Pro r. 1921 jest ve státním rozpočtu stejná subvence zajištěna.

Synodní výbor činil návrhy ministerstvu na rozdělení podpor v plenárních schůzích svých, doplněných zástupci farářského spolku. Poslední návrhy pak, počítající se zvýšenou dotací na podpory osobám, byly činěny takto: Vypočteno bylo, co by s určitým základním platem dle počtu let služebních a počtu členů rodiny (dítěte nezaopatřených) měl dotyčný míti ročního příjmu, a od této sumy odečteno bylo to, co kdo od svého sboru platu dostává a zbytek činí sumu podpory ze státní dotace.

Synodní výbor měl snahu činiti návrhy co nejspravedlivěji, ale leckdy byl na rozpacích, jak návrh učiniti a to proto, že jsou sbory, které na své hospodářské poměry platí služné zcela nedostačné a malé — a jiné, ač jsou daleko chudší, dávají služné vyšší. Je to věc svědomí staršovstev, aby jednak v žádostech svých poskytovaly synod. výboru zcela přesné údaje a za druhé, aby služné svých farářů a učitelů zvýšily v poměru ke své hospodářské schopnosti. Není přece správné, dávatí premie na neučinnost některých. Myslíme, že by i generální synod měl v této věci učiniti příhodné usnesení.

Práce se státní dotací zabrala mnoho času synodnímu výboru a přece má jakýsi nemilý pocit, že snad někde nebyl návrh zcela uspokojivý, a to právě pro tuto neúplnost, nestejnost a nejistotu údajů, které byly po ruce.

Potřeba státní dotace jest za nynějších poměrů zvláště zřejmá. Bez ní by teď mnozí faráři a zvláště vdovy a pensisté nemohli býti živi se svými rodinami. Ale bude subvence ta i dále poskytována? A jak dlouho? Společná pokladna církevní, jak se na-

vrhuje, mohla by mnoho pomoci, ale na prvním místě jest potřebí, aby sborové, totiž údové jejích, učinili každý pro svého kazatele, co opravdu dle svých poměrů učiniti mohou. To, co by se pak ještě některým nedostávalo, mohla by snadno společná pokladna hraditi.

V příčině pojištění v nemoci v rodinách farářských došel synodního výboru přepis farářského spolku navrhuující, aby sbory pojistily své faráře u nemocenských pokladen. Synodní výbor odpověděl, že by snad se spíše doporučovalo zaříditi jen pro faráře i učitele soukromou pokladnu, z které by vypláceny byly podpory v případě nemoci, takže by pak dotyční nebyli vázáni na lékaře pokladničního, nýbrž zvolili si toho, komu důvěřují. Jsou i v tom jisté překážky; věc není ještě vyjasněna, ale bude potřebí míti i tuto věc na péči.

Bude potřebí také učiniti usnesení, zvláště pominou-li superintendence, o fondech, jež orgány těchto superintendencí spravovaly a které pro práci neb pro členy dotyčné superintendence byly určeny. Takové jsou fondy vdovské a jiné ku př. Husův jubilejní dar české superintendence, fond Chvojků. Kdo je bude potom spravovati? Bude pro každý z nich zvláštní správní výbor a bude výnosu jeho užíváno jen pro onu superintendenci, pro kterou dosud byl, či spojí se všechny fondy tyto v jedno a pro celou církev? O tom potřebí jest učiniti usnesení. Synodní výbor má za to, že nejlépe jest všechny takové fondy odevzdat do správy a majetku celé církve, resp. do správy jednoho správního výboru pod dohledem synodního výboru a generálního synodu. O jmění společné pokladny církevní, na níž poprvé byla učiněna sbírka při generálním sněmu r. 1918, podává informaci účetní zpráva. Zde jen tolik, že synodní výbor učinil vyzvání ke všem sborům, aby ve sbírce té pokračovaly, ale výzva ta nepotkala se s velikým úspěchem.

Budova Husova domu v Hradci Králové má přejíti dle usnesení konventu východní superintendence (a. v.) ve správu synodního výboru a tak snad i v majetek celé církve. Byl ustanoven zvláštní správní výbor pro budovu tu, kterou nyní má najatu město Králové Hradec, sestávající z členů tamního sboru.

Jaký úspěch měly všeobecné kostelní sbírky, vypsané synodním výborem, o tom lze se dočísti ve zprávě účetní.

Synodní výbor jednal s církevní radou Vídeňskou v příčině likvidace společného jmění, které ona spravuje, a to dopisy i tím, že superintendent Dr. Cisař osobně dojel do Vídně v této záležitosti a také i br. kurátor Ferd. Kavka v té věci navštívil presidenta církevní rady.

Církevní rada poslala synodnímu výboru seznam oněch fondů, které by měly likvidovány býti, ale k likvidaci prý přikročiti nelze, dokud nebudou definitivně stanoveny hranice oněch států, k nimž evangelické církve dříve rakouské, patřiti budou. Také bylo sděleno, že k likvidaci pozvány budou oba bývalé synodní výbory evangelických církví rakouských.

Styky s jinými církvemi.

České církve evangelické v Americe, pod dojmem osvobození celého národa, vyslaly k nám dva významné kazatele své. První byl br. Josef Křenek, který přijel r. 1919 a druhý br. Jaroslav Dobiáš, oba faráři české presbyterní církve. Br. Křenek jest muž dary řečnickými nad jiné nadaný, ducha horlivého a nadšeného, který na mnohých místech, v kostelích, přednáškových síních a pod širým nebem svými kázáními a řečmi veliké zástupy lidu našeho uchvacoval.

Byli bychom si upřímně přáli, aby br. Křenek trvale zůstal v naší vlasti, buď co synodní kazatel aneb v jiném postavení v naší církvi, ale pokusy o to zatím se nezdařily. Br. Křenek po více než-li ročním pobytu odejel zpět do Ameriky, ale nevzdáváme se naděje, že se zase vrátí k nám, kde žeň tak mnohá a dělníků málo. Vřelý a dojímavý pozdrav českých evangelíků amerických, který br. Křenek přivezl, byl uveřejněn ve Věstníku roč. II., č. 1. Synod. výbor na tento pozdrav připsal odpověď, jakož i později br. Křenkovi a americkým bratřím, kteří jej vyslali, za jeho působení mezi námi děkovné listy zaslal.

Bratr J. Dobiáš přijel v r. 1920. I on byl poslán, aby posílil ruce naše a přinesl rovněž církvi naší vřelé poselství jeho západní české presbytere americké, vytištěné ve Věstníku, roč. II. číslo 2. Využívá svého času obětavě, aby, kdekoli by jeho osoba a jeho slovo prospěti mohlo, přijel a pomáhal. Zvláště pak s velikou horlivostí věnuje se dílu evangelisačnímu tam, kde vznikají nové sbory naše. Vážili bychom si toho velice a bylo by to žádostivou pomocí v našem nedostatku dělníků a při nynější zvláštní příležitosti evangelisační, kdyby bratr Dobiáš odhodlal se u nás trvale zůstat.

Od nás pak k utužení bratrství našeho s americkými krajany odebral se do Ameriky br. farář Frant. Prudký s naším pozdravem a pověřením.

S potomky českých exulantů v Pruském Slezsku a v Polsku byly udržovány styky jednak Misijní jednotou a pak bratřimi: farářem J. Radechovským a br. Mičanem. První z nich má stále spojení s církví Zelovskou, kde nyní jsou v těžkém postavení a vydání úplnému poplštění. Proto mnozí z nich touží navrátiti se do vlasti otců a dějí se kroky, aby jim byl prodán nějaký vyvlastněný velkostatek k osazení. Br. Mičan pak navštívil exulanty v Pruském Slezsku.

S evangelickou církví slovenskou navazováno bylo spojení různým způsobem. Již na generál. sněmu byl přítomen a promluvil zástupce slovenské církve, biskup Jánoška. Později péčí Kostnické Jednoty byl uspořádán zájezd členů našich do Slovenska a to první r. 1919, při němž ze synodního výboru byl přítomen Dr. A. Boháč, a druhý r. 1920, na němž se účastnili členové synod. výboru senior J. Souček a Dr. A. Boháč. Krom toho byla v Praze v Husově domě společná schůze zástupců

evang. Slováků i naší církve, za přítomnosti širšího obecnstva. Chystaná návštěva evang. Slováků do našich sborů byla odložena, ale doufáme, že roku 1921 se uskuteční. Vzájemnými návštěvami poznáváme se lépe (dosud jsme se skoro nic neznali) a sblížíme se, ač na spojení církevní zatím dojiti nemůžeme.

K naší republice také náleží asi 50.000 evangeliků ze šesti sborů polsko-slezských. Styky naše s nimi dosud nebyly téměř žádné. Ale doufáme, že i s nimi dospějeme k poměru přátelskému. Dosud také není jisto, jaká bude jejich církevní organizace, zda-li budou tvořit samostatný správní celek, či připojí se administrativně k jiné církvi v našem státě. Ve věci Těšínska vydán byl také anglický spis Dr. Stěhuly, nákladem synod. výboru.

S Jednotou bratrskou (Ochranovskou) sjednána byla jistá dohoda o vzájemné spolupráci. Vyjádřena byla v několika ustanoveních, která byla uveřejněna ve „Věstníku“ roč. II., č. 1. Žádáme, aby tato dohoda a její podmínky vzaty byly v úvahu generálním synodem a učiněno o nich usnesení. Později, když zřízen byl farní sbor v Ml. Boleslavi a dřívější vikář Frant. Ženatý zvolen byl farářem v Semonicích, činil se pokus o sblížení větší a snad i spojení obou církví — a tak i obou sborů Ml. Boleslavi; vytčeny byly na základě porady našeho i jejich zástupce směrnice tohoto spojení, ale užší rada Jednoty bratrské ke směrnicím těmito nezaujala posud žádného stanoviska. Snad do doby zasedání generálního synodu bude možno míti další zprávu o této věci a předložiti ji k úvaze a usnesení.

I se vznikající novou církví československou měli jsme styky a to jednak při vymáhání nového zákona o přestupech a při jednání u ministerstva školství v příčině vyučování náboženství na středních školách. Krom toho i někteří členové naší církve a spolek Kostnická Jednota některých věcí se členy československé církve společně se účastňovali. Pro celé toto hnutí, které nabylo značných rozměrů, máme upřímné sympatie a přání, aby skutečně v cestách otců na základě evangelia Kristova ustaveno bylo. Vůdcové této církve vyslovují se ve svých veřejných řečích velice přátelsky o církvi naší a jmenovitě určitě prohlašují, že chtějí ve svém náboženském životě dbáti zásad a příkladů církví podobojích, zejména staré Jednoty Bratrské. Naše pak církev jistě nejenom toto hnutí vítá, nýbrž přála by si vřele, pokud jí to jest možné, býti jemu ku pomoci. A proto máme za to, že by i generální synod měl vysloviti jemu nejen své sympatie, nýbrž i prohlásiti své přání, pěstovati s československou církví bližší přátelské styky.

S evangelickou církví německou v naší republice měl synodní výbor jednání v příčině dohody o rozdělení státní dotace. Jednání to i jiné — ač ne časté — styky dály se klidně a přátelsky.

Styky s jinými církvemi zahraničními byly znovu navazovány. Již Dr. Ant. Boháč za svého pobytu v Paříži stýkal

se s některými čelnými zástupci protestantů francouzských a obecně znamoval je s našimi poměry. Z tohoto styku vzešlo i jmenování Dra Frant. Žilky doktorem bohosloví pařížskou fakultou bohosloveckou.

R. 1920 na jaře vyslán byl výborem synodním k církvím holandským br. farář J. Šebesta z Pecek, který svými návštěvami u předních vůdců těchto církví a přednáškami dal znamenitý začátek dalších styků našich s nimi.

Do Skotska vyslán byl senior Souček, aby jako delegát naší církveúčastnil se generálních shromáždění presbyterních církví v této zemi.

Do Švýcar delegován byl br. Dr. Fr. Žilka v srpnu 1920. Zastupoval naši církev na schůzi presbyterní aliance světové v Lausanne a světové konference pro otázky víry a řádu v Beatenbergu. (Tato světová konference chce sdružit všechny církve křesťanské bez výjimky, aby tak se tím sblížovaly a k budoucí jednotě pracovaly). Byl také spolu s Dr. Ant. Frintou a F. Ruppeldtem přítomen konferenci světové Alianci církví protestantských pro mezinárodní přátelství v Ženevě. Po těchto schůzích zajeli Dr. Žilka a Dr. Frinta do Itálie a tam zastupovali nás na generálním synodu církve Valdenské v Torre Pelice.

Z referátu prof. Žilky o cestě do Švýcar vyjímáme: „Pokládám za věc nesmírné důležitosti, aby církev naše byla zastoupena na presbyterním koncilu v Pittsburgu. Dostal jsem ujištění, že Alliance opatří úhradu cestovních nákladů. Bylo by radno vyslati nejméně dva delegáty.

Účel konference pro otázky víry a řádu byla příprava na kongres církevní, jehož cílem bude naléztí podklad pro vnitřní jednotu i organické zevní sjednocení církví.

Konference Alliance světové pro pěstování mezinárodního přátelství zkrze církve jednala o některých theoretických otázkách mezinárodních vztahů na podkladě křesťanském, na př. o problému dvojí morálky — individuální a státní. Zaujala bezvýhradně stanovisko, že křesťanské zásady musí mítí platnost pro všechny vztahy člověka, tedy přímo proti názoru zastávaném jistou částí německé theologické veřejnosti. Podánilo se námi vymoci, aby biskup Jánoška byl zvolen jedním z místopředsedů Alliance. Sám jsem členem komitétu „on management“, který má za úkol připravití další konference. V jedné jeho schůzi oznámil jsem, že česká církev měla úmysl pořádati 1920 světový kongres s analogickým programem a avisoval jsem, že dojde Alliance pozvání, aby příští kongres byl svolán do Prahy. Jest nutno toto pozvání učiniti jednak jménem čl. odbočky Alliance, jednak i jménem církve.“ Ohledně církve Valdenské píše prof. Žilka toto: Uvítaly nás (na synodu v Torre Pelice) skutečně bratrsky, vroucně a nadšeně. Synod slíbil určité účast Valdenského delegáta při kterékoli příležitosti, ke které jej pozveme.

Prof. Žilka a prof. Frinta starali se také o uspořádání slavnostního odhalení pamětní desky Husovy v „Salle de la Reformation“ v Ženevě. Slavnostiúčastnili se také téměř všichni zástupcové pravoslavných církví slovanských, kteří byli přítomni na konferenci o otázkách víry a řádu. „Slavnost byla pozoruhodným úspěchem a to vlivem našich ženevských církevních přátel a pak i přičiněním naší čl. legace v Bernu. Z oněch byli to hlavně prof. Ed. Naville a prof. Lucien Gaulier a z této ministr Dr. Č. Dušek a sekretář Lavička s kruhem přátel a konnexí. Slavnost stala se projevem sympatie i k naší reformační minulosti i k naší republice a našemu národu. Ale bez pojítka nábožensko-církevního, které jsme dodali my jako církev, nebyla by mohla čl. legace zasáhnouti právě ty kruhy, které byly nejvíce zainteresovány.“

Písemně obrátil se dříve již synodní výbor jednak k anglické evangelické veřejnosti církevní, zejména k Allianci pro mezinárodní přátelství, memorandumem proti nesprávným informacím maďarským o poměrech na Slovensku i v Čechách, a jednak k americkým církvím spisem vyličujícím náboženské a církevní poměry a potřeby naše.

Jak již bylo zmíněno, navštívil Ameriku také br. farář Frant. Prudký a pověřen byl synodním výborem zastupovati naši církev jak u sborů českých, tak i u církví jazyka anglického.

Také slovenský evang. farář F. Ruppeldt, který za svou církev odejel do Anglie, byl i námi pověřen církve tamní za nás pozdraviti. Podobně i profesor university Dr. Mathesius při svých návštěvách vynikajících osobností církevních měl naše doporučení.

Roku minulého opět odejeli do Skotska dva mladí bohoslovci — vlastně už ordinovaní vikáři, Oskar Odstrčil a Titus Šoltész. Poslední se brzy rozstolal, ale první za svého pobytu v Edinburce i osobním stykem i přednáškami obživoval dřívější zájem skotských bratří. Nyní jsou ve Skotsku z naší církve br. vikář K. Hájek v Glasgově a katecheta E. Pokorný v Aberdeeně.

Farář Tim. Kašpar, když přesídlil do Anglie, udržuje stále spojení i s tamními kruhy církevními. Roku 1920 byl účasten děkovných bohoslužeb, pořádaných v Londýně k druhému výročí naší státní samostatnosti. K těmto bohoslužbám poslal synodní výbor pozdravný příspěvek.

U nás zase návštěvou byli zástupcové různých zahraničních církví. Zejména v dubnu 1920 přijeli k nám a měli schůzi se zástupci našimi delegáti methodistické církve z jižních Spojených států amerických v čele s biskupem Cannonem; později v červnu přišla k nám druhá delegace této církve s biskupem Atkinsem, která nejen Prahu, nýbrž i Brno a Olomouc navštívila a na schůzích s našimi zástupci jednala i na veřejných shromážděních promluvila. Z Ameriky přijel také do Prahy v červenci Dr. D. Lorenz z N. Yorku, co delegát presbyterní církve tamní. Z Prahy odejel do Brna a do Slovenska. V září pak zavítali do Prahy delegáti církví skotských, jakožto zástupci presbyterní Alliance, totiž Dr. W. A. Curtis, profesor theol.

fakulty v Edinburce (z církve státní), J. R. Fleming, sekretář presbyterní Alliance z Edinburku (svob. církev) a J. Webster Macdonald, sekretář kontinentálního komitétu svob. církve z Edinburku. Zdrželi se v Praze 5 dní; ke schůzi s nimi pozváni byli na rychlo někteří blížíší bratří faráři a starší. Promluvili při tom někteří z našich o našich poměrech a oni k nám. Také i v kostelích pražských konali proslovy a tak měli jsme s nimi bratrské a srdečné společenství. Dr. Curtis měl slyšení i u presidenta republiky, který na něho učinil mocný dojem. Z Prahy odejeli do Brna a odtud přes Bratistavu do Uher a Rumunska.

Delegáti tito přinesli také církvi naší poselství schůze Alliance presbyterní z Lausanne, z něhož vyjímáme následující: „Jednomyslně blahopřejeme vám k dosažení národních a náboženských svobod po stoletích útisku a nesnází. Radujeme se z jednoty tak šťastně dosažené v církevním vašem životě a děkujeme Bohu za obnovení jména České Bratrské církve, váženého mezi evangelickými a reformovanými církvemi celého světa křesťanského. Vítáme na naší konferenci vašeho vynikajícího delegáta, profesora Žilku, který prokázal nám výbornou službu v našich poradách a zpravil nás o obtížích i nadějích vašich kazatelů i lidu. Další přízni a vedení Všemohoucího Boha, správce všech věcí a Pána našeho života s láskou vás poroučíme a důvěrně prosíme, aby vedl vás v nesnadných letech znovubudování, jež vás očekávají ve vaší milované zemi. Kéž On bohatě požehná váš život i dílo, vaše školy a vaši národní správu. A kéž uzpůsobí vás konati dílo úspěšně v duchu lásky i odpuštění, nejen pro vzrůst Svého království ve vaší zemi, nýbrž i pro osvětlení a smíření národů i církví centrální Evropy a pro všeobecný mír lidského pokolení!“

Po návratu svém pak do Skotska podali o své návštěvě tištěnou zprávu, z níž uvádíme tento výňatek. „Není pochybnosti, že nový smysl solidarity probudil se mezi živly protestantskými (následkem národního osvobození). Luterští i reformovaní sloučení jsou v Českobratrskou církev a sbory uprázdněné povolávají již své faráře bez ohledu na dřívější denominační příslušnost. V životě veřejném není už Protestantism svící pod kbelcem. S pomocí státní byla zřízena fakulta theologická uvnitř budov universitních v Praze. První president republiky jest příslušníkem reformované víry. Úplná rozluka církve a státu jako ve Francii jest na obzoru. Ale bez rychlé a štědré pomoci od jiných protestantských církví není možno, aby tato malá česká církev dostala úplně nynější své velké příležitosti. Potřebuje místností, aby vyhověla přemnohým, kteří nyní otevírají se jejímu kázání a učení; potřebuje bibli a vhodné literatury, potřebuje mužů; potřebuje těsnějšího obcenství se svými bratřími v jiných zemích. Její faráři jsou pozoruhodnou mírou naplněni tímtož duchem, který obživuje skotský náboženský život. Velká část jich studovala ve skotských bohosloveckých ústavech po více než jednu generaci. Hledí ke Skotsku a k Americe a k naší Allianci se stálou loyalitou. Toužíme, abychom přesvědčili každého úda Alliance o naléha-

vosti nároků této církve na naše sympatie a podporu a o trvalé hodnotě a schopnostech jejích evangelicky smýšlejících a vzdělaných kazatelů. Dostane-li se jí včasného a dostatečného posílení z venčí, má, o tom jsme přesvědčeni, před sebou velikou budoucnost, netoliko jako dědička domácích protestantských tradic své země, nýbrž i (a toho jest si také určitě vědoma) jakožto misijní činitel mezi příbuznými národy slovanskými v jiných zemích.“

V červnu k slavnostem sokolským přijel k nám dobrý přítel našeho národa Dr. Hunter Boyd, farář presbyterní církve kanadské, ale sídlící v Glasgowě, který v církvích a před jiným obecnstvem seznamuje lid anglický s námi i našimi náboženskými poměry a který uspořádal děkovné služby Boží k výročí naší samostatnosti roku 1919 i 1920, jak jinde už o tom byla zmínka učiněna.

Všemi těmito návštěvami našich delegátů v cizině i cizích u nás utvrzeno bylo to poznání, že církev naše musí býti účastna všech světových svazů protestantských, musí vysílat delegáty ke schůzím těchto svazů i k generálním synodům přátelských církví zahraničních. Nic tak nerozšíří a neposílí známost o nás, jako osobní návštěva a promluva. Podobně potřebí jest zváti i zástupce těchto církví k nám. Loni byl projektován kongress evangel. církví v Praze k opožděné oslavě Husově, ale pro různé příčiny sešlo z toho. Bylo by dobře, aby generál. synod odpověděl na otázku, zda-li 1921 či příští rok takový kongress zde by měl pořádán býti. Ale určitě žádáme synod, aby rozhodl, zda-li v r. 1921 mají delegáti k generál. synodům, zvláště církvi ve Skotsku, Anglii a Irsku vyslání býti a zda na kongress světové aliance presbyterní, který se konati má v červnu v Pittsburgu v Americe, mají vyslání býti zástupcové naší církve a také, aby takové delegáty eventuálně zvolil.

Vedle těchto styků snažil se synodní výbor pohnouti Britickou společnost biblickou, aby v Praze zřídila samostatné jednatelství své. Na dopis synod. výboru bylo 1919 odpověděno příznivě, ale teprve 1920 na podzim přijel do Prahy sekretář této společnosti Dr. Ritson a v poradě zástupců různých našich dominací slíbil, že přání našemu bude vyhověno. Překážkou jsou těžké poměry bytové, pro které jest nesnadno najmouti příhodné místnosti v Praze. I s biblickou společností skotskou bylo jednáno. Za své návštěvy v Edinburce byl senior Souček u sekretáře této společnosti, seznámil jej s našimi poměry i potřebami a výsledek byl, že oni tři dříve jmenovaní zástupcové skotských církví za své přítomnosti v Praze projednali s námi a členy druhých církví českých, jak by skotská společnost mohla přispěti k rozšíření Písma sv. u nás. A tak již nyní ustaveno jest československé komité skotské společnosti biblické, které tvoří poradní a exekutivní sbor této společnosti pro náš stát. Má nyní býti povoláno šest kolporterů a jména jsou již navržena.

Vedle těchto věcí ještě, jako výsledek návštěv amerických zástupců methodistické církve, jest v Praze ustanoven Mr. C. T. Collyer k tomu, aby v Československé republice řídil ve spolupráci s církvemi zdejšími rozšiřování Písma sv. a jiné dobré literatury a tím i pomáhal církvím v jejich evangelizační a misijní činnosti. Styky jeho s naší církví jsou zvláště přátelské a bratrské a my vítáme jej rádi u nás.

Zpráva o pensijních ústavech.

Jedním z nejvýznamnějších problémů církve Českobratrské je pensijní zaopatření farářů a jejich vdov a sirotek.

Kdežto o učitele, alespoň pro budoucnost, je postaráno zaručením jejich pensí ze zemského fondu, není otázka pensí farářských dosud rozřešena, alespoň ne způsobem vyhovujícím.

Dosud totiž pečují o pensijní zaopatření farářů, respektive učitelů, jakož i jejich pozůstalých různé církevní pensijní ústavy, poskytující pense nevelké, stojící v příkrém nepoměru k nynějším poměrům drahotním.

Jsou to:

1. Pensijní ústav pro kazatele a učitele evangelické superintendence české helv. vyznání, který spravuje farář Václav Miler v Bošíně.

2. Kazatelovdovský ústav reformované církve v Čechách pro vdovy a sirotky po farářích a učitelích; spravuje ho farář Václav Miler v Bošíně.

3. Evangelický kazatelovdovský ústav (a. v.) v Čechách pro vdovy a sirotky po farářích, v Praze I.-1045 u Salvátora.

4. Evangelický učitelovdovský ústav v Čechách pro vdovy a sirotky po učitelích augsb. a helvet. vyznání, spravuje učitel Karel Váňa v Netřebicích.

5. Zaopatřovací ústav moravské evangelické reformované superintendence pro kazatele, jejich vdovy a sirotky.

6. Zaopatřovací ústav pro vdovy a sirotky evang. reform. učitelů na Moravě.

7. Vdovský a sirotčí ústav evangelických farářů a vikářů augsb. vyzn. na Moravě.

8. Vdovský a sirotčí pensijní ústav učitelů augsb. vyzn. v suchdolském seniorátě na Moravě.

Kromě toho je

9. pensijní ústav evangelické církve augsb. a helv. vyznání v Rakousku (vídeňský), který spravuje vrchní církevní rada.

Fond ten je společný pro faráře, učitele a vdovy i sirotky po farářích a učitelích.

Pense ústavy těmito poskytované nejsou ve stanovách cíferně určeny, nýbrž řídí se dle příjmů dotyčného ústavu, resp. dle počtu členů.

Pouze u vídeňského pensijního fondu je stanovena pevná nejvyšší cifra pense.

Jména jednotlivých těchto fondů činilo k 31. prosinci 1918:

ad 1. . K	54.000.—	ad 5. . K	97.109·55
„ 2. . „	115.000 —	„ 6. . „	18.893·32
„ 3. . „	45.971·36	„ 7. . „	109.952·95
„ 4. . „	54.300·51	„ 8. . „	52.890·69

Celkem tedy činí fondy pro faráře a vdovy jejich Kč 422.033·86 a fondy učitelské Kč 126.084·52.

Značná část majetku těchto fondů je však uložena v rakouských státních rentách, jež již delší čas nijakého užítu nesou, jednak ve válečných půjčkách.

Jméno vídeňského fondu pensijního činilo 31. prosince 1918 celkem K 3,772.112·80 nominale, od něhož však se musí odečísti: dluh Rak. uher. bance a pošt. spořitelně K 966.642·77
přeplatky „ 2.836·66
základní jmění (musí se vrátiti Gustav-Ad. spolku) „ 253.291·80

úhrnem K 1,222.771·23

Z tohoto jmění jest uloženo:

v rakouských rentách K 1,645.000.— nom., ve válečných půjčkách K 1,600.000.— a v zástavních listech různých drah rakouských, haličských atd. K 527.112·80, zbytek jsou různé drobnější věci.

Synodní výbor obíral se otázkou, jak vzhledem k stavu pensijních fondů církevních dala by se palčivá pensijní otázka upravit.

Cesta mohla by býti dvojitá: Jedním způsobem řešení by bylo spojení všech dosavadních fondů i s likvidační kvotou vídeňského fondu v jeden celek a zřízení jednotného pensijního ústavu. Ústav tento musel by býti ovšem přiměřeně finančně vybaven, ježto jmění všech dosavadních ústavů nelze uznati za dostačující tomuto účelu, zvláště uváží-li se, že velká část jeho jest uložena v rakouských rentách a válečných půjčkách.

Jmenovitě by se naskytla těžká otázka, jak zhodnotiti válečné půjčky vídeňského pensijního ústavu, po případě odkud opatřiti si hotovosti potřebné k tomu, aby válečných půjček těch mohlo se použiti k úpisu IV. československé státní půjčky (úpis tento bude totiž i později přípustný).

Také se naskytá otázka technického provádění celého pojištění, jmenovitě jeho matematické vypočtení, dále vybírání a účtování příspěvků, jich upomínání a pod., jež by vyžadovalo značnou práci.

Sloučení fondů by jejich stanovy celkem nekladly překážek, respektive by se mohly stanovy usnesením příslušných oprávněných korporací neb oprávněných účastníků přiměřeně změnit.

Také se stanoviska zákona ze dne 5. února 1920 č. 89. Sb. z. a nař., kterým se mění některá ustanovení o pensijním pojištění (zákon z 16. prosince 1906 č. 1. ř. z. ex 1907 a císařské nařízení z 25. června 1914 č. 138. ř. z.), není zábrany, aby církev sama ve vlastním oboru působnosti si pensijní pojištění svých zaměstnanců zařídila.

Ustanovuje totiž § 2. č. 3. tohoto zákona z r. 1920, že z pojistné povinnosti jsou vyňati zaměstnanci zákonně uznaných náboženských společností, avšak jen tenkrát, mají-li normální pensijní nároky, které jsou spojeny s místem jimi zastávaným, nebo jsou jim zaručeny po uplynutí stanoveného zkušebního času nebo stanoveného prozatímního postavení.“

Normální pensijní nároky pak jsou takové, které jsou spojeny s určitým služebním místem *ipso iure* (podle zákona, stanov a pod.), takže jich zaměstnanec jmenovaný na určité služební místo nabývá, aniž by mu zvláště musily býti zajišťovány. Nerozhoduje však, dosahují-li tyto normální zaopatřovací nároky výše důchodů podle zákona o pensijním pojištění, nebo vyčerpávají-li všechny druhy nároků poskytované tímto zákonem.

Tyto normální požitky pensijní by zaručily sbory, snad podle směrnic vydaných po případě synodním výborem, a byly by požitky ty garantovány pensijním fondem obdobným pensijnímu fondu vídeňskému.

Druhý způsob, jak pensijní otázku upravit, by bylo, přičleniti se k veřejnému pojištění, a to k Všeobecnému pensijnímu ústavu v Praze, respektive jeho příslušným zemským úřadovám.

Synodní výbor jednal v této věci se Všeobecným pensijním ústavem a obdržel na svůj písemný dotaz tuto odpověď: Ne-mají-li duchovní a učitelé normálních pensijních nároků (výše jmenovaných), musí býti přihlášení k pojištění u zemských úřadoven Všeobecného pensijního ústavu, v jejichž obvodu mají příslušné sbory své sídlo. Při tom mohou býti pojištěni buď pouze na požitky zákonné nebo též na požitky vyšší, chtějí-li jim příslušné sbory tyto vyšší než zákonné požitky zabezpečiti placením zvláštních nad zákon jdoucích premií v oddělení pro připojištění u ústavu zřízeném.

Osoby pojištěné dříve u pensijního ústavu evangelické církve v bývalém Rakousku by ústav převzal a zabezpečil jim tytéž nároky, jaké měly u jmenovaného ústavu vídeňského, pakliže by mu byly převedeny příslušné premiové rezervy pro aktivní pojištěnce a uhrazovací kapitály pro důchodce (osoby požívající již pense).

Pojištění u Všeobecného pensijního ústavu by pak prostě navázalo na pojištění u fondu vídeňského; pakli by nároky zejména starších duchovních a učitelů, jež byly získány u vídeňského ústavu, byly malé, mohly by býti zákupem let nebo připojištěním zvýšeny; jaké by bylo nutno za to odváděti premie. nedá se všeobecně říci, ježto premie bylo by nutno vyměřiti v každém případě zvláště podle dosavadních nároků a podle stáří pojištěnce. Pense by byly převzaty ve výši u vídeňského ústavu platné — vše to ovšem předpokládá převedení příslušných kapitálů z tohoto ústavu.

Pense by se vyplácely v Kč a příslušely by k nim přídatky podle nařízení vlády republiky Československé ze dne 4. května 1920 č. 342. Sb. z. a nař.

Potud odpověď Všeobecného pensijního ústavu.

K tomu se v příčině placení premií ještě připomíná, že osoby povinné pojištěním jsou v té příčině roztrženy do šestnácti tříd, dle svých ročních služebních požitků, a to:

Třída	Roční požitky		Měsíční premie	
I.	až do	900 Kč	6 Kč	
II. přes Kč	900	1200	9	"
III. " "	1200	1800	12	"
IV. " "	1800	2400	18	"
V. " "	2400	3000	24	"
VI. " "	3000	3600	30	"
VII. " "	3600	4200	36	"
VIII. " "	4200	4800	42	"
IX. " "	4800	5400	48	"
X. " "	5400	6000	54	"
XI. " "	6000	6600	60	"
XII. " "	6600	7200	66	"
XIII. " "	7200	7800	72	"
XIV. " "	7800	8400	78	"
XV. " "	8400	9000	84	"
XVI. " "	9000	—	90	"

Pokud pak se týče výměry pense samotné, nelze všeobecně říci, kolik činí, ježto to závisí na tom, jak dlouho dotyčná osoba je pojištěna vůbec, jak dlouho platila příspěvky (premie) v té které třídě atd.

Synodní výbor jedná se Všeobecným pensijním ústavem dále a neopomene další výsledky tohoto jednání generálnímu synodu ústně přednésti.

Vzhledem k předcházejícímu vyličení stavu věci navrhuje synodní výbor:

1. aby všechny pensijní a vdovské fondy, spravované naší církví zůstaly prozatím ve správě dosavadních svých správců pod dozorem synodního výboru;

2. aby byl zvolen zvláštní likvidační odbor pro pensijní fondy (3členný), který by celou otázku pensijního pojištění prostudoval a připravil návrh, co by bylo pro církev prospěšnější, zdali by se totiž doporučovalo, aby buď

a) církev zajišťovala pensijní požitky sama a zřídila k tomu svůj zvláštní pensijní fond a zdali by se měl dosavadní vídeňský pensijní fond spojit se všemi ostatními pensijními fondy (i vdovským) v jeden a za jakých podmínek, aneb

b) zdali by se doporučovalo, aby kvota připadající na nás z vídeňského pensijního ústavu byla odevzdána Všeobecnému pensijnímu fondu a sbory a faráři aby se stali členy tohoto Všeobecného pensijního ústavu.

Návrh odboru bude předložen synodnímu výboru k prozatímnímu rozhodnutí.

Zpráva odboru pro jednotu v bohoslužbě a učení.

Konána byla řada schůzí, ponejvíce užšího komitétu, ježto schůze širšího komitétu se pravidelně nescházely. V cestě stály výlohy cestovní, pro něž nebylo úhrady žádná. Proto širší odbor jednal písemně, což je ovšem velmi těžkopádné, zvláště když někteří bratří oběžník ponechávají u sebe a jej nevracejí.

Přes to projednána byla řada věcí:

1. Biblická dějprava. Vypracoval ji farář St. Čapek. Byla doporučena synodním výborem k vydání po provedení některých změn. Je v tisku.

2. Katechismus. Vypracování svěřeno faráři B. Jeriovi. Referát podal Dr. Hrejsa. Doporučena k vydání. Je v tisku.

3. Ve věci zpěvníkové svolány schůze komisi dosavadních. Svolána schůze do Pardubic ale nesešla se. Ani později nebylo možno společně schůze docílit. Teprve 25. června 1920 sešli se zástupci dvou komisí českých, z Moravy nemohli se dostavit. Navrženi byli do společné komise faráři Jerie, Šlechta, Molnár, K. Nagy, Říčan a Dr. Hrejsa; materiál sebraný dán byl k dispozici této komisi a doporučeno vydati zpěvník o 200—250 písních a žalmích a doporučeno připravit další výběr pro příště. Odbor pro jednotu doporučil ještě za členy Dra. Šimka a prof. Urbana. Schůze komise zpěvníkové konala se 11. ledna 1921.

Bratři vsetínského seniorátu poukazují však na to, že mají své zpěvníky na 15 let po ruce a že ke společné akci teď se připojit nemohou, nýbrž až pro budoucnost. I jiní ještě mají zpěvníkovou zásobu. Odjinud zase jako z Olomouce, žádají o rychlé vydání zpěvníku, v němž by byl výběr 200—250 písní.

4. Jednáno bylo i o agendě. Farář Šebesta pověřen, aby vyžádal si různé agendy a bude připravovat agendu novou.

5. Náboženská čítanka chystána byla učitelem F. Kučerou k II. vydání. Vypracováním „Příručky“ pověřen byl farář St. Čapek. Sepsal ji, ale pro přílišnou obsáhlost doporučeno v synodním výboru, aby byla kratěji upravena.

6. Uvažováno o Molnárovu „Světovém názoru“, který doporučen; o konfesi Bratrské, jejíž expedování má se urychlit; o novém překladu Bible, jež je potřebí chystati.

7. Ve věci liturgie upozorněni byli ve veřejných našich listech sborové, aby v případech neshody vyžádali si dobrozdání našeho odboru. Dotazy však nepřišly. Jen ze soukromých zpráv se dovídáme, že ve Vilímově, Valterčích, Plzni, Libkovicích se poměry liturgické bratrsky urovnávají. Z Libkovic přišel dotaz o Večeři Páně, jak asi ji slavili Čeští Bratři a jak by ve věci té bylo žádoucí sjednocení dnes. Referát o tom podal Dr. Hrejsa v odboru a farář Šebesta byl pověřen, by na jeho základě vy-

pracoval podrobnou zprávu. Zpráva ta ukazující způsob, jak Bratři slavili Večeři Páně, byla zaslána do Libkovic a přispěla k urovnání tamních poměrů.

Pro další práci bude nutno, aby odboru našemu, má-li trvati i dále a úspěšně pracovati, byly poskytnuty prostředky aspoň na cestovné jeho členů. Při tom se doporučuje, aby členy komitétu byli voleni bratři nepřiliš četní a takoví, kteří mohou se účastniti schůzí. To by nevylučovalo, nýbrž předpokládalo, aby komitét vyžádal si písemnou zprávu či radu i od bratří jiných, třeba vzdálených.

Členové komitétu byli:

Dr. Ferd. Hrejsa, předseda, Dr. Frinta, jednatel, Dr. J. Hromádka, Frant. Hrejsa, Ferd. Kavka, Jan Lány, Fr. Prudký, J. Souček, J. Šlechta, J. Šebesta, G. Winkler, A. Winkler.

ÚČETNÍ
A POKLADNÍ ZPRÁVA.

Účty

finančního odboru komitétu pro sjednocení českých evangeliků.

P ř e d m ě t	Příjem		Vydání	
	K	h	K	h
Rok 1917.				
Dar p. Apolla Růžičky, vrchního ředitele				
Živn. banky	1000	—		
Úroky v Městské spořitelně pražské . .	—	62		
Dar ze zámku Lobečského	1000	—		
Úroky v Živnostenské bance	12	40		
Cestovné faráře Frant. Hrejsy z Hradce				
Králové			31	20
Cestovné faráře Vikt. Pospíšila z Opatovic			34	—
„ „ Stan. Čapka z Kladna			13	20
„ „ Čeňka Kloučka z Pardubic			20	60
Firmě Štorkán a Jaroš na Žižkově za				
tiskopisy			41	—
Pavle Třískové na Král. Vinohradech za				
tiskopisy			9	10
Pavle Třískové na Král. Vinohradech za				
tiskopisy			4	30
Pavle Třískové na Král. Vinohradech za				
tiskopisy			5	40
Odměna pro výpomocnou sílu za sestavování dat ve sboru hronovském . . .			20	—
Odměna p. X. za sestavování přehledů . .			5	—
„ p. Litomiskému za sestavování přehledů			6	—
Poštovné Ferdinandu Kařkovi			4	50
Za účetní knihu O. Doležalovi			7	—
Cestovné faráře Stan. Čapka z Kladna . .			13	20
„ „ Františka Hrejsy z Hradce				
Králové			39	60
Cestovné faráře Vikt. Pospíšila z Opatovic			46	—
Součet	2013	02	300	10
Stav jmění 31. prosince 1917:			1712	92
	2013	02	2013	02
Rok 1918.				
Z roku 1917 se přenáší	1712	92		
Úrok v Živnostenské bance k 30/6 1918 . .	16	25		
„ „ „ „ 31/12 1918	1	75		
„ „ „ „ 30/6 1918	6	90		
Snáška	1737	82		

P ř e d m ě t	Příjem		Vydání	
	K	h	K	h
Přenos	1737	82		
Úrok v Živnostenské bance k 31/12 1918	10	75		
Ev. sbor v Lysé n./L. příspěvek	8	—		
" " ve Vilímově	5	—		
" farní úřad v Bučině příspěvek	10	—		
Antonín Vondra v Semtěši	10	—		
Ev. farní úřad v Chlebích	10	—		
" sbor v Ranné	10	—		
" farní úřad na Vsetíně	10	—		
Evang. farní úřad v Horních Dubenkách příspěvek	5	—		
Ev. farní úřad ve Škvorci příspěvek	5	—		
" " sbor v Prosetíně	7	—		
" " úřad v Chrudimi	10	—		
" " " v Krupě	5	—		
" " " v Poděbradech	10	—		
" " " v Trnávce	7	—		
" " " v Opolanech	10	—		
" " sbor v Hronově	10	—		
Ev. církev bratrská v Opatovicích	5	—		
Úroky v Národní záložně	—	05		
Firmě Štorkán a Jaroš na Žižkově za cirkuláře			35	—
Cestovné faráře Stan. Čapka z Kladna			14	80
" " Vikt. Pospíšila z Opatovic			32	—
" Čenka Kloučka z Pardubic			25	90
Firmě Hoblík v Pardubicích za tiskopisy			13	06
" " " " "			644	71
Odměna za expedici tiskopisů Č. Kloučkovi			10	—
Cestovné faráře Stan. Čapka z Kladna			15	—
Superint. Dru Ferd. Hrejsovi v Praze na vydání Bratrské Konfesse			900	—
Součet	1885	62	1690	47
Stav jmění 31. prosince 1918:			195	15
	1885	62	1885	62
Rok 1919.				
Z roku 1918 se přenáší	195	15		
Ev. sbor v Kolíně příspěvek	20	—		
" " " Kutné Hoře příspěvek	10	—		
" " " Kladně	10	—		
" bratrská církev v Přelouči příspěvek	5	—		
Snáška	240	15		

P ř e d m ě t	Příjem		Vydání	
	K	h	K	h
Přenos	240	15		
Ev. farní úřad v Nebuželicích příspěvek	7	—		
„ církev (dř. h. v.) v Libštátě	5	—		
„ sbor ve Velimi	20	—		
„ církev v Lipkovicích	5	—		
„ sbor bratrský v Černilově	10	—		
„ „ v Soběhrdech	4	—		
„ „ (dř. a. v.) v Libštátě	5	—		
„ „ v Ratiboři	5	—		
„ „ v Hošťálkově	8	—		
„ „ v Olomouci	5	—		
Pokladna evang. církve v Kšelicích	5	—		
Evangel. filiální sbor (dř. h. v.) v Plzni příspěvek	5	—		
Ev. bratrský sbor v Roudnici příspěvek	10	—		
„ církev bratrská v N. Městě na Moravě příspěvek	10	—		
Ev. církev bratrská v Sázavě příspěvek	7	—		
„ „ v Krouné	10	—		
„ farní úřad v Zádveřicích	10	—		
Ev. „ sbor v Olešnici na Mor.	5	—		
Úroky v Národní záložně k 30/6 1919	1	50		
„ „ „ „ 31/12 1919	1	50		
„ „ Živnost. bance „ 31/12 1919	—	42		
„ „ „ „ 31/12 1919	—	30		
Záloha od synodního výboru	200	—		
Sen. Dobeš z Nového Města vrací nocležné	10	—		
Heřm. Rüdiger vrací zálohu, poskytnutou Dru Ferd. Hrejsovi na vydání Bratrské Konfesse	900	—		
Úroky v Městské spoř. pražské k 30/6 1919	—	35		
„ „ „ „ 31/12 1919	2	56		
Firmě „Štokrán a Jaroš“ na Žižkově za tiskopisy			160	—
1/2 0/0 evidenční poplatek ze vkladu v Nár. záložně			—	67
Cestovné seniora Josefa Dobeše z Nového Města na Moravě			60	—
„ faráře Vikt. Pospíšila z Opatovic			20	—
„ „ Stan. Čapka z Kladna			24	80
„ „ Ant. Vondry ze Semtěše			50	—
„ „ Františka Hrejsoy z Hradce Králové			47	40
Snáška	1492	78	362	87

P ř e d m ě t	Příjem		Vydání	
	K	h	K	h
Přenos	1492	78	362	87
Poštovní poukázky			—	15
„ známky			1	30
Účet firmě J. Frengl v Čáslavi za tiskopisy			66	—
Synodnímu výboru vrácena záloha			200	—
Cestovné faráře Stan. Čapka z Kladna .			24	80
„ „ Vikt. Pospíšila z Opatovic			47	40
„ „ Ant. Vondry ze Semtěše			50	—
Rok 1920.				
Cestovné faráře Ant. Vondry ze Semtěše			86	65
Poštovní poukázka a porto			—	35
Součet	1492	78	839	52
Stav jmění dne 1. října 1920:			653	26
	1492	78	1492	78

Jmění toto jest uloženo :

- a) na vkladní knížce Živnostenské banky v Praze
čís. 97.193 Kč 37·27
- b) na vkladní knížce Živnostenské banky v Praze
čís. 100.259 „ 21·55
- c) na vkladní knížce Národní záložny č. 5.434 „ 160·38
- d) na vkladním listě Městské spořitelny pražské
čís. 822.611 „ 434·06
- úhrnem . Kč 653·26

(šest set padesát tři koruny 26 h) a bylo odevzdáno dnešního dne synodnímu výboru Českobratrské církve evangelické.

V PRAZE dne 1. října 1920.

Dr. Josef Král,
pokladník.

Pokladna synod-

	K	h	K	h
Příjem:				
Společná pokladna			92.359	67
Finanční komise			1.437	53
Za brožuru „Církev a stát“			763	59
„ Věstník r. 1919/20			3.327	80
Na vnitřní misii			1.572	44
Sbírka na Olomouc			12.498	64
„ „ Mor. Ostravu			16.093	50
„ „ pensijní fond Masarykův			14.257	14
„ pro bohoslovce	11.059	06		
Paušál „ „	5.500	—		
Různé dary „ „	1.162	77	17.721	83
Za brožuru „Generální sněm“ . . .			1.212	24
„ „ „Církevní zřízení“			4.374	65
Náhrada výloh kanceláře			4.992	25
Úroky přijaté			11.552	06
Různé příjmy			3.618	74
Zálohy splacené			600	—
Všeobecný církevní fond r. 1919 . .	3.896	27		
„ „ „ „ 1920	14.549	14	18.445	41
Husův jubilejní dar			1.473	87
Dary: Federal Council of Churches .	402.002	—		
Utrecht (Holandsko)	23.663	65		
Angl. presbyterní církev	1.089	55		
„ „ „ „	3.057	50		
Hung. relief fund	2.733	50		
Pro cizinu	262.314	95		
Mezinárodní výbor	11.918	60		
Alliance evangelická	3.020	—	709.799	75
<u>Příjmy na rok 1921</u>			<u>16.098</u>	<u>11</u>
			<u>932.199</u>	<u>22</u>

V PRAZE, dne 8. ledna 1921.

ního výboru.

	K	h	K	h
V y d á n í :				
Společná pokladna — částky vrácené			3.100	—
Finanční komise — tisk a výlohy .			1.153	60
Brožura „Církev a stát“			1.276	—
Věstník r. 1919/20 tisk			2.393	50
Vnitřní misie			5.000	—
Sbírka na Olomouc			12.498	64
„ „ Mor. Ostravu			16.093	50
„ „ pensijní fond			32	—
Různé podpory			1.035	—
Komitétu pro bohoslovce	4.000	—		
Podpora bohoslovcům přímo	1.910	—	5.910	—
Brožura „Církevní zřízení“			2.717	71
„ „Generální sněm“			2.717	70
Výlohy kanceláře synodní			5.756	82
Úroky nahrazené			1.096	—
Různá vydání			9.878	36
Zálohy vyplacené			600	—
Cenné papíry zakoupené			71.371	26
Půjčky: Luterovu ústavu v Hradci Kr.	12.577	—		
Na tisk biblické dějepravy .	15.000	—		
Kostnické Jednotě	2.000	—	29.577	—
Dary: Federal Council of Churches	133.091	60		
Utrecht (Holandsko)	23.663	65		
Angl. presbyterní církev	1.089	55		
„ „ „ „ „	3.057	50		
Hung. relief fund	2.733	50		
Pro cizinu	134.237	40	297.873	20
Zůstatek			462.118	93
			932.199	22

Ferd. Kavka,

t. č. synodní pokladník.

Výkaz sbírek ze sborů a stanic, přijatých do 31./12. 1920. Seniorát pražský (dříve reformovaný).

* Hvězdičkou označené sumy
synodní pokladna neobdržela.

Sbory	Všeob. círk.fond 1920	Sbírka na Olo- moce	Všeob. círk.fond 1919	Sbírka alovce	Věstník 1919	Název círk.v. zřízen	Proto- kov- ly gen. sněmu	Mor. Ostrava	Maas- ryčkův fond	Tiskopis (finan. kom.)	Věstník 1920	Sčítule	Vnitro- misijní práce
Kladno	.	68 66	12 58	94 16	8	6	30	182	95 84	.	.	.	.
Rakovník (stanice)	.	.	7 90	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Krabčice	116 26	83	28 17	77 68	8	9	9	131	77 68	30	10	6	.
Roundnice	254	*30	84 40	60	4	4	30	81	100	4 50	10	.	.
Louny	21	15	4	14	4	2	15	39	11	9	10	6	.
Trnovany (stanice)	37	65 36	19 55	26 62	4	3	15	43	30	6	5	.	.
Kšely	81	51 40	30	150	8	8	30	385	120	6	20	6	.
Lečice	55 34	41 23	10 23	114 50	8	12	12	59 84	.	10	20	8	.
Slaný (fil. sbor)	.	17	6	5 40	4	4	15	.	.	4 50	.	.	.
Libiš	.	102 40	13	106 54	20	20	50	48 20	60 12	11	20	6	.
Libšice n. Vlt.	8 30	*40	6 40	10	20	6	9	15	49 60	5 30	40	3	4 40
Lysá n. Lab.	50	150	40	350	6	6	105	150	250	4 50	14	9	.
Mělník	114	21 05	21 20	140 16	8	6	60	10	52 35	4 50	10	9	68
Nebořely	10 28	83	7 80	30	8	8	45	100	118 33	7 50	20	6	.
Mšeno (stanice)	.	220	20	20	5	2	15	30	.	.	.	6	.
Praha-Kliment	.	*530	.	240 20	8	.	210 90	647	425	.	.	82 90	.
Pízeň (fil. sbor)	100	110	32	114 40	4	5	60	150	147	5	20	9	114
Žižkov	145	*172	20	228	8	24	90	100	205	6	20	9	120 84
Smíchov (stanice)	185 60	64 83	10	10	3	3	15	.	118	.	5	9	50
Soběhrdy	.	30	36	50	10	8	30	30	82	4 50	10	3	.
Škvorec	10 21	15 50	8	10	8	4	15	11 44	67	1 50	10	3	.
Vinohrady	325	*292 60	8	537 26	8	21 40	10	163 39	125 48	12	20	5	50
Velno	30	70	12	60	4	3	24	103	92 50	3	20	3	64 50
Ml. Boleslav	172	81 83	7	30 38	4	8	9	40	58	4 50	20	.	.
Vysoká u Mělníka	.	80	30	9	5	15	3	100	.	.	.	.	.
Most (kaz. stanice)	.	50	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Praha II. Husův dům (stanice)	1714 99	1420 26	516 23	2612 30	177	193 40	906 90	277 5	87 2284 90	139 30	314	188 90	471 74

Seniorát chrudimský (dříve reformovaný).

Sbory	Všeob. cirk.fond 1920	Sbírka na Olo-mouc	Všeob. cirk.fond 1919	Sbírka na boho-slovce	Věstník 1919	Návrh cirk. zřít-zení	Protoko-ly gen. sněmu	Masa-rykův fond	Mor. Ostrava	Tiskopis (finan. kom.)	Věstník 1920	Stěhule	Vnitro-misijní práce
Borová		40	8	10	4	5	6	86 52	30	1 50	20		
Políčka (stanice)	50		5	13	4	3		60					
Bučina	140	125	5	100	8	70	45	115	300	10	20	6	
Vys. Mýto (stanice)	20	35	5	29	5	2	15	49	100 50	10	5	6	
Černá	120 13	327	71 50	108 60	8	5	21	86 42	326 22	7 50	20	3	
Dvakačovice	42	100	31 60	34	8	28	30	59	62	6	20	6	
Pardubice (fil. sbor)	100	63 14	20	30	8	2 10	33 55	61 90	66 20	4 50	10	9	
Džbánov		140	15	20	8	6	30	110	150	4 50	20	6	
Choceň	116 06	238	44 40	10	8	6	45	170	100	3	20	3	
Chrudim		76	18 51	125	8	8	60 60	360 87	319 54	9	20	9	
Krouná		70	18 31	185 35	10	10	45	67 30	135 71	10 50	20		80
Lozice	29 80	180	11 82	zasláno sen. úř.	10	5	6	64 52		4 50	10	6	
Proseč	41 31	256 09	8 77	20 60	8	10	18	100 17	220 09	10 50	20	9	48 16
Pusté Rybné	5	11 20	4 50	7 05	8	4	30	26	35 08	4 50	20		
Ranná		111 40	2 76	48 72	8	11	27	140 31	198 78			3	
Sloupnice	33 04	88	21 90	57 52	8	8	45	109 90	123	7 50	20	9	
Litomyšl (stanice)	19 42	5	5	5	4	1	15	82			10		
Svatouch		16 70	8 74	11 15	8	5	15	24 86	40	3	20	3	
Telecí		19 50	10 82	4	8	8	30	40		1 50		3	
Skuč (kaz. stanice)				15 24									
Heřmanův Městec				22 70					26 76				
Čes. Třebová							15						
	716 76	1644 53	328 63	1142 98	141	211 10	577 15	1813 77	2233 88	98	275	81	128 16

Seniorat podebradsky (dříve reformovaný).

Sbory	Všeob. cirk.fond 1920	Sbírka na Olo- mouc	Všeob. cirk.fond 1919	Sbírka na boho- slovce	Věstník 1919	Návrh cirk. zří- zení	Protoko- ly gen. sněmu	Masa- ryctví fond	Mor. Ostava	Tiskopis (fin. kom.)	Věstník 1920	Stěhule	Vnitro- misijní práce
Bošín	.	100 —	25 —	32 50	8 —	12 —	30 —	1030 —	115 19	6 —	20 —	—	.
Bukovka	98 40	89 39	24 70	24 94	4 —	5 —	15 —	38 60	142 27	4 50	10 —	3 —	.
Černílov	58 18	55 55	53 66	78 26	8 —	10 —	29 —	81 34	100 —	7 50	20 —	.	.
Hořátev	25 —	200 —	20 —	20 —	8 —	10 —	54 —	110 —	156 75	6 —	20 —	9 —	.
Hronov	112 40	127 83	34 09	154 12	8 —	10 —	30 —	133 22	250 10	6 —	20 —	3 —	.
Chleby	140 88	350 —	20 —	52 47	8 —	11 —	60 —	206 76	250 10	6 —	20 —	6 —	.
Klaštér	.	87 65	10 —	104 —	8 —	10 —	.	225 —	.	6 —	20 —	.	.
Krakovany	.	109 60	39 —	36 —	8 —	12 —	15 —	41 26	90 30	3 —	20 —	.	.
Libice	18 41	56 21	15 —	47 86	4 —	18 20	3 —	41 04	145 94	4 50	20 —	3 —	.
Libštit	143 62	50 —	16 16	25 —	8 —	7 —	33 —	100 —	280 —	4 50	20 —	9 —	25 —
Nymburk	60 —	210 —	.	30 —	.	6 —	.	300 —	300 —	.	.	.	.
Velké Opolany	48 —	150 80	45 —	100 —	8 —	6 —	2 —	100 —	160 —	10 —	20 —	9 —	225 —
Poděbrady	30 —	143 —	60 —	236 —	24 —	6 —	30 —	200 —	180 —	4 50	20 —	9 —	200 —
Semouice	211 —	45 —	20 —	11 50	8 —	10 —	30 —	154 —	205 —	4 50	20 —	6 —	.
Hořice (fil. sbor)	.	24 52	10 —	31 40	8 —	2 —	15 —	40 —	35 20	5 —	10 —	3 —	.
Třebechovice	20 —	100 —	6 —	150 —	8 —	3 —	30 —	250 —	200 —	5 —	20 —	6 —	.
Velká Bělč (stanice)	.	26 —	.	.	.	3 —	15 —	200 —	.	.	.	.	.
Valteřice (fil. sbor)	10 64	45 —	23 —	.	4 —	4 —	15 —	37 —	.	.	20 —	6 —	.
Velenice	100 —	225 —	100 08	90 —	8 —	8 —	30 —	153 60	320 60	6 —	10 —	3 —	.
Nová Paka (Jos. Segens)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	1006 53	2195 55	521 69	1548 59	140 —	158 20	46 —	3141 82	2681 35	89 —	300 —	75 —	450 —

Seniorát čáslavský (dříve reformovaný).

Sbory	Všeob. cirk.fond 1920	Sbírka na Olo-mouč	Všeob. církevní fond	Sbírka na boho-slovce	Věstník 1919	Návrh církev. zřízení	Proto-ko-ly gen. sněmu	Masa-ryktv fond	Mor. Ostrava	Finanční komise	Věstník 1920	Stěhule	Vnitro-miskijní práce
Čáslav	70 06	*30—	51 20	123 40	8—	15—	65—	154 50	702—		20—	3 60	20—
Hradiště	59 96	130 64	48 58	51 34	8—	6—	25—	72 87	40 60	6—	20—	3—	.
Horní Krupá	20—	30—	20—	20—	8—	4—	30—	52 35	30—	4 50	20—	.	.
Chvaletice	27 24	15—	12 40	16 34	8—	8—	15—	35 88	194—	4—	20—	6—	.
Kolín	.	157 40	50—	163—	8—	9—	30—	135—	190—	6—	20—	9—	40—
Kutná Hora	100—	103 10	25—	100—	8—	10—	60—	121 10	130 88	4 50	20—	9—	80—
Libenice	15—	10—	5—	15 26	8—	6—	21—	19 54	43 79	4 50	20—	6—	.
Moraveč	.	125 27	5—	*18 58	8—	6—	6—	53 28	80 81	7 50	20—	6—	.
Tábor	.	15—	50—	20—	8—	1—	30—	20—	10—	4—	10—	6—	.
České Budějovice (stanice)	100—	15—	100—	20—	4—	7—	30—	20—	20—	5—	10—	9—	.
Opatov	.	55—	2—	12—	8—	9—	5—	15 50	10—	4 50	10—	3 59	.
Přelouč	135—	100—	9 80	94 02	4—	22—	30—	175—	161 74	4 50	20—	9—	.
Sázava	47 40	78 60	13 50	57—	8—	6—	48—	80 28	94 60	3—	20—	3—	.
Semtěš	10—	150—	10—	103 34	4—	10—	60—	150—	250—	10 50	8—	9—	130—
Strmčehy	20—	19—	2 20	6 91	.	4—	12—	20—	100—	.	20—	.	.
Velim	175 92	134 21	74 30	100 32	8—	15—	90—	319 06	220 82	30—	20—	9—	.
Pečky na dráze	28—	100—	20—	140—	8—	6—	27—	105—	.	4 50	20—	6—	40—
	808 58	1238 22	518 28	1153 10	116—	149—	590—	1549 36	2279 24	103—	298—	97 19	310—

Seniorát východní moravský (dříve reformovaný).

Sbor	Štírka na Olom. městc	Výrob. círk.fond 1919	Štírka na boho- slavce	Vstátek 1919	Návrh círk. zřízení	Proto- ko- ly gen. městu	Mas- ový fond	Mor. Ostava	Finan- ční komise	Vědník 1920	Sřetule	Věob. círk.fond 1920	Vnitro- místní práce
Hrubá Skála	10 —	4 —	10 —	8 —	4 —	15 —	10 —	30 —	4 50	20 —	3 —	15 —	
Jablunka	86 24	9 61	30 22	8 —			53 63	36 73		20 —		33 12	
Javorník	100 —	15 —	91 40	8 —	6 —	30 —	140 —	134 86	6 —	20 —	3 —	40 —	
Lipál	65 47	20 —	60 40	8 —	6 —	40 —	76 86	40 98	10 50	10 —		15 12	
Olomouc	147 02	15 —	36 56	8 —	8 —	45 —	79 04	164 94	6 —	20 —	9 —	152 40	
Svebohov (fil. sbor)		5 —	15 —	8 —	2 —	15 —	20 —	25 —		20 —	9 —	45 —	
Prusonovice	16 —	5 —	12 —	4 —	5 —	9 —	25 —	31 72	4 —	10 —	8 —	7 —	
Rouška	72 30	15 08	36 —	8 —	10 —	30 —	50 —	31 20		8 —	6 —	26 —	
Střítež	210 —	33 78	25 0 —	8 —	6 —	30 —	202 30	* 500 —	13 50	20 —	6 —	20 —	
Val. Mezití	44 92	12 —	48 14	4 —	1 —	15 —	30 —	56 24		10 —	9 —		
Vsetín	256 03	19 05	132 46				364 26	448 63			3 —	78 16	
Luskovec	21 70		16 40	4 —	1 —	12 —	53 62	32 —				26 36	
Mor. Ostava (fil. sbor)	65 50	70 —		4 —	9 —				10 —	20 —	9 —	82 —	
Zádvěřice	171 82	15 —	20 —	8 —	6 —	45 —	95 64	219 80	7 50	20 —	3 —	50 —	
Holešov (kaz. st.)							15 —						
Prostějov								60 —					
Mikulůvka u Jablunky (fil. sb.)												18 64	
	1267 —	268 52	818 58	88 —	64 —	291 —	1215 35	1312 10	62 —	198 —	68 —	608 80	

Seniorát západní moravský (dříve reformovaný).

XLV

Sbory	Všob. círč.fond 1920	Širka na Olo-mouc	Všobec. círčevní fond	Širka na boho-slovce	Věstník 1919	Návrh církev. zřízení	Protoko-ly gm. sněmu	Masa-ryčtýv fond	Mor. Ostrava	Tiskopis finanční komise	Věstník 1920	Stádule	Vnitro-misijní práce
Brno	35 —	200 —	25 —	715 —	8 —	10 —	.	286 94	210 —	15 —	8 80	.	.
Daňkovičky	.	25 —	10 —	10 —	8 —	6 —	18 —	25 —	80 —	4 50	10 —	3 60	.
Borovnice	.	25 —	.	.	.	.	15 —	100 —	100 —	4 50	10 —	.	.
Herspice	50 —	165 50	44 24	45 50	8 —	6 —	30 —	89 —	146 —	4 50	20 —	6 —	.
H. Vřimovice	38 —	120 —	10 —	65 —	8 —	11 —	45 —	120 —	150 —	1 50	10 —	9 —	.
Třebíč	50 —	50 —	20 —	60 —	4 —	3 —	34 85	270 —	200 —	4 50	10 —	9 —	.
Hustopeč	59 32	49 60	17 26	40 88	.	.	.	18 —	53 80	.	10 —	.	.
Jimramov	45 —	410 —	50 —	70 —	8 —	10 —	60 —	32 —	400 —	9 —	20 —	9 —	.
Klobouky	500 —	600 —	20 —	127 —	8 —	30 —	36 —	170 —	200 —	4 50	20 —	3 —	40 —
Miřoslav	172 78	500 —	35 —	170 —	8 —	6 —	3 —	118 —	151 50	.	.	.	.
Německé	17 58	32 66	17 60	21 56	8 —	8 —	18 —	33 36	68 29	7 50	10 —	6 —	.
Nikolčice	15 —	90 —	20 —	.	8 —	8 —	21 —	12 04	23 30	4 50	20 —	.	.
Nosilav	30 —	62 —	21 —	54 —	8 —	8 —	30 —	140 —	95 —	9 —	20 —	6 —	.
Nové Město na Mor.	40 —	43 42	15 —	288 70	8 —	10 —	39 —	101 46	134 68	15 —	20 —	9 —	.
Olešnice	16 26	33 37	7 14	32 98	8 —	6 —	15 —	33 83	*67 50	4 50	20 —	3 —	.
Proseřtin	28 —	52 60	4 —	*58 57	4 —	6 —	15 —	60 —	51 76	6 —	20 —	6 —	4 —
Roveřin	15 —	12 —	14 —	46 26	8 —	10 —	30 —	52 —	47 70	7 50	8 —	6 —	.
Vanovice	140 —	700 —	170 —	30 —	8 —	19 —	66 —	153 —	165 —	.	.	6 —	.
Velká Lhota u Dačic	30 —	85 —	10 —	50 —	8 —	12 —	30 —	200 48	260 —	9 —	20 —	.	.
Veselí	48 20	84 —	6 —	29 50	8 —	6 —	15 —	63 90	84 83	9 —	20 —	.	.
Blažkov (fil. sbor)	.	.	.	.	4 —	1 —	.	.	.	.	.	.	.
	1330 14	3340 15	516 24	2097 34	140 —	176 —	520 85	2079 01	2621 86	120 —	276 80	81 60	44 —

Superintendence pražská (dříve augsb. vyznání).

Shory	Všech. cirk. fond 1920	Šírka na Olo- moce	Všech. cirk. fond 1919	Šírka na boho- slavce	Věstník 1919	Návrh cirkov. zřízení	Fratriko- ly gen. sistem	Masa- rykov fond	Mor. Ostava	Triskopis (man. kom.)	Věstník 1920	Stěhule	Vnitro- místní práce
Bohuslavice	7—	16—	9—	17—	8—	6—	15—	47—	31—	4 50	20—	3—	91 54
Čenilov	52—	51—	10 02	70—	8—	6—	60—	30—	82 26	4 50	20—	9—	30—
Hradec Králové (fil. sbor)	10—	20—	20—	50—	8—	6—	30—	335—	300—	4 50	10—	9—	30—
Humpolec	10—	366—	10—	180—	10—	8—	39—	100—	382—	9—	10—	9—	30—
Kovánc	201 76	201 76	168 28	168 28	8—	6—	126—	126—	10—	7 60	10—	12—	12—
Krucemburk	10—	44 42	10—	60—	10—	6—	30—	62—	10—	7 60	10—	12—	12—
Křižlice	15 20	12 62	15 60	21 18	12—	8—	45—	26—	22 98	15 22	12—	12—	12—
Jilemnice	28—	28—	12—	20—	8—	6—	15—	50—	50—	15 22	12—	12—	12—
Libštát	10—	10—	10—	50—	4—	4—	15—	96 41	140 54	4—	20—	9—	9—
Jičín (stanice)	50—	66—	29—	71 20	8—	6—	30—	53 38	115—	4—	20—	9—	9—
Lipkovic	10 06	66—	22—	82 50	4—	4—	27—	91 60	195—	4—	20—	9—	9—
Opatovic	200—	200—	79—	100—	8—	10—	27—	91 60	195—	4—	20—	9—	9—
Praha-Salvator	32—	32—	32—	7—	8—	25—	60—	Obě sbírky zahrnutý jsou v obn. sb. dr. h. v.	8—	4 50	8—	9—	9—
Beroun (fil. sbor)	3—	3—	3—	7—	8—	6—	15—	8—	8—	4 50	20—	3—	3—
Pízeň (fil. sbor)	5—	5—	85—	108—	8—	11—	90—	114—	184—	6—	10—	9—	9—
Rybníky	200—	200—	54 20	12—	8—	6—	30—	27—	90—	6—	20—	9—	9—
Šonov	40—	40—	7—	50—	8—	6—	5—	3—	3—	5—	4—	10—	10—
Tnávkva	10 64	3—	1—	5—	4—	5—	5—	86 76	162 62	4 50	20—	10—	10—
Valteřice (fil. sbor)	51 20	51 20	30 30	111 19	8—	10—	30—	3—	3—	3—	20—	10—	10—
Vilimov	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—
Spálov (fil. sbor)	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—
Domazlice	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—
Nová Kdýně	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—
Sobinov	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—	8—

Senlorát vsetínský (dříve augsb. vyznání).

Sbory	Všob. církv.fond 1920	Šírka na Olo- mouc	Všobec. církv.fond 1919	Šírka na boho- slovce	Věstník 1919	Návrh církev. zřízení	Protoko- ly gen. sněmu	Masa- rykv fond	Mor. Ostrava	Tiskopis financí komise	Věstník 1920	Stěhule	Vnitro- misijní práce
Hor. Dubenky	13 36	22 67	5 69	25 32	8 —	10 —	45 —	28 —	45 66	4 50	10 —	6 —	.
Jindř. Hradec (fil. sbor)	.	7 —	10 —	50 —	4 —	2 —	2 —	100 —	.	.	10 —	.	.
Velká Lhota u Dačic	12 —	*35 —	10 —	8 52	8 —	6 —	15 —	8 —	65 71	6 —	10 —	9 —	.
Velká Vrbka	12 22	13 —	4 36	25 —	8 —	6 —	15 —	30 —	22 88	.	20 —	.	12 —
Hodslavice	.	79 89	35 —	52 25	8 —	10 —	15 —	73 32	*98 —	9 —	20 —	6 —	.
Štramberk	14 78	16 —	15 —	9 80	8 —	3 —	14 —	10 —	10 —	2 05	8 —	.	.
Hošťálková	.	50 10	12 80	10 —	8 —	6 —	30 —	49 39	43 34	7 50	20 —	3 20	.
Hovězí	6 —	8 60	2 —	16 70	4 —	3 —	6 —	35 26	40 30	7 50	4 —	3 —	.
Jasená	.	30 —	15 —	20 —	8 —	6 —	30 —	50 —	30 —	3 —	14 —	3 —	30 —
Pozděchov	8 —	33 70	15 —	44 30	8 —	6 —	15 —	32 60	30 20	4 —	8 —	6 —	.
Pržno	10 96	48 60	8 —	7 36	8 —	6 —	15 —	53 84	54 68	7 50	20 —	9 —	.
Ratiboř	.	15 37	6 —	10 —	8 —	6 —	15 —	10 81	7 75	9 —	8 —	5 —	.
Rusava	.	5 —	5 —	35 —	20 —	5 —	5 —	25 —	23 45	5 —	20 —	.	.
Vsetín	12 20	60 —	10 81	21 71	8 —	12 —	9 —	.	54 07	6 —	10 —	3 —	.
Staré Hamry	46 22	*30 —	18 —	15 —	8 —	10 —	11 40	50 90	35 26	4 50	10 —	6 —	.
Valtinov (kaz. st. Velké Lhoty)	.	.	.	30 86	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Frydek	57 70	.	.	.	.	.	.	.	.	.	20 —	.	.
Orlové (kaz. stanice)	.	.	.	.	.	.	.	75 —	.	.	.	.	.
	193 44	389 93	172 66	396 82	124 —	97 —	242 40	632 12	462 80	75 55	212 —	59 20	42 —

Příspěvky Jednotlivců:

	Služba na Olo- mouc	Vzrob. ekv. na fond	Služba na boho- slove	Vzděl. 1919	Návrh ekv. řízení	Protoko- ly se mínou	Vzděl. 1920	Služba	Vnitř- ní práce	Mas- ový fond	Mor- ální Ostava	Tiskopis (tisk. komise)	Vzrob. ekv. na fond
Jednota Bratřská:													
Nova Paka (Jos. Segusch)	.	.	.	4	.	.	10	.	.	.	.	.	.
Duchcov	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Praha (L. Halkova)	.	.	.	4	.	.	10	.	.	.	.	.	.
M. Boleslav	.	.	.	4	.	.	10	.	.	.	.	.	.
Turnov	.	.	.	4	.	.	10	.	.	.	.	.	.
Petřín (Mikulášek)	.	.	.	4	.	.	5	.	.	.	.	.	.
Školy:													
Bohnice	.	.	.	5	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Chleby	.	.	.	4	.	.	10	.	.	.	.	.	.
Netečice	.	.	.	4	.	.	10	.	.	.	.	.	.
Jednotlivci:													
Kanera, Dřevič	.	.	.	.	1 50	21	.	18	.	.	.	4 50	.
B. Valeš, Praha	.	.	.	8	14 54	62	.	.	.	.	.	8 10	.
J. Komuta, Sedlec	.	.	50	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
M. Ceypová, Mšeno	.	.	20	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Rodina Benešova, Pečky	.	.	40	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Dr. Šimek, Král. Vinohrady	.	.	.	4	2	.	10	.	.	.	.	.	.
Radechovský, Jar. Král. Vin.	.	.	.	4	.	.	10	.	.	.	.	.	.
Musil, St. Boleslav	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Perfík, V. Pl.	.	.	.	.	.	3 35	.	.	.	.	.	.	.
Dr. Lukl. Kr. Vinohrady	.	.	.	4	.	86	.	.	.	.	.	.	.
Auervek, knihkupec	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Kosomanský, Pardubický	.	.	.	4	.	.	10	.	.	.	.	.	.
J. Tolar, Král. Vinohrady	.	.	.	.	.	.	10	.	.	.	.	.	.
Křížek	.	.	.	.	.	.	.	3 70	.	.	.	.	.
Vantura, Žel. Brod	.	.	.	4	.	.	10	.	.	.	.	.	.
Ant. Rohan, Ctínoves u Roud.	.	.	.	.	.	.	.	.	5	.	.	.	.
	110	69	18 04	17 38	106	21 70	5					12 60	

Přehled všech seniorátů.

Senioráty	Sbírka na Ole- mouc	Všeob. cirk.fond 1919	Všeob. cirk.fond 1920	Sbírka na boho- slavce	Věstník 1919	Věstník 1920	Návrh cirkév. zříz.1919	Protoko- ly gru. sněmu	Sbírka na Mor. Ostravu	Masa- rykův fond	Tiskopis finanční krmise	Církev a stat dra- stičské	Vnitro- misijní práce
Čechy:													
pražský	1420 26	516 23	1714 99	2612 30	177	314	193 40	906 90	2775 87	2284 90	139 30	188 90	471 74
chrudimský	1614 53	328 63	716 76	1142 98	141	275	211 10	577 15	2238 88	1813 77	98	81	128 16
poděbradský	2195 55	521 69	1006 53	1548 59	140	300	158 20	463	2681 35	3141 82	89	75	450
čáslavský	1238 22	518 28	808 58	1153 10	116	298	149	590	2279 24	1549 36	103	97 19	310
Morava:													
východní	1267	268 52	608 80	818 58	88	198	64	291	1312 10	1215 35	62	68	
západní	3340 15	516 24	1330 14	2097 34	140	276 80	176	520 85	2621 86	2079 01	120	81 60	44
Dříve a. v.:													
Superiň, pražská	1003	518 16	169 90	1179 35	140	214	144	590	1726 40	1256 81	81 82	73	121 51
Seniorát vsetínský	389 93	172 66	193 44	396 82	124	212	97	242 40	462 80	632 12	75 55	59 20	42
Jednotlivci				110	69	105	18 04	172 35			12 60	21 70	5
Příděly z paušálu a pol. dodatčné													
	12498 64	3360 41	6549 14	11059 06	1135	2192 80	1210 74	435 65	16093 50	139 314	781 27	75 59	1572 41
		535 86	8000	6662 77			1 50	31		284	653 26	18	
Úhrnem													
	12498 64	3896 27	14549 14	17721 83	1135	2192 80	1212 24	4374 65	16093 50	14257 14	1437 53	763 59	1572 41

Rozvaha jmění

	Kč	h	Kč	h
Aktiva:				
1. Vklad u ústavů peněžních:				
Národní záložna v Praze:				
folio 5.661	272.740	26		
„ 4.714	16.252	18		
„ 5.599	11.462	59	300.455	03
Živnostenská banka v Praze:				
„ 101.097	121.078	50		
„ 103.613	9.228	59	130 307	09
Městská spořitelna v Praze-VII.:				
folio 616.643			19.202	96
Poštovní úřad šekový:				
folio 200.244 — čís. 6 ze dne 8./I. 1921	55.676	59		
Z toho patří na účet paušálu	44.176	—	11.500	59
2. Cenné papíry:				
4 ^o / _o kom. dluhopisy Zemské Banky v Praze nom.	25.000	—	24.565	70
4 ^o / _o půjčka Národní Svobody	25.000	—	22.500	—
4 ^o / _o státní poklad. poukázky	25.000	—	24.305	56
jmen. hod. Kč	75.000	—		
3. Pohledávky:				
a) Sirotčinec v Táboře	50.000	—		
b) Za Luterov. ústav. v Hradci Kr.	12.577	—		
c) Vydavatelstvem bibl. dějpravy	15.000	—		
d) Kostnickou Jednotou	2.000	—	79.577	—
4. Vkladní knížky finanční komise				
			653	26
			613.067	19

V PRAZE, dne 8. ledna 1921.

Prozkoumal a shledal souhlas vykázaných zde sum s příslušnými hodnotami.

V PRAZE, dne 17. ledna 1921.

Dr. Josef Král,
t. č. revisor,

Návrh církevního zřízení.

Synodní výbor předkládá návrh církevního zřízení spracovaný dle usnesení superintendenčních konventů. Poněvadž usnesení ta nebyla jednotná, přidržeti se musil některého z nich, a odchylky uvedeny jsou pod čarou — kromě některých méně významných.

Zřízení dělí se na sedm oddílů; první o zásadách a základech církve českokobratrské. Tu jako základ vložena jest resoluce generálního sněmu o sloučení církví a čtyři základní ustanovení. Druhý díl jsou ustanovení všeobecná. Proti návrhu komise ústavní bylo z tohoto dílu vyňato to, co pro všechny stupně církevní zprávy neplatí, a vloženo na příslušná místa.

V třetím oddílu ponechána instituce filiálních sborů; jméno „kazatelská stanice“ neuspokojuje, ale synodnímu výboru nepodařilo se naléztí lepšího. Bylo navrženo „misijní stanice“, nebo „misijní sbor“, ale nepřijato. V ustanoveních o změnách sborových hranic učiněna někde poněkud nová přesnější stylisace a vloženy doplňky nutné — ku př. o nárocích farářů sborů zrušených. § 27. má se dle návrhu synodního výboru vypustiti z toho důvodu, že by někdy musil povolený, ale v odpor vzatý sbor po tři léta čekati na své ustavení.

Usnesení českého superintendenčního konventu o povinnosti platiti příspěvky ze jmění jsoucího v obvodu nějakého sboru tomuto sboru, třeba že majitel tam nebydlil, navrhuje se vynechati proto, že každý člen má platiti příspěvky z veškerého majetku svého tam, kde požívá práv členských.

§ 49. ponechává staré ustanovení o dirimování předsedovu v případě rovnosti hlasů, z toho důvodu, že některé věci nesnesou nerozhodnutého hlasování.

V příčině práv farářů navržena jsou ustanovení dle dřívějšího zřízení, jak se na tom usnesl i superintendenční konvent český. Ale navrhuje se vynechání usnesení téhož konventu v příčině vyměňování služného dle norem středoškolských učitelů, protože takováto podrobnost nepatří do zřízení a výše služného dle poměrů se měniti bude.

Pro volitelnost k úřadu farářskému přijata podmínka 26. roku věku kandidátova; tím má se přispěti k tomu, aby kandidáti dříve snažili se míti nějakou praxi v duchovní správě.

K oddílu třetímu podotýkáme, že se navrhuje ponechati v užívání i slovo „konvent“ vedle „shromáždění seniorátní,“ protože

je to slovo vžilé a krátké. K §u 79.d) navrhuje se vypustiti odstavec ohledně seniorátního kurátora a jeho náhradníka, dle něhož tito měli by zastupovati již sbor svůj; nechť i tento sbor volí ještě své poslance jako jiný.

K §u 81. přidán bod 14., dle něhož poslance do synodu volí seniorátní konvent, tedy nikoli shromáždění voličů. Je to návrh superintendenčního konventu moravského a českého východního.

K §u 87. činí se návrh, aby volitelnost za seniora byla obmezena toliko dosažením 65. roku věku.

K oddílu čtvrtému:

K §u 88. odst. 2. navrhuje se změna, dle níž nemá míti senior nárok na vikáře, nýbrž toliko dle usnesení konventu, který se také musí starati o služné jeho. V tom případě pak náleží volba seniorátnímu výboru.

K oddílu pátému. Synodní výbor užší většinou hlasů přijal návrh moravský, aby předseda měl název „biskup“, ale v širší schůzi usneseno přijmouti vedle jména „biskup“ i „synodní senior.“ Také navrhuje synodní výbor, aby byl předseda synodního výboru zvolen na doživotí s tím obmezením, že dosažením 70. roku přestává jeho úřední činnost.

Vloženo jest podrobnější ustanovení o uvedení v úřad předsedy i ostatních členů synodního výboru. Musilo-li by se čekati na potvrzení od vlády, musila by ovšem tato instalace odložena býti na vhodnou dobu pozdější.

V příčině sídla předsedy atd. navrhují se jisté změny, jež umožniti mají jeho působení. Rovněž o úřadování synodního výboru navržen jest dodatek (§ 97.) který má úřadování této korporace usnadniti a dle zkušeností pozdějších upravit.

§ 101. byl některými menšími ustanoveními z věci vyplývajícími doplněn.

Oddíl šestý, přidán dle dřívějšího církevního zřízení, protože nelze znáti, jak se budoucnost církve a její potřeby utváří, a protože dosud ještě některé školy existují a vyučování náboženství na školách se koná.

I oddíl sedmý jest přidán a zpracován na základě dřívějšího zřízení. Potřeba jeho jest zřejmá; mohla by snad vzniknouti otázka, zdali všeobecný církevní fond a navržená církevní pokladna nemají se sloučiti v pokladnu jedinou.

Článek o státní dotaci jest přijat proto, aby bylo zákonně stanoveno, kdo má činiti návrhy na rozdělení dotace této.

I.

Základní a zásadní ustanovení.

§ 1. Po 160letém pronásledování českých církví husitských byly pozůstatkům jejich tolerančním patentem z roku 1781 oktrojovány konfesse augsburská a helvetská. Avšak české evang. církve vždy živě si byly vědomy, že vznikly z reformace české,

z církve podobojí a Jednoty bratrské. Také z ducha jich stále byly živý. A proto nyní, kdy navrátila se českému národu vláda věci jeho, obě církve evangelické a. a h. v. na svém generálním sněmu, zasedajícím v Praze ve dnech 17. a 18. prosince 1918, usnášejí se jednomyslně a slavnostně, že po třistaletém násilném odtržení od svých otců vracejí se k nim a navazují znovu zjevně na českou reformaci husitskou a na církev podobojí a Jednotu bratrskou. Majíce pak obě jeden původ, po příkladu těchto církví otcovských a dle odkazu J. A. Komenského v „Kšaftu“ slučují se a prohlašují se za církev jednotnou. Tomuto svému rozhodnutí dávají výraz tím, že majíce základem jednotné církve své evangelium jakožto pravidlo svého náboženství hlásí se k Českému vyznání, na němž r. 1575 církev podobojí a Jednota bratrská sjednotily se a r. 1609 v Majestátu sloučily v církev jedinou a Bratrskému vyznání od J. A. Komenského z roku 1662, jakožto poslednímu vyjádření víry českých Bratří.

Přijetím těchto vyznání českých osvědčují jednak svou historickou a duchovní souvislost se jmenovanými církvemi husitskými a jednak svou snahu a vědomé odhodlání dle vzoru těchto církví a na základě jejich zásad, učení, zkušeností a darů dále nábožensky žítí a pracovati na vzdělání království Božího v národě českém.

V důsledku tohoto usnesení přijímají pro obnovenou církev jméno, jež jest výrazem původu jejího i ducha české reformace, totiž: Českobratrská církev evangelická.

§ 2. Na základě předešlého rozhodnutí byla přijata tímtež sněmem a vládou československé republiky ze dne 5. listopadu 1919 a presidentem republiky dne 22. prosince 1919 schválena tato ustanovení:

1. Spoluvěřící evangelicko-křesťanské církve augsburského a helvetského vyznání v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, národnosti české, tvoří samostatnou českou církev.

2. Církev tato, dříve dle vyznání na dvě rozdělená, slučuje se v jednu církev a přijímá jméno „Českobratrská církev evangelická“ a vyznání České z r. 1575 a Bratrské z r. 1662, jakožto výraz historické a duchovní souvislosti s reformací českou.

3. K církvi této náleží všechny české sbory, dříve augsburského a helvetského vyznání, a všichni souvěrci české národnosti, dříve vyznání a. a h. v., jakož i ty sbory jiného jazyka, které uznají zásady a zřízení Českobratrské církve evangelické.

4. Všechno jmění a fondy, které patřily církevním a školním sborům i kazatelským stanicím, seniorátům neb superintendencím augsburského a helvetského vyznání i podíl ze jmění celé dříve rakouské církve evangelické přechází v majetek a správu těchto sborů, stanic, seniorátů a superintendencí Českobratrské církve evangelické, případně v majetek a správu celé církve.

§ 3. Českobratrská církev evangelická kořeníc ¹⁾ v české reformaci husitské, jest českou větví reformačního křesťanstva světového. Jsouc vzdělána na základě evangelia Kristova ²⁾, a na něm trvající, zřizuje se i v církevních řádech svých dle zásad ³⁾ a příkladu Pisma svatého ⁴⁾.

§ 4. Jakožto církev národní a lidová uznává Českobratrská církev evangelická za své členy všechny v ní zrozené a podle jejího řádu pokřtěné aneb k ní přistouplé muže, ženy a děti, pokud výslovně z církve nevystoupili, anebo vyloučení nebyli.

§ 5. V rámci platných zákonů státních spravuje Českobratrská církev evangelická své záležitosti samostatně ⁵⁾.

II.

Ustanovení obecná.

§ 6. Českobratrská církev evangelická jest zřízena a spravována podle zásad presbyterně synodních. Organizace a správa její postupuje dle těchto tří stupňů:

a) Základní jednotkou jest sbor místní, stručně sbor, jenž jest sdružení jednotlivců a rodin, bydlících v určitém obvodu. Sbor vykonává své povinnosti a práva shromážděním sborovým, po případě zastupitelstvím, staršovstvem a farárem (duchovním správcem).

b) Další vyšší jednotkou jest sbor seniorátní, čili seniorát, sdružení to několika sborů místních ke společné činnosti. Správu seniorátu vykonává seniorátní shromáždění čili konvent, seniorátní výbor a senior.

c) Nejvyšší jednotkou správní jest sbor povšechný, celá Českobratrská církev evangelická v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, jejížto správu koná generální synod, synodní výbor a předseda synodního výboru, synodní senior — biskup ⁶⁾.

§ 7. Každý církevní sbor (místní, seniorátní i povšechný) má právo nabývatí jmění i hmotných prostředků k vydržování své správy dle předpisu občanského zákona a žádá proto od svých členů k úhradě svých potřeb zvláštní příspěvky členské a má právo vybíratí tyto zvláštní příspěvky mezi svými členy a pořádatí sbírky kostelní.

§ 8. Každý sbor spravuje své zvláštní záležitosti svými zákonitými zástupci, ale podřizuje se v příčině své správy a věcí kázeňských vyšším církevním orgánům. Má též právo předkládati jim svá přání a návrhy o věcech církevních k dalšímu řádnému jednání. Odvolání z rozhodnutí církevních orgánů ve všech pří-

Morava ¹⁾: v apoštolské církvi

²⁾ a uznávajíc svou jedinou hlavu Ježíše Krista Syna Boha živého,

³⁾ dle učení,

⁴⁾ Znakem jejím jest Kalich s biblí.

⁵⁾ Česká (dř. ref.) superintendence: aby znění původního návrhu § 4. ponecháno bylo, krom poslední věty: „a nepotřebuje“ . . .

⁶⁾ Česká (ref.) superintendence: moderátor.

padech až k nejvyššímu orgánu církevnímu jest přípustno, pakli církevním zřízením rozhodnutí nižší instance není naznačeno co konečné. Odvolání musí býti podáno do 30 dnů ode dne doručení aneb oznámení a to u té instance, která dotyčné rozhodnutí učinila, není-li tímto zřízením jinak ustanoveno.

§ 9. Právoplatnost každého církevního shromáždění a jeho usnesení podmíněna jest tím, aby pozvání k němu stalo se předepsaným způsobem, a pokud církevním zřízením jinak není ustanoveno, aby nadpoloviční většina členů přítomna byla. Řádné pozvání jest buď ohlášení s kazatelny při dvou hlavních nedělních neb svátečních shromážděních chrámových ¹⁾ (bohoslužebných), anebo pozvání osobní, poštou či poslem.

§ 10. Platná usnesení a volby dějí se nadpoloviční většinou odevzdaných platných hlasů, není-li tímto církevním zřízením jinak ustanoveno. Předseda spoluhlasuje a má toliko jeden hlas. Při rovnosti hlasů návrh padá, není-li v tomto zřízení jinak ustanoveno. Je-li při volbách rovnost hlasů, aneb nedocílilo-li se pro některé volené nadpoloviční většiny hlasů, koná se mezi kandidáty, kteří buď stejně aneb poměrně nejvíce hlasů obdrželi, volba užší. Zvoleni jsou ti, kteří obdrželi poměrnou většinu odevzdaných hlasů. Jestliže při volbě užší bude rovnost hlasů, rozhodne los, leč by toto církevní zřízení jinak ustanovovalo.

§ 11. Kdo v kterémkoli shromáždění církevním má právo zasedati nebo hlasovati, povinen jest zasedání jakož i hlasování se účastniti a nemá v tomto shromáždění žádnou instrukci býti vázán. Při všem přednášení i hlasování má se spravovati toliko svým přesvědčením a svědomím. Naskytne-li se komu překážka, pro kterou nemůže zasedání býti přítomen, jest povinen včas předsedovi omluvu poslati. Odmítne-li však hlasovati, musí důvod toho hned oznámiti.

§ 12. Hlasování děje se buď zvednutím ruky nebo povstáním. Žádá-li toho třetina přítomných členů shromáždění, koná se hlasování dle jmen. Tajně hlasuje se při volbách, není-li tímto církevním zřízením aneb jednacím řádem v některých případech jinak stanoveno. V otázkách, týkajících se jednotlivých členů, kteří při takovém jednání a hlasování toliko na výslovné usnesení dotyčného shromáždění přítomní býti mohou, ale hlasovati nesmějí, hlasuje se též tajně.

§ 13. Každé shromáždění musí míti svého předsedu a zapisovatele. Předseda předkládá záležitosti, o nichž se jednati má, bdí nad pořádkem a jest zodpověděn za zákonnost veškerého jednání a usnášení. Má právo i povinnost zastaviti takové rokování aneb usnášení, jež přesahuje oprávněnost dotyčného shromáždění a důvody toho má dáti protokolovati. I předsedovi i shromáždění přísluší právo vznášeti stížnost, která by z toho snad vzešla, na nejbližší vyšší církevní orgán k rozhodnutí.

¹⁾ Morava — po dva dny bohoslužebné.

§ 14. O všech schůzích musí býti sepsán protokol, obsahující údaje, jak byla schůze svolána, jméno předsedy, seznam přítomných, předměty a pořad jednání, otázky k hlasování předložené a výsledek hlasování, po případě i protesty a ohrazení. — Výpisy z protokolů, jsou-li podepsány předsedou dotyčné schůze a zapisovatelem aneb jiným členem na schůzi přítomným a opatřeny pečeti úřední, mají platnost originálu.

§ 15. Každá schůze všech církevních orgánů zahajuje se modlitbou. Veškerá zasedání jsou veřejná, ale ve věcech osobních aneb z usnesení schůze stanou se tajnými.

§ 16. Všechna církevní zastupitelstva musí býti svolána mimořádně, žádá-li toho třetina členů.

§ 17. Kdo v některém církevním orgánu přijal funkci služební na určitou dobu, jest sprostěn své povinnosti teprve tehdy, když nová volba nabude zákonné platnosti. Avšak ztráta způsobilosti k nějakému úřadu má ihned za následek ztrátu úřadu samého ať doživotního, ať na určitou dobu ustanoveného, nejsou-li tímto církevním zřízením výjimky toho stanoveny.

§ 18. Každý vyšší orgán církevní správy má právo zastaviti usnesení orgánů nižších, odporují-li zákonům státním neb církevním.

III.

Sbor.

§ 19. Sbor jest základní jednotkou církevní, spojující v určitém obvodu jednotlivce a rodiny ke společnému pěstování křesťanského života, jakož i ke správě společných zájmů a záležitostí duchovních a církevních.

Nynější sbory Českobratrské církve evangelické uznávají se býti po právu, jak v mezích místních dřívějším trváním aneb listinami neb novým řádně projednaným a potvrzeným ohraničením složeny jsou.

§ 20. Sbory jsou buď farní nebo filiální. Farní sbor jest ten, který má svého stálého duchovního správce, faráře.

Filiální sbor nemá faráře, nýbrž náleží a náležitosti musí k duchovní správě některého sousedního sboru farního.

§ 21. Změny hranic sborových mohou nastati:

1. Zrušením sboru,
2. sloučením dvou neb více sborů,
3. zřízením sboru nového,
4. odloučením osad aneb jejich částí z jednoho sboru do druhého.

§ 22. Sbor, ať farní ať filiální, může býti zrušen, když počet členů jeho i hospodářská síla tak klesnou, že sbor není sto hraditi své potřeby a když dvě třetiny hlasovných údů se zrušením vysloví svůj souhlas aneb toho žádají.

Zrušení sboru farního může se státi tím způsobem, že se promění ve sbor filiální, aneb tak, že vůbec trvati přestane a členové jeho připojí se k jednomu neb více sousedním sborům.

Seniorátní konvent může se také usnášeti na zrušení takového sboru, který nejen hospodářsky stal se neschopným k trvání, nýbrž který tak poklesl, že vůbec žádného církevního a náboženského života nejeví, takže ani usnesení neučinil o svém zrušení.

Při zrušení sboru musí býti učiněno řádné narovnání s farářem, jestliže který posud na sboru jest. Nároky zaručené povolací listinou aneb jinou smlouvou nesmí ani faráři ve službě sborové jsoucím, ani pensionovanému, nijak býti zkráceny.

Také musí řádné usnesení učiněno býti, jak se naloží se jměním nemovitým i movitým, s jeho správou i výnosem jeho. Jméni nesmí jinak vynaloženo býti, než-li k účelům, pro které bylo získáno, to jest k účelům náboženským církve Českobratrské; ať je spravuje kdokoli, musí býti spravováno odděleně. Kdyby v obvodu zrušeného sboru povstal nový sbor Českobratrský, má mu jmění to býti odevzdáno. — Kdyby pro jakoukoli příčinu nestalo se řádné usnesení o správě a vynakládání jmění sboru zrušeného, náleží seniorátnímu výboru o tom učiniti rozhodnutí. Může také v tomto případě konati správu jmění toho sám.

§ 23. Sloučení dvou aneb více sborů může nastati jen tam, kde se prokáže, že aspoň jeden z dotyčných sborů šamostatně není s to opatřiti si prostředky potřebné k vydržování sboru, aneb kde bez ohrožení zdárného náboženského vývoje jediný sloučený sbor vyplní také své náboženské a církevní poslání. Ke sloučení potřebí jest souhlasu většiny hlasovných údů sborů účastněných.

Při tom musí příslušní orgánové sborové (staršovstvo a shromáždění sborové — případně zastupitelstvo) učiniti řádné usnesení a vzájemné dohodnutí o tom, jak se vynakládati bude jmění každého z nich (kostel, fara, jiný majetek nemovitý i movitý), kdo bude je spravovati, zda z některého ze sloučených farních sborů povstane filiálka, kde bude středisko sboru, kde a kdy se budou konati chrámová shromáždění a církevní funkce. Toto vše ve způsobě statutu musí býti k žádosti o sloučení připojeno. Kdyby sloučený sbor měl míti pouze jednoho faráře, ale ve sborech, z nichž jeden povstati má, jich posud bylo více, musí zvláštní narovnání s nimi býti učiněno. Při tom nároky žádného z nich, zaručené povolací listinou neb jinou smlouvou, nesmí býti zkráceny. V případě, že by ve sboru sloučeném mělo býti na čas aneb na stálo více farářů, musí býti učiněno dohodnutí i usnesení orgánů sborových o vzájemném poměru jejich i jejich práci a povinnostech.

§ 24. Nový sbor může býti zřízen tam, kde dotyční členové církve, bydlící v obvodu přesně ohraničeném, prokáží:

1. že většina jich si nového sboru žádá;
2. že zřízení sboru takového jest potřebí pro zdárnější pěstování náboženského a církevního života;
3. že nový sbor po stránce finanční jest zabezpečen;
4. že zřízením jeho není ohrožen žádný ze sborů, z nichž údové nového sboru mají býti odloučeni.

§ 25. Žádosti za zrušení sborů neb sloučení jich, opatřené všemi potřebnými doklady, musí býti zaslány seniorátnímu výboru, ke kterému přísluší sbor, jenž má býti zrušen, aneb v případě sloučení sborů, ke kterému přísluší sbor, v němž má býti středisko sborů sloučených. Seniorátní výbor vyžádá si potřebné listiny, ještě snad nezaslané a předloží žádost se svým dobrozdáním nejbližšímu seniorátnímu konventu k usnesení.

Jsou-li súčasťně při tom i sbory, náležející jinému seniorátu, musí příslušný seniorátní výbor o tom uvědoměn býti nejméně měsíc před zasedáním shromáždění dotyčného seniorátu, aby toto shromáždění usnesení učinilo. Uvědomění stane se skrze seniorátní výbor, jemuž žádost zaslána byla. Doklady žádosti musí rovněž býti přiloženy k uvědomění.

Usnesení zmíněná předloží se na to synodnímu výboru k potvrzení, v případě různých usnesení, k rozhodnutí. Kdyby některé seniorátní shromáždění neučinilo usnesení, ač jeho úřadu včas sdělení se stalo, učiní synodní výbor rozhodnutí i bez tohoto usnesení.

§ 26. Jedná-li se o zřízení nového sboru, předloží se žádost s doklady příslušnému seniorátnímu výboru, který v případě, že by se to týkalo i jiného seniorátu, postará se o vyjádření dotyčného seniorátního výboru, a opatřiv vše svým dobrozdáním a návrhem, předloží žádost synodnímu výboru k rozhodnutí.

§ 27. Z nálezu synodního výboru i v příčině zrušení neb sloučení sborů i v příčině zřízení nového sboru lze se odvolati ke generálnímu synodu do 40 dnů po doručení nálezu.*)

§ 28. K odloučení osady od jednoho sboru ke druhému třeba jest souhlasu většiny všech dotyčných členů hlasovných. K odloučení pouze části osady, třeba jest souhlasu všech v dotyčné části bydlících. Žádati o to mohou buď dotyční členové sami, aneb některé ze súčasťněných staršovstev. Vždy však musí býti připojeno vyjádření příslušných staršovstev, jakož i v případě druhém musí i dotyční údové projeviti svůj souhlas. Rozhodnutí přísluší výboru seniorátnímu, z jehož nálezu jest možné odvolání k synodnímu výboru do 40 dnů po doručení. Synodní výbor také rozhoduje sám, když se odloučení týká sborů různých seniorátů. V tomto případě příslušné seniorátní výbory podají pouze svá dobrozdání. O změně příslušnosti osad musí býti vždy synodní výbor vyrozuměn.

§ 29. Ustanovení o změnách sborových hranic platí i pro sbory filiální. Sbory tyto mohou i na dále býti zřizovány a to nejen dle § 22. a 25. přeměnou sboru farního, nýbrž i tehdy a tam, kde členové církve vzdálení od sídla farního sboru, bydlící v určitém obvodu, z důvodu lepšího pěstování náboženského života toho si žádají a kde prostředky jejich hmotné jsou dostatečné na potřeby sboru filiálního. Poměr filiálky ke sboru farnímu a duchovní správě jeho musí být stanoven zvláštním statutem.

*) Synodní výbor navrhuje vynechat § 27.

Chce-li filiální sbor státi se farním, musí o to zažádati dle předpisu § 24. a 26. Pouze místo ustanovení § 24. 1. stačí, aby staršovstvo jeho a shromáždění sborové, případně zastupitelstvo, většinou svých členů na tom se usneslo.

§ 30. Pro členy sboru, kteří jsou buď příliš vzdáleni od farního sídla aneb v jichž zájmu jest, aby měli zvláštní shromažďovací středisko, mohou býti zřízeny kazatelské stanice. Zřizuje je staršovstvo buď na žádost těch, pro které stanice býti má aneb z vlastního popudu a usnesení. Zřízení oznámí se seniorátnímu výboru, který podá zprávu o tom synodnímu výboru.

Kazatelská stanice volí si svůj správní výbor, který však podřízen jest staršovstvu příslušného sboru, jež může samo, ne učiní-li tak stanice, výbor ustanoviti.

§ 31. Stanice kazatelské, případně i s filiálními sbory, mohou se spojití v diasporní sbor farní. Utvoření jeho však dle žádosti stanic neb filiálek a dle dobrozdání staršovstev a seniorátních výborů přísluší seniorátnímu shromáždění. Potvrzení uděluje, po případě rozhodnutí činí, synodní výbor. Také může býti zřízen diasporní sbor farní usnesením generálního synodu.

§ 32. Zříditi školní sbor k vydržování církevní školy obecné neb občanské jest možno dle ustanovení platných pro zřízení sboru církevního. (§ 24. a 26.) Správu sboru takového vykonává zvláštní školní výbor a shromáždění členů sboru školního, případně zastupitelstvo, volené dle ustanovení pro správu sborů vůbec. Školní sbor utvořiti může i část údů jednoho neb více sborů církevních.

Také může sám sbor církevní (farní nebo filiální) školu zříditi, vydržovati a spravovati. Ve školním výboru, případně ve staršovstvu sboru, který má svou církevní školu, zasedá co člen správce školy, po případě řídící učitel. Kde je škol více, volí staršovstvo, po případě výbor, jednoho z definitivních učitelů.

Pro zřízení a otevření školy platí předpisy státních zákonů školních.

Zruší-li se církevní škola, musí příslušné jmění pro vydržování její shromážděné, nemovitě i movité, býti zabezpečeno. Trvá-li dále zvláštní školní sbor, spravuje on toto jmění, jinak spravuje jej staršovstvo církevního sboru, v němž škola byla a to odděleně. Výnosu jmění tohoto smí býti používáno výhradně jen na vyučování náboženství a náboženskou výchovu Českobratrské evangelické mládeže.

V případě znovuzřízení školy vrátí se jmění na její potřeby.

§ 33. Se svolením staršovstva a seniorátního výboru mohou se členové z části jednoho neb více sborů spojití k založení a udržování hřbitova neb nějakého ústavu církevního s účelem náboženským neb dobročinným. Správu takového podniku koná správní výbor a shromáždění členů dle ustanovení o správě sborů.

§ 34. Každému sboru jest dáno na vůli, aby si vypracoval vzhledem k místním poměrům aneb dosavadním zvyklostem místní statut. I dva neb více sborů mohou míti takový statut, který by

upravoval jejich vzájemný poměr i jejich případnou zvláštní spolupráci. Žádný statut nesmí se protiviti církevnímu zřízení a každý musí býti schválen příslušnými shromážděními údů — po případě širšími zastupitelstvy — a seniorátními výbory.

Ve sborech s filiálkami takový statut býti musí.

§ 35. Všechny sbory jsou povinny starati se o to, aby jejich majetek nemovitý byl řádně zapsán v pozemkových knihách a pojištěn, majetek peněžitý pak aby byl bezpečně uložen.

§ 36. Každý člen církve náleží ke sboru, v jehož obvodu bydlí, leč by dřívějšími zvyklostmi aneb vzájemnou dohodou mezi sbory dotyčnými jinak bylo ustanoveno. Dohoda tato musí býti schválena seniorátním výborem.

§ 37. Členové sboru mají nárok na péči duchovenskou ve věcech nábožensko-mravních a na všechny služby církevní. Dle učení Písma sv. mají vzájemně nárok i povinnost bratrského účastenství ve všech věcech života svého; bratrské útěchy v strastech, pomoci v těžkostech, rady v nesnázích, povzbuzení a pozdvížení v slabostech a pochybnostech, jakož i srdečné účasti v radostech. V rámci řádu i zřízení církevního mohou přednášeti přání, návrhy a stížnosti sborovým zástupitelstvům, míti účast na všech ústavech a na vši činnosti sborové.

Povinni pak jsou řídit se ve svém životě evangeliem Kristovým a církevním řádem; účastniti se církevního života, jmenovitě společných shromáždění a sv. večeře Páně; mají dle své možnosti a darů svých spolupracovati v církvi své a přispívati i hmotně dle svých poměrů na vydržování sboru svého i celé církve dle obecných i sborových ustanovení, a to z veškerého jmění svého ať jest kdekoli.⁹⁾

§ 38. Hlasovné a aktivní právo volební ve sboru mají všichni staršovstvem do seznamu voličů přijatí členové, muži i ženy, kteří ve sboru nejméně jeden rok bydleli, dvacátý čtvrtý rok věku svého dovršili, hlasovného a volebního práva disciplinárně zbaveni nebyli a příspěvky sborové, každému z nich vyměřené, za rok předcházející řádně zapravili.¹⁰⁾ Nově přijatí mohou nabýti práva členského, až když uplyne nejméně šest měsíců od jejich přijetí, ale staršovstvo může lhůtu tu prodloužiti.

Faráři, vikáři, jáhnové, církevní učitelé, sborové sestry (diakonky) mají právo hlasovné moci svého úřadu.

Členové jiného sboru, kteří se přestěhovali, přinesou-li si od staršovstva sboru, který opustili, potvrzení svého plnoprávného členství a uvolí-li se zapravovati příspěvky sborem vyměřené, nabývají ihned práva hlasovného.

V nově zřízených aneb sloučených sborech mají právo hlasovné všichni členové, kteří je měli ve sboru, jemuž před tím náleželi.

⁹⁾ Čechy (ref.): Církev zavazuje k příspěvkům i ty členy své, kteří nebydlí sice v obvodu dotyčného sboru, ale jímž náleží majetek tam přímým daním podrobený.

¹⁰⁾ Čechy (ref.) navrhuje 21. rok.

§ 39. Právo volitelnosti ve sboru mají všichni hlasovní údové, kteří dokončili 26. rok ¹¹⁾ věku svého, leč by jinak tímto zřízením ustanoveno bylo.

§ 40. Zákonní orgánové sboru jsou shromáždění sborové (zastupitelstvo), staršovstvo a duchovní správce (farář).

§ 41. Shromáždění sborové tvoří všichni členové sboru, kteří mají právo hlasovné.

Ve sborech, kde toho potřeba žádá, může si sborové shromáždění se souhlasem seniorátního výboru ze sebe zvoliti zastupitelstvo a nadati je všemi právy sborového shromáždění mimo právo voliti faráře.

Počet členů zastupitelstva a náhradníků stanoví se podle počtu členů hlasovných ve shodě se seniorátním výborem. Každý člen sborového shromáždění může býti volen do zastupitelstva. Zastupitelstvo volí se na 6 let a členové jeho opět voleni býti mohou.

Sborové shromáždění (zastupitelstvo).

§ 42 Sborové shromáždění (zastupitelstvo) rozhoduje ve všech věcech sborových, jež nejsou výslovně vyhrazeny staršovstvu nebo faráři (duchovnímu správci). Jemu zejména přísluší:

a) přijímati výroční zprávu staršovstva o vykonaných pracích a o stavu sboru a na základě jejím rokovati a usnášeti se o návrzích z jednání toho vzešlých;

b) zřizovati nová místa farářů, vikářů, jáhnů a sborových sester. Zřizování nových míst farářů podléhá schválení synodního výboru;

c) voliti faráře, kteréžto právo nemůže býti přeneseno na zastupitelstvo, definitivní učitele, usnášeti se o počtu členů staršovstva a zastupitelstva a voliti je;

d) povolovati náklad na udržování vlastního sboru i potřeby celé církve;

e) usnášeti se o nabytí, zřízení neb zatížení pozemkového neb stavebního vlastnictví, o pronájmu nemovitostí na více než 6 let, o uzavírání výpůjček, pokud neslouží jen k zatímní výpomoci a nejsou opět uhrazeny z běžných příjmů správního roku; o novostavbách a ustanovení příspěvků sborových; o klíči, dle kterého příspěvky na členy sboru mají býti rozvrhovány; o výročním rozpočtu, o zkoumání výročních účtů sborových a fondových;

f) k výměně nemovitého jmění sboru za movité a naopak a vůbec ke scizení nemovitého i movitého majetku sborového, pokud má historickou, uměleckou neb vědeckou cenu, jakož i ke každému znovupostavení církevních budov a k vydání obnos 20.000 Kč. převyšujícímu, konečně k výpůjčkám, které by polovici ročních příjmů převyšovaly, potřebí jest schválení seniorátního výboru;

¹¹⁾ Morava žádá pro starší 30 let věku

g) usnášeti se o změnách hranic dle § 22. a 23. a předkládati návrhy o tom seniorátnímu výboru;

h) zřizovati církevní statuty.

§ 43. Shromáždění sborové (zastupitelstvo) musí býti svoláno pravidelně aspoň jednou do roka. Pro každou schůzi má býti oznámen pořad jednací. Předseda staršovstva předsedá i sborovému shromáždění (zastupitelstvu). Nesejde-li se při první schůzi většina členů, bude se schůze konati právoplatně a činiti usnesení. volby vyjímajíc, o půl hodiny později než původně bylo ustanoveno, za jakéhokoli počtu přítomných. Tato okolnost musí však býti uvedena výslovně v pozvání ke schůzi. Při volbách zastupitelstva, případně staršovstva, nesejde-li se hned při první schůzi dostatečný počet členů, ohlásí se druhá schůze tímž způsobem na některou dobu pozdější, a volba se provede za každého počtu přítomných.

Staršovstvo.

§ 44. V každém sboru musí býti zřízeno staršovstvo, jež tvoří farář či faráři ve sboru ustanovení a další starší zvolení sborovým shromážděním (zastupitelstvem). Je-li místo faráře uprázdňeno, jest administrátor členem staršovstva. Počet starších a přiměřený počet náhradníků řídí se velikostí sboru. Starších má býti nejméně 6 a nejvíce 24; toto, jakož i počet náhradníků určuje sborové shromáždění (zastupitelstvo) se schválením seniorátního výboru. Starší volí se na 6 let a mohou býti opět voleni. Sborové shromáždění může se usnésti, aby volba polovice staršovstva obnovovala se každý třetí rok. Volbu staršovstva řídí dosavadní jeho předseda nebo místopředseda.

§ 45. Staršovstvu přísluší obzvláště:

1. pečovati o křesťanský život ve sboru a to vlastním osobním příkladem i službou;

2. pečovati o pravidelné konání shromáždění chrámového, udržovati církevní řád a kázeň, působiti k tomu, aby neděle byla svěcena, aby mládež školní i dospívající byla cvičena v pobožnosti a utvrzována v pravdách evangelia. K tomu vésti mají zvláště církevní slavnosti, náboženská poučování, cvičení náboženského zpěvu, bratrské schůzky a pod.

3. usnášeti se o změnách, pořádku a času chrámových shromáždění;

změny v řádu bohoslužebném podléhají schválení synodního výboru;

4. starati se o chudé a nemocné, zvláště o vdovy a sirotky i osoby zanedbané neb občanskými tresty stížené;

5. přijímati nové členy do sboru;

6. spravovati knihu sborovou, zakládati a spisovati seznamy údů hlasovných, rozhodovati o námitkách činěných proti těmto seznamům, zařizovati volby, vyložiti seznamy členů hlasovných nejméně 14 dní před každou volbou, svolávati sborové shro-

máždění (zastupitelstvo) a prováděti usnesení jeho, jakož i usnesení a nařízení vyšších církevních orgánů;

7. voliti a propouštěti vikáře, jáhny, zvláštní učitele náboženství, varhaníky, sborové sestry, zpěváky, kostelníky a pod.; volby vikáře se dějí se srozměním a souhlasem faráře;

8. pečovati o hmotnou schopnost sboru, spravovati a rozmnožovati jmění jeho a fondy, klásti ze správy majetku řadné účty, sdělávati rozpočet sboru, spravovati inventář a poříditi jeho soupis, rozvrhovati sborové příspěvky dle usneseného klíče na členy sboru, pečovati o zřízení a udržování církevních budov, hřbitova a jiného majetku sborového;

9. navrhovati sborovému shromáždění výši, event. zvýšení služebních platů a pečovati o zapravení jich dle závazku a usnesení přijatého sborovým shromážděním (zastupitelstvem);

10. podávati v prvních měsících každého roku sborovému shromáždění (zastupitelstvu) účty za minulý rok, jakož i zprávu o stavu sboru a o práci v minulém roce vykonané. Účty tyto, jakož i rozpočet a výkaz příspěvků, rozvržených na členy sboru, musí býti veřejně vyloženy nejméně 14 dní před výroční schůzí sborového shromáždění (zastupitelstva). Účty sborové musí býti rovněž předloženy do konce května každého roku seniorátnímu výboru ve dvou stejnopisech;

11. v lásce předkládati duchovním správcům i jiným členům staršovstva, jakožto spolubratřím, přání anebo stížnosti vzhledem k jejich úřadování a obcování, a kdyby to nemělo úspěchu, učiniti oznámení vyšším úřadům církevním;

12. předkládati seniorovi návrhy, týkající se církevního života a zřízení, s řádným odůvodněním, k dalšímu jednání;

13. voliti ze sebe poslance do seniorátního shromáždění a to ve sborech do 600 duší jednoho, do 2000 duší dva, a přes 2000 duší tři a tolikéž jejich náhradníků.

§ 47. Jména nově zvolených starších, jakož i funkcionářů staršovstva, oznámí se sboru o nedělních službách Božích a písemně i seniorátnímu výboru.

Nově zvolení starší vykonají při chrámovém shromáždění nedělním podáním ruky faráři tento slib:

Slibuji před Bohem, že v činnosti své jako starší blaha tohoto sboru svědomitě dbáti. a k tomu přihlížeti budu, aby církev rostla v Toho, kterýž jest hlava, totiž v Krista.

§ 48. Staršovstvo volí ze sebe kurátora a jeho zástupce a vedle nich — po pravidle ze svých členů — i zapisovatele, pokladníka, dle potřeby i jednatele, správce fondů, správce realit a účetního. Není-li takový funkcionář členem staršovstva, odpovídá staršovstvo za úřadování jeho.

Za předsedu volí si staršovstvo buď kurátora neb faráře a to na 6 let. Dokud není volba vykonána, předsedá farář. Je-li farář předsedou, jest kurátor místopředsedou a naopak. Staršovstvo stanoví meze, ve kterých smí kurátor jednati jménem a za plné

zodpovědnosti celého staršovstva. Zastupování sboru na venek přináleží faráři a kurátorovi.

Staršovstvo může rozdělit svou práci a úkoly mezi své členy i mezi jiné členy sboru a to buď svěřuje jednotlivcům zvláštní úkoly, neb volí je do různých odborů.

§ 48. Staršovstvo ve svém celku i každý jeho člen, zejména funkcionáři, mají toho dbáti, aby jmění a fondy sboru co nejlépe byly uloženy a spravovány, aby církevní kapitál zůstal nedotčen, aby výtěžek jmění i fondů a nadací v náležitý čas se vyzdvihoval, přírodniny včas se zpeněžily, kapitály na zákonnou jistotu se ukládaly, aby cenné papíry byly vinkulovány a pomíjeny byly výdaje nepotřebné.

Všechny osoby, které jsou staršovstvem spolupovolány ke správě jmění sborového, ručí za vše dle zákonů občanských.

§ 49. Schůzi staršovstva svolává předseda dle potřeby, aneb na přání aspoň čtvrtiny členů. Záznamy o schůzích zapisují se ve zvláštní knize, která se předkládá seniorovi o visitaci, aby se přesvědčil o řádné správě sboru. Předseda hlasuje jako i ostatní členové; je-li rovnost hlasů, předseda rozhoduje. Při volbách však toho práva nemá.

§ 50. Veškeré listiny právoplatně podpisuje předseda a spolu s ním dva jiní členové staršovstva. Oprávněnost k právoplatnému podpisu a pravost těchto podpisů potvrzuje senior dle potřeby.

§ 51. Úřad staršovský jest úřadem čestným a koná se bezplatně ve jménu a z povolání celé církve.

§ 52. Starší, který nedbaje napomenutí, po třikráte bez odůvodněné omluvy nepřišel do schůze, může býti zbaven svého úřadu usnesením dvou třetin staršovstva.

§ 53. Kdyby staršovstvo zanedbávalo svých povinností, aneb dopustilo se jednání protizákonného, má seniorátní výbor právo zastaviti jeho činnost až do nejbližšího seniorátního shromáždění; v případech zvláště těžkých smí staršovstvo i rozpustiti a novou volbu zaříditi.

Je-li činnost staršovstva zastavena, jmenuje seniorátní výbor správní komisi sborovou; totéž učiní až do nové volby při rozpustění staršovstva.

III.

Farář (duchovní správce).

§ 54. Kazatelé — duchovní správcové, faráři neb vikáři jsou starší církevní k úřadu svému odborně vzdělaní a církví zvláště povolání a zřízení (ordinování), kteří tento úřad jakožto životní povolání své přijali. Všichni kazatelé jsou si rovni a vykonávají svůj úřad jménem a z povolání celé církve a v mezích církevním zřízením ustanovených.

§ 55. Církev žádá od kazatelů svých, aby pravdu Písma svatého pilně zvěstovali a tak sbor vedli ke Kristu nejen učením, nýbrž i svědectvím svého vzorného, Bohu věrného života křesťanského. Povinností jejich jest, aby se vědecky i prakticky ve svém

povolání stále vzdělávali, aby se zdržovali zaměstnání, jež vážnosti úřadu jejich se přičí, aneb v konání jejich povinností je zdržuje a ruší..

Jsou povinni také před ordinací zavázati se vlastnoručně podepsaným reversem k věrnému konání svého úřadu. Revers předložen bude synodnímu výboru skrze seniora.

Jakožto starší, církví zvláště oddělení a zřízení, mají přejde všemi jinými pečovati o duchovní a náboženský život ve sborech. Zejména pak jest povinností jejich řídití chrámová shromáždění dle platných církevních řádů, kázati slovo Boží, přísluhovati svátostmi a vykonávati všechny jiné služby duchovenské; pečovati o vyučování náboženství, o další duchovní vzdělání mládeže, navštěvovati členy sboru a to zvláště v nemoci a zármutcích, k jejich duchovnímu utvrzení a potěšení.

§ 56. Kazatelé jsou buď faráři neb vikáři. Farář jest duchovní správce sboru, jemuž jsou svěřeny povinnosti kazatelské k samostatnému vykonávání jako přednímu staršímu církevnímu. Nejen sám vyučuje, nýbrž i dozírá na vyučování náboženské i všechnu náboženskou práci ve sboru. píše neb dává psáti za své zodpovědnosti církevní knihy, veřejné matriky a spravuje je; pečuje o sborový archiv, zastupuje spolu s kurátorem sbor, leč by usnesením staršovstva jinak bylo ustanoveno. Jest stálým členem staršovstva a seniorátního shromáždění.

Vikář jest pomocník farářův, povoláný buď pro dočasnou jeho nemožnost plně úřad svůj vykonávati, aneb pro vzrůst práce ve sboru. Koná své práce dle návodu, za dozoru a zodpovědnosti farářovy v dorozumění se staršovstvem. Jest poradným členem staršovstva i seniorátního shromáždění. Se souhlasem shromáždění sborového (zastupitelstva) může se státi i plnoprávným členem staršovstva a se souhlasem seniorátního shromáždění i členem tohoto shromáždění.

§ 57. Vedle kazatelů ustanovuje církev i jáhny, kteřížto jsou pomocníci staršovstva v celé jeho činnosti. Jsou to mužové, kteří nemajíce vysokoškolského vzdělání bohosloveckého jsou přece k povolání svému odborně připraveni a zkouškou prokázali způsobilost k pomocné službě církevní.

Jáhnové, kteří působili úspěšně nejméně 5 let a dosáhli nejméně 30 let věku svého, mohou býti připuštěni ke zkoušce kandidátů bohosloví před komisí ustanovenou synodním výborem. Vykonají-li zkoušku s prospěchem, mohou býti prohlášeni volitelnými za vikáře a také i za správce farního úřadu v těch sborech, které po dvě léta byly uprázdňeny.¹²⁾ Nemůže-li který z nich se prokázati před zkouškou bohosloveckou vysvědčením o svém dostatečném všeobecném vzdělání, musí se i v této věci podrobiti zkoušce před jmenovanou komisí. Statut o všech zkouškách těchto i změny jeho musí býti schválen generálním synodem. O těchto

¹²⁾ Návrh synodního výboru: Dispens od podmínky dvouletého uprázdnění může udělit z příčin zvláště vážných, na návrh seniorátního výboru, synodní výbor.

vikářích a správcích farního úřadu platí pak všechna ustanovení § 54.—56.

§ 58. Kromě farářů sborových jsou faráři diasporní ustanovení pro rozptýlené členy církevní. Volí se dle zvláštních stanov přijatých generálním synodem. I o nich platí ustanovení § 55.—56.

§ 59. Kde ve sboru jest několik farářů, ustanoví se zvláštním statutem sborovým aneb usnesením staršovstva, jak budou rozděleny práce a povinnosti i práva jejich. Statut aneb usnesení takové nesmí odporovati vokačním listinám, leč by k tomu dán byl souhlas dotyčných farářů.

§ 60. Každý sbor má poskytnouti svému faráři příjmy, dostatečné k opatření slušné výživy jeho rodiny a vychování jeho dětí.¹³⁾

§ 61. Faráři, vikáři, jáhnové jakož i dotyční sborové povinni jsou státi se členy církevního ústavu pensijního, kazatelského i vdovského, jakož i nemocenské pokladny církevní, bude-li taková zřízena, a to dle předpisu stanov dotyčných ústavů.

§ 62. Každý farář může se ve vykonávání jednotlivých úředních služebností dáti zastoupiti osobami způsobilými, avšak jest za vše sám zodpovědn.

§ 63. Farář má nárok na dovolenou nejméně třínedělní. Postará-li se o obstarání nejn nutnějších prací sborových, nemůže mu býti odepřena. Rozstůně-li se farář, aneb zemře-li, neb je-li déle nepřítomen z příčiny úřední, pečuje o zastupování jeho staršovstvo v dorozumění se seniorem. Výlohy zastupování v těchto případech platí sbor. Jedná-li se o dovolenou faráře z důvodů soukromých, mimo roční pravidelnou dovolenou, pečuje o zastupování své a hradí výlohy jeho on sám, leč by se stala jiná dohoda se sborem.

Když pominul nárok faráře neb jeho vdovy a dítek na plat farářský (§ 66), náleží administrátorovi odměna od sboru obnášející nejméně dvě pětiny veškerých příjmů dřívějšího faráře, nehledíc k poplatkům štolovým, na kteréž administrátor má plné právo. Pokud trvá nárok faráře nebo vdovy a dítek jeho na služné, vyjedná senior se staršovstvem a administrátorem napřed, jakou náhradu cest a jakou remuneraci mu sbor dáváti bude.

§ 64. Každý farář jest povinen dle nařízení seniorova zastupovati jiné faráře v jejich úředních povinnostech. Výlohy hradí buď sbor neb zastupovaný farář dle dojednání.

Při delším zastupování platí ustanovení § 64. v poslední větě. Spolufaráře vlastního sboru, který následkem přijetí vyššího úřadu církevního má úřadovati mimo svůj sbor, povinen jest zastupovati druhý farář jen tenkrát, když se onen v pracích svého farního úřadu jinak zastupovati dáti nemůže.

§ 65. Člen sboru může výmínečně žádati, aby služebnost církevní pro něho jiným, než příslušným farářem vykonána byla;

¹³⁾ Čechy (ref.). Při vyměřování služného farářského směrodatným měřítkem jest služné střeďoškolských učitelů.

kdyby povolení k tomu příslušný farář odepřel, může je senior sám dáti. Příslušnému faráři náleží však v každém takovém případě všechny poplatky, jež za výkon ten v dotyčném sboru obvyklé jsou a farář služebnost vykonávající musí také do osmi dnů doručiti jemu potřebné výkazy k zápisu do matriky.

§ 66. Onemocní-li farář, poskytuje mu sbor služné a všechny ostatní požitky jeho nezkráceně. Zemře-li a zůstane-li po něm vdova, neb dítka nezaopatřená, náleží jim po 6 měsících ode dne úmrtí farářova požívání služného i všech ostatních příjmů a poplatků jemu povolací listinou neb pozdějším usnesením stanovených, jakož i naturálního bytu.

Na vdovu a děti po faráři, který zemřel již ve výslužbě se toto ustanovení nevztahuje.

§ 67. Synodní výbor může faráře přeložiti k jiné práci, neb i navrhnutí přeložení jeho na odpočinek:

1. stane-li se o tom dohodnutí s farářem, příslušným sborem a seniorátním výborem;

2. aneb souhlasí-li s tím většina hlasovných údů, což buď senior neb synodní výbor vyšetří, a je-li také zjištěno, buď usnesením seniorátního shromáždění aneb platným disciplinárním nálezem, že přeložení jest v zájmu církve žádoucí.

§ 68. K systemisování nových míst farářských potřebí jest schválení synodního výboru, začez staršovstvo na základě usnesení sborového shromáždění (zastupitelstva) s průkazem zajištění dostatečných prostředků žádejž cestou seniorátního výboru.

§ 69. Volitelnost k úřadu kazatelskému předpokládá úplnou mravní zachovalost. Za faráře volitelní jsou pak ti, kteří obdrželi dekret volitelnosti v církvi českobratrské a dovršili 26. rok věku svého; ti pak, kteří nedovršili 26. rok věku svého, jsou volitelní pouze za vikáře.

Uchází-li se o úřad farářský neb vikářský cizinec, musí prokázati, že jest způsobilý k úřadu takovému dle předpisů své církve a vlasti, a musí také vykonati zvláštní zkoušku před komisí synodním výborem ustanovenou.

Dekrety volitelnosti vydává synodní výbor dle ustanovení zkušebního řádu bohosloveckého.

§ 70. Faráři volí se po pravidle na doživotí. Ti však, kteří neztrávili ve službě církevní, buď co vikáři neb co faráři, aspoň tři roky, jsou voleni za faráře prozatímně. Po uplynutí tří let celkové jejich služby církevní stávají se definitivními, jestliže se sborové shromáždění do jednoho měsíce po uplynutí tříletí neusnese vykonati novou volbu faráře. Definitivní potvrzení platí na doživotí.

§ 71. Vikáři a jáhnové nevolí se na doživotí. Úřad jejich pomine vypršením doby, na kterou byli povoláni dle vokační listiny, aneb nebyla-li doba určena, vypršením vokační výpovědní lhůty po výpovědi dané staršovstvem. Měl-li senior nebo předseda synodního výboru vikáře, a zemřel-li dotyčný, aneb pomine-li úřad jeho, má tento vikář přidělen býti, souhlasí-li, tomu, který

úřad zemřelého vykonává, eventuelně i nově zvolenému nástupci jeho. Byl-li vikář zvolen k pomoci farářově na neurčitou dobu a bez určení výpovědní lhůty a zemře-li farář, pomine úřad vikáře toho, avšak on může, poskytuje-li mu sbor plat, i na dále býti pomocníkem administrátorovým až do znovuobsazení úřadu farního.

§ 72. Místo faráře se uprázdní:

- a) úmrtím,
- b) odchodem na odpočinek,
- c) když dle § 71. nebyl při definitivní volbě znovu zvolen,
- d) když následkem těžké choroby, která faráři trvale znemožňuje vykonávání úřadu, na odpočinek přeložen jest synodním výborem na základě jednání dle § 68.,
- e) přeložením na jiné působišťe dle § 68.,
- f) vystoupením z českobratrské církve evangelické,
- g) právoplatným nálezem disciplinárním znějícím na zbavení úřadu,
- h) dobrovolným se vzdáním úřadu. V tomto případě podá dotyčný farář resignaci staršovstvu a seniorovi, který ji předloží synodnímu výboru k potvrzení, vyšetřiv dříve, nevázne-li snad onen farář nějak v pracích svých úředních. Není-li takovéto závary, musí resignace býti přijata. — Uprázdni-li se místo farářské, podá o tom staršovstvo zprávu seniorovi s návrhem, jak by se úřad ten měl prozatímne zastupovati, načež senior zařídí, čeho jest potřeba.

§ 73. Připravovati a řídit volbu jest povinností staršovstva. Ono má na vůli veřejně ohlásiti, že místo jest uprázdněno. Na to uchazečům podá zevrubnou zprávu o povinnostech a příjmech s místem tím spojených. Staršovstvo jest povinno zaslati jména těch, kteří se o místo uchází, neb kteří by volbu přijali, synodnímu výboru, jenž doporučí sboru tři nejvhodnější kandidáty, po případě pouze dva neb jednoho, při čemž není vázán na kandidáty staršovstvem jemu oznámené. Po dojití tohoto návrhu, pro nějž se stanoví lhůta třiceti dní od podání, určí staršovstvo čas volby. Na to volbu dá ohlásiti předepsaným způsobem a ustanoví volební komisi. Předsedou jejím jest administrátor sboru, eventuelně druhý farář sboru. V případě, že by administrátor eventuelně druhý farář byl spřízněn s některým z kandidátů až do 3. stupně aneb sám se o místo ucházel, povolá senior k řízení volby jiného v tom nesúčastněného faráře.

Voliti faráře přísluší všem hlasovným členům sboru a nemůže býti přeneseno na zastupitelstvo. Členové nejsou při volbě vázání návrhem synodního výboru ani staršovstva neb zastupitelstva. Listina hlasovných členů musí býti před volbou aspoň 14 dní vyložena k nahlédnutí. Reklamacie přijímá staršovstvo do šesti dnů před volbou a rozhoduje o nich.

K platnosti volebního jednání se vyhledává, aby všichni hlasovní údové k volbě řádně byli pozváni a aby většina jich volby se účastnila.

Volba může být staršovstvem ustanovena a ohlášena členům buď pouze na jeden určitý den a určitou dobu. Nesejde-li se k ní nadpoloviční většina hlasovných členů, nemůže být vykonána, nýbrž musí být stejným způsobem pozvání učiněno k volbě druhé, při čemž se volba právoplatně vykonati může, účastní-li se jí jedna třetina hlasovných údů; když ani na druhé pozvání se jich jedna třetina nesúčastní, učiní se pozvání po třetí, při čemž volba se provede za každého počtu účastněných.

Volbu faráře lze však také ustanovit a ohlásit na více dní, a když by v těchto napřed ustanovených a ohlášených dnech nesúčastnil se nadpoloviční počet hlasovných údů, může se volba prodloužit i na více dní, až by nadpoloviční většiny dosaženo bylo. Po vykonání skutku nemůže volba prodloužena být.

§ 74. O vykonané volbě staršovstvo zpraví sbor při příštím shromáždění chrámovém, zvoleného pak zasláním mu povolací listiny. Když pak zvolený potvrdí na listině této, že ji přijímá, podá staršovstvo prostřednictvím seniora žádost k synodnímu výboru za potvrzení volby a připojí k žádosti té kromě povolací listiny ještě dva opisy její, dále protokol volební, seznam všech hlasovných členů, jakož i těch, kteří se volbyúčastnili, potom i křestní list a dekret volitelnosti zvoleného, a také, nebyl-li už před tím ordinován, revers kazatelský.

§ 75. Kdo se o místo faráře ucházel aneb přisvědčil, že by volbu přijal, povinen jest, byl-li zvolen, povolání přijati a nejméně tři léta úřad zastávat. Pak-li povolání nepřijme, aneb před uplynutím tří roků úřad opustí, nahradí na žádost staršovstva dotyčnému sboru útraty volební, jak je seniorátní výbor vyměří.

§ 76. Potvrzování volby farářů a vikářů děje se synodním výborem; potvrzování volby jáhnů seniorátním výborem.

Při potvrzení zkoumati se má nejen, zda-li volba konala se v souhlasu s církevním zřízením, nýbrž i zda-li listina povolací jest správná. Synodní výbor má také povinnost odmítnouti potvrzení, jestliže důchody farářovy, listinou povolací zajištěné, jsou nízké vzhledem k majetkovým poměrům sboru. Listina vokační vůbec jest neplatná, jestliže by důchody zvoleného faráře byly nižší, než-li jeho předchůdce.

Je-li volen cizozemec za faráře neb vikáře, musí zvolený, než-li může potvrzen být, nabýti československého státního občanství.

§ 77. Slavnostní uvedení zvoleného v úřad přísluší seniorovi, po čemž zvolenému vzejde bezvýmínečně právo na veškerý příjem s místem tím spojený.

IV.

Seniorát.

§ 78. Seniorát jest svaz sborů v určitém obvodu spojených ke společné správě církevní a činnosti náboženské, dobročinné, diasporní i misijní.

Každý sbor českokobratrské církve evangelické musí býti přičleněn k některému seniorátu. Činí změny ve složení seniorátů náleží do pravomoci generálního synodu.

K přemístění sboru do jiného seniorátu může dáti podnět staršovstvo odůvodněnou žádostí. Příslušní seniorátní výborové podají k žádosti té svá dobrozdání.

Povinnosti a práva seniorátu vykonávají seniorátní shromáždění, seniorátní výbor a senior.

Seniorátní shromáždění (Konvent).

§ 79. Členy seniorátního shromáždění jsou:

- a) členové seniorátního výboru;
- b) všichni v činné službě jsoucí faráři a správcové farních úřadů dotyčného seniorátu, jakož i ti vikáři, které seniorátní shromáždění za své plnoprávné členy uzná;
- c) poslanci, volení staršovstvem farního sboru dle § 45.;
- d) jeden poslanec každého filiálního sboru.

Seniorátní kurátor a jeho náhradník jsou poslanci onoho sboru, jehož jsou údy; a protož dotyčné staršovstvo vysílá dotyčného funkcionáře za svého poslance do konventu na tu dobu;¹⁴⁾

e) jeden zástupce učitelů církevních škol, kterého sobě zvolí definitivní učitelé ze svého počtu, pokud počet ten neklesne pod tři.

Volba se může vykonati buď při shromáždění těchto učitelů seniozem svolaném, neb písemným hlasováním, jež se zašle seniorovi, který povolav ještě jednoho staršího provede skrutinium.

Vikáři a učitelé církevních škol, jakož i emeritovaní faráři, bydlící v obvodu seniorátu, mají právo poradní.

Vedle poslanců pod c), d) a e) uvedených voliti dlužno stejný počet jich náhradníků. Opětná volba poslanců i náhradníků jest dovolena.

§ 80. Řádná shromáždění seniorátní konají se jednou za rok, mimořádná podle potřeby.

Senior před každým shromážděním vyzývá k volbě poslanců, na to konvent svolává, při čemž učiní členům sdělení o předmětech a pořadu jednání.

Seniorátní shromáždění zahajuje a řídí senior; kdyby ho překážka zašla, seniorátní kurátor a dále konsenior. Pro každé zasedání volí si shromáždění zapisovatele, po pravidle aklamací.

Před započítím jednání usnáší se seniorátní shromáždění o pochybnostech vzniklých stran platnosti voleb a o omluvách členů, kteří se nedostavili a o povolání náhradníků.

Seniorátní shromáždění usnáší se také o dnu a místu budoucího shromáždění.

§ 81. Seniorátnímu shromáždění přísluší:

1. rokovati o stavu a potřebách jednotlivých sborů a o práci v nich konané, zvláště co se týká shromáždění chrámových, cvičení mládeže, kázně a mravů, péče o chudé a práce lásky

¹⁴⁾ Synodní výbor navrhuje vynechati druhý odstavec bodu d).

k bližnímu a to dle zprávy, kterou senior na základě zpráv staršovstev všech sborů shromáždění podá;

2. jednati o stavu a potřebách seniorátu dle zprávy seniorovy i o činnosti jeho vlastní i seniorátního výboru. Zprávy seniorovy mají býti, pokud možno vždy vytištěny a aspoň týden před shromážděním všem jednotlivým členům zaslány;

3. rokovati a usnášeti se o návrzích staršovstva neb seniorátního výboru, neb o předlohách synodním výborem zaslanych, ať se týkají záležitostí seniorátních neb celé církve českobratrské;

4. jednati a usnášeti se o došlých peticích, o podnětech porad seniorátních a o návrzích jednotlivými členy učiněných, pak-li byly aspoň čtvrtinou přítomných podporovány;

5. jednati o případných stížnostech na faráře, vikáře, starší, na seniora nebo seniorátní výbor a předkládati usnesení o tom, jež se státi musí bez účasti těch, jichž se týká, synodnímu výboru;

6. rokovati a usnášeti se o mravní i hmotné podpoře snah o zakládání nových sborů a kazatelských stanic, práce misijní a vnitromisijní činnosti dobročinné a sociální;

7. usnášeti se o sloučení a zrušení sborů (§ 22., 25.);

8. usnášeti se o statutech seniorátních;

9. zkoumati a schvalovati účty seniorátní pokladny i všech fondů seniorátem spravovaných, povolovati náklad na seniorátní výlohy i na podpory osobám nebo sborům, nebo důležitým církevním podnikům. K tomu cíli může seniorátní shromáždění ukládati sborům poměrné příspěvky;

10. rozhodovati o prozatímních opatřeních seniorátního výboru;

11. voliti odbory buď dočasné neb stálé ke zvláštním pracem a rozhodovati o zprávách a předlohách těchto odborů;

12. voliti ze sebe výbor seniorátní, totiž seniora, konseniora, seniorátního kurátora a jeho zástupce — a dva náhradníky (jednoho faráře a jednoho staršího), vesměs na šest let.¹⁵⁾ Seniorátní kurátor a jeho zástupce, když jejich úřad co starších pomíne a oni do staršovstva znova voleni nebyli, podrží přes to své mandáty až do příštího seniorátního shromáždění.

Volby seniora, konseniora a seniorátního kurátora i jeho zástupce potřebují schválení synodního výboru.

13. Usnášeti se na doporučení nebo nedoporučení podniků neb ústavů nesoucích jméno českobratrské církve evangelické, neb dožadujících se mravní i hmotné podpory církevní veřejnosti, voliti i zástupce, kteří by byli pověřeni dozorem na dotyčný ústav nebo podnik.

14. Voliti poslance do generálního synodu ze svých členů.

§ 82. Důležité předměty, o kterých shromáždění jednati má, dlužno dříve odkázati k předběžnému probrání jednoho neb více odborů z počtu jeho členů volených. Volby ty dějí se aklamací.

§ 83. Protokoly o seniorátním shromáždění předkládá senior synodnímu výboru k nahlédnutí a stvrzení. Na to seniorátní

¹⁵⁾ Morava — období pětileté.

výbor sdělí všem sborům učiněná platná usnesení s vyzváním, aby je staršovstva na vědomí vzala, po případě i provedla a o tom i zprávu podala výboru seniorátnímu.

§ 84. Vedle shromáždění seniorátních mají se konati také pravidelné porady starších, kazatelů, církevních učitelů i učitelů náboženství; a svolává je i předseda jím senior, neb koho by on tím pověřil. Není-li při svolání výslovně jinak stanoveno, jsou porady ty přístupny všem členům církve. Mají účel poradný, přípravný a propagační a mohou předkládati své podněty a návrhy seniorátnímu shromáždění.

— Seniorátní výbor.

§ 85. Seniorátní výbor sestává ze seniora jako předsedy, konseniora, seniorátního kuratora a jeho zástupce. Náhradníci nejsou stálými členy seniorátního výboru; mohou býti zváni k sezení jeho, ale platný hlas mají, když řádného člena zastupují.

Senior, konsenior, jakož i jeden z náhradníků volí se z farářů, seniorátní kurátor a jeho zástupce i druhý náhradník ze starších, pokud jsou členy konventu.

Konsenior zastupuje seniora, když by jej nějaká překážka zašla, a dle potřeby dělí se s ním o práci v seniorátě; v tomto případě má nárok na odměnu určenou seniorátním výborem.

Seniorátní kurátor zastupuje seniora v předsedání v seniorátním shromáždění, po případě i v seniorátním výboru; buď on aneb jeho zástupce jest pokladníkem seniorátním, nezvolí-li seniorátní shromáždění pokladníka zvláštního.

Je-li zvolen za člena seniorátního výboru někdo, kdo jest již členem výboru synodního, musí se, přijme-li volbu, členství ve výboru synodním vzdáti.

V případě úmrtí nebo vzdání se nastoupí na místo seniora konsenior, na místo konseniora jeho náhradník, na místo seniorátního kuratora jeho zástupce.

Seniorátní výbor rozhoduje většinou hlasů, předseda spolu hlasuje a při rovnosti hlasů rozhoduje. Seniorátní výbor může jednati a usnášeti se i cestou písemnou a usnesení jeho vykonává po pravidle senior.

§ 86. Seniorátnímu výboru, vedle práv a povinností v jiných oddílech tohoto zřízení uvedených, přísluší:

1. připravovati předlohy pro seniorátní shromáždění, navrhovati odbory pro jeho zasedání, jakož i složení a úkol jejich,

2. vykonávati usnesení seniorátního shromáždění,

3. spravovati seniorátní pokladnu i fondy, předkládati seniorátnímu shromáždění účty ke schválení, jakož i případně rozpočet seniorátní;

4. dohlížeti ke správě církevního, školního a fondového jmění všech jednotlivých sborů, za kterouž příčinou může seniorátní výbor i osobně ve sborech provést kontrolu pokladny a hospodářství sborového;

5. zkoumati účty všech sborů a stanic, schvalovati koupě nebo prodeje sborových nemovitostí, posuzovati zamýšlené nové stavby církevní a zasílati dobrozdání o tom synodnímu výboru;

6. posílati synodnímu výboru výpis z účtů jmění seniorátního, jakož i výpisy z účtů všech sborů;

7. schvalovati sborové statuty;

8. dohlížeti na náboženský a církevní život ve sborech a zasahovati v něj, když potřeba toho žádá, buď z vlastního počínání, nebo z podnětů ze sboru vycházejících, po případě vyžádati si o dotyčné věci posouzení nebo rozhodnutí seniorátního shromáždění;

9. konati řízení disciplinární v první instanci;

10. donucovati sborové orgány zdráhající se vykonati uloženou jim povinnost k poslušnosti, nejprve důtkou, a kdyby ta zůstala bezvýslednou, pořádkovou pokutou do výše 100 korun, jakož i tím, že dá uloženou povinnost vykonati delegovanými zástupci na účet neposlušného orgánu. Také může seniorátní výbor věc takovou oznámiti konventu a synodnímu výboru;

11. urovnávati sborové rozepře, rozhodovati o námitkách a stížnostech proti volbám starších, po případě zastupitelů;

12. v naléhavých případech zastaviti činnost staršovstva a učiniti patření prozatímní (§ 53.);

13. rozhodovati o odloučení obcí nebo částí jejich od jednoho sboru ke druhému;

14. podávati dobrozdání o změnách ve složení sborů, o zrušení nebo spojení jich, o tvoření sborů nových;

15. schvalovati usnesení sborového shromáždění v příčině zřízení zastupitelstva a počtu starších;

16. podávati na požádání zprávu seniorátnímu shromáždění nebo synodnímu výboru o všech věcech týkajících se poměrů sborových i seniorátních a dáti nahlédnouti do svých spisů;

17. potvrzovati volby jáhnů, učitelů církevních škol a učitelů náboženství.

Senior.

§ 87. V seniorovi soustřeďuje se veškerá působnost seniorátu.

Místem úřadování jeho jest sídlo jeho farářské. Volitelný za seniora jest každý v úřad uvedený a úřadující farář v seniorátě. Volba jeho se koná v seniorátním shromáždění na šest let a počítá se ode dne, kdy volba byla potvrzena. Dosavadní senior může znovu volen býti, ale jen ještě na jedno šestiletí. Na to volitelnost jeho za seniora pomíjí, ale po šesti letech opět se obnovuje.¹⁶⁾

Volba jest tajná a děje se vždy volebními lístky dle ustanovení § 10.

¹⁶⁾ Synodní výbor navrhuje škrtnouti slova od „ale jen ještě — až ke konci odstavce tohoto. Na místě toho: „Kdo dovršil 65. rok věku svého, není více volitelný za seniora“.

Při konání volby předseda seniorátní kurátor nebo, zajde-li ho nějaká překážka, jeho zástupce. Skrutinium vykoná se hned v seniorátním shromáždění a запиše se o celé volbě zvláštní protokol, který předseda volby pošle synodnímu výboru se žádostí za schválení volby a potvrzení zvoleného. V úřad uvádí seniora synodní senior - biskup, aneb jím delegovaný senior. Je-li týž senior znovu zvolen, odpadá uvedení v úřad.

§ 88. Senior obdrží funkční plat, jehožto výši navrhuje synod a o vypláčení jeho ze státní podpůrné dotace požádá synodní výbor, dokud taková dotace stávati bude.

Senior má nárok na vikáře, který by vypomáhal mu v pracích sborových i seniorátních. Volí jej staršovstvo sboru jeho. Pokud není zřízena ústřední pokladna církevní, požádá synodní výbor za povolení placení jeho služného ze státní podpůrné paušální dotace pro evangeliky. Není-li možno ustanoviti vikáře, má senior nárok na kancelářskou výpomocnou sílu, placenou z těchto prostředků.¹⁷⁾

§ 89. Seniorovi kromě povinností v tomto zřízení jinde naznačených, přísluší:

1. dohlížeti k působení a obcování farářů, kandidátů bohosloví, starších a jiných církevních pracovníků v seniorátě, pečovati o jejich další vzdělávání se, a to svoláváním porad kazatelů, starších, učitelů a j.; podporovati je v působení jejich, uváděti faráře a vikáře v úřad, dávati jim dovolenou na šest až třicet dnů, požadovati při tom zprávu o zastoupení dotyčného faráře a oznámiti udělení dovolené synodnímu výboru, pečovati se staršovstvem o zatímni administraci sboru, je-li farář nemocen, aneb je-li farní úřad uprázdňen; míti v evidenci studující a kandidáty bohosloví, oznamovati jejich jména a podávati o nich a jejich studiích zprávu synodnímu výboru;

2. dohlížeti na náboženskou výchovu mládeže školní i dospívající, míti dozor na veškeré školní vyučování náboženství;

3. konati visitace nejméně dvakráte za funkční období v každém sboru, o visitaci podávati zprávu seniorátnímu shromáždění a synodnímu výboru;

4. zkoumati a potvrzovati volby učitelů církevních škol obecných a občanských;

5. pečovati o dobrý pořádek a bezpečné uschování seniorátního archivu, jakož i o řádné odevzdání jeho seniorovi novému. Umře-li senior, přezkoumá archiv konsenior u přítomnosti seniorátního kurátora neb jeho zástupce a s jeho pomocí doplní inventární seznam a převezme archiv ve svou zodpovědnost;

6. podávati na požádání zprávu synodnímu výboru nebo synodnímu předsedovi o záležitostech seniorátu a jest povinen opatřiti si k tomu potřebné informace.

¹⁷⁾ Synodní výbor navrhuje: Seniorátní shromáždění může se usnésti, že má býti seniorovi dán vikář. V tom případě volí jej seniorátní výbor a o plat se stará seniorátní shromáždění.

V.

Sbor pověchný.

§ 90. Správa celé českobratrské církve evangelické náleží generálnímu synodu, synodnímu výboru a synodnímu seniorovi-biskupu ¹⁸⁾ (předsedovi synodního výboru).

Generální synod.

§ 91. Členy generálního synodu jsou:

1. členové synodního výboru;

2. senioři a seniorátní kurátoři;

3. poslanci, volení seniorátními konventy a to z každého seniorátu po třech farářích a třech starších. ¹⁹⁾

§ 92. Členové generálního synodu vykonávají slib, který jim při zahájení předloží předseda, tohoto znění: Slibuji před Bohem, že ve své činnosti na generálním synodu dbáti budu svědomitě blaha českobratrské církve evangelické tak, aby rostla všelijak v toho, kterýž jest hlava, totiž v Krista.

§ 93. Generální synod svolává se každý třetí rok. Místo zasedání jest zpravidla Praha, ale generální synod může vždy pro příště usnésti se o místě, jakož i o době zasedání synodu budoucího.

V případech naléhavých může synodní výbor svolati generální synod mimořádný.

Oznámení o svolání synodu učiní synodní výbor. Jména zvolených s adresami musí býti zaslána synodnímu výboru hned po zvolení jich. Synodní výbor pak nejméně 14 dní před zasedáním synodu zašle pozvání poslancům a připojí k tomu hlavní předlohy synodní.

Generální synod zahajuje synodní senior-biskup, není-li takového, tedy synodní kurátor nebo náměstek synod. seniora-biskupa. Není-li biskupa aneb dopadne-li právě jeho období, tu hned při počátku generálního synodu vykoná se nová volba.

Když synodní senior-biskup jest hned v úřad uveden, předsedá on generálnímu synodu.

Krom něho zvolí si synod ještě dva mistopředsedy, kteří zastupují biskupa a střídají se s ním v předsednictví.

§ 94. Vedle povinnosti a práv na jiných místech toho zřízení uvedených, přísluší generálnímu synodu zejména:

¹⁸⁾ Čechy (ref.): Moderátorovi.

¹⁹⁾ Čechy (ref.): Místo bodu 2.—3.: Volení zástupcové sborů a to tak, že střídavě jedna polovice sborů farních volí po jednom poslanci ze členů sborových nejméně 26letých a druhá polovice sborů po jednom ze svých farářů. Pro první takto svolaný synod určí synodní výbor, kteří sborové vyšlou poslance ze členstva a kteří z farářů. Volba koná se ve sborových shromážděních, případně zastupitelstvech.

Morava: Aby byli voleni po dvou starších a dvou farářích z každého seniorátu dle zvláštního návrhu seniorátních výborů na základě listin kandidátních.

1. usnášeti se o církevním zákonodárství, zejména o církevním zřízení dle návrhů ostatních církevních orgánů i návrhů synodního výboru. Tyto poslední, jsou-li větší důležitosti, musí býti dříve zaslány všem sborům a seniorátům k projednání.

2. rozhodovati o otázkách církevního učení, o církevním vyznání, o řádu bohoslužebném, o církevní kázni a řádu disciplinárním, a o znění reversu pro kazatele;

3. usnášeti se o poměru československé církve evangelické k jiným církvím a náboženským společenstvím, zejména o bližším spojení neb i sloučení s nimi;

4. usnášeti se o stanovách ústavů pensijních, nemocenské pokladny farářské, ústřední pokladny církevní, o missii vnitřní i zahraniční, o zřízení obecných církevních ústavů výchovných, vzdělávacích neb humanitních;

5. usnášeti se o příspěvcích sborů na výlohy církevní správy a jiných všeobecných potřeb církevních;

6. stanoviti jednací řád pro generální synod i jednotný jednací řád pro všechna církevní zastupitelstva, řád o službě duchovenské, řády studijní a zkušební, řád pro kancelář synodního výboru;

7. rokovati a usnášeti se o zprávách a návrzích synodního výboru, zkoumati a schvalovati účty, které synodní výbor podává ze jmění fondů a nadací správě jeho svěřených, rozhodovati o stížnostech na synodní výbor;

8. schvalovati církevní zpěvníky, náboženské učebnice, agendy, upraviti předpisy o církevním přijímání nových členů k církvi přistupujících;

9. voliti z členů generálního synodu, kteří dosáhli 30 let svého věku, na šest let synod. seniora-biskupa (předsedu synodního), jeho náměstka, synodního kurátora a tři ostatní členy synodního výboru a tři náhradníky;

10. usnášeti se i o všech těch věcech, které nebyly předvídaný a tímto zřízením přiděleny nebyly jiným církevním orgánům.

§ 95. K platnému usnášení o věcech uvedených v § 94. 1. 2. a o spojení neb sloučení československé církve evangelické s jinou církví vyhledává se, aby se hlasování účastnily nejméně dvě třetiny členů generálního synodu a z nich pro návrh byly dvě třetiny hlasů.

Synodní výbor.

§ 96. Synodní výbor skládá se ze synod. seniora-biskupa, jeho náměstka, synodního kurátora, tří dalších členů a tří náhradníků jejich.

Synod. senior-biskup a jeho náměstek, jakož i další jeden člen synodního výboru a jeden náhradník volí se z farářů církve československé; synodní kurátor a další dva členové a dva náhradníci jejich z nefarářských členů generálního synodu.

Členové synodního výboru nesmějí zároveň býti manžel a manželka, rodiče a děti, bratři a sestry, tchán a tchyně a zeť neb

nevěsta. Jestliže jest zvolen někdo, který jest členem seniorátního výboru, musí se vzdáti, než přijme volbu, členství ve výboru seniorátním.

Všichni členové synodního výboru voleni jsou na šest let a mohou po uplynutí znovu na jedno období zvoleni býti.²⁰⁾

Při volbě biskupa předsedá synodní kurátor aneb jeho zástupce a sepisuje se o ní zvláštní protokol.

Uvedení členů synodního výboru v úřad jejich děje se takto:

Při zvláštním sezení konaném po pravidle v neděli dle řádu bohoslužebného a to nejlépe hned po volbě, jest nejprve uveden v úřad nově zvolený biskup (synodní senior) a to buď odstupujícím biskupem a není-li to pro jakoukoli příčinu možné, nejstarším farářem, členem generálního synodu. Jemu přísluší, aby po krátkém proslovu jeho a jednoho k tomu zvoleného člena z počtu starších jménem synodu přijal od biskupa slib, a jej slavnostně jménem celé církve biskupem — synodním seniorem — prohlásil.

Ostatní nově zvolení členové synodního výboru dávají svůj slib v ruce biskupa buď právě v témže sezení aneb již z dřívějšíka instalovaného. I to děje se při slavnostním sezení generálního synodu.

Jména nově zvoleného synodního seniora — biskupa — a členů synodního výboru oznámí presidentovi republiky i vládě předseda onoho sezení generálního synodu, při kterém byli zvoleni.

Nebude-li pro jakékoli příčiny možno vykonati instalaci hned při sezení synodu, určí synod sám čas a místo této funkce.

§ 97. Synodní výbor má právo usnésti se na svém zvláštním jednacím řádu, dle něhož veškerá jeho činnost má býti vykonávána; může trvale svěřiti část své působnosti, jemu tímto zřízením vyměřené, předsednictví svému nebo biskupovi, aneb pro různé úkoly zřídit ze sebe odbory, nebo práci mezi své jednotlivé členy rozdělit, jak potřeba a zkušenost ukáže; může zřídit za své zodpovědnosti pro určitý úkol odbory i z nečlenů synodního výboru a vyžádati si odborné dobrozdání od kterýchkoli osob důvěry hodných a hraditi vydání tím vzniklé z všeobecného fondu církevního.

Synodní výbor může také jednati i hlasovati písemně.

Synodnímu výboru předsedá synodní senior — biskup. Není-li jednacím řádem synodního výboru jinak ustanoveno, rozděluje práci sobě i ostatním členům. Biskupa zastupuje, je-li potřebí, jeho náměstek, po případě synodní kurátor. Zemře-li biskup, ujme se náměstek veškerých jeho prací a povinností až do dne nové volby a požívá celého funkčního platu jeho.

Kdyby některý člen synodního výboru zemřel, nebo se členství vzdal, zastoupí jej k vyzvání biskupově náhradník, který obdržel nejvíce hlasů, a to za faráře farář, za jiného člena ná-

²⁰⁾ Synodní výbor: Synodní senior — biskup — volí se na doživotí, ale jakmile dovrší 70. rok věku svého, přestává jeho úřední činnost.

Místo „všichni členové“ bude další odstavec zníti: „Ostatní členové“, atd., dále vynechají se z tohoto odstavce slova „na jedno období“.

hradník jiný. Náhradník zastoupí i člena synodního výboru, když by byl tento povolán zastupovati buď biskupa neb jeho náměstka aneb synodního kurátora.

§ 98. Úředním sídlem synodního výboru jest Praha, kdež jest stálá ústřední kancelář církevní.²¹⁾

Úředním sídlem synodního seniora-biskupa jest místo jeho farního bydliště.²²⁾ Schůze synodního výboru konají se po pravidle v Praze.

§ 99. Biskupovi a členům synodního výboru přísluší po čas jejich úřadování funkční plat, jehož výši ustanoví generální synod, i náhrada za vykonané cesty úřední.²³⁾

§ 100. Synodnímu výboru, vedle povinností jinde v tomtořízení vytčených, přísluší:

1. přihlížeti k učení, bohoslužbě, řádu a kázni českobratrské církve evangelické, tak aby vše dalo se dle zásad evangelia Kristova, a napomáhati vůbec k tomu, aby církevní život zdárně prospíval po stránce duchovní i hospodářské;

2. pečovati o řádné vzdělání kazatelů a jiných potřebných dělníků církevních, účastniti se při zkouškách jejich, udělovati jim právo ke kázání, vydávati jim dekrety volitelnosti;

3. zkoumati volby farářů, vikářů, seniorů a jiných členů seniorátního výboru, potvrzovati je;

4. dohlížeti k úřadování seniorů a podporovati je i faráře v jejich působnosti; udělovati dovolenou seniorům, farářům a vikářům na dobu více nežli třiceti dní;

5. ustanoviti obecný řád pro správu jmění církevního ve všech sborech církevních;

6. zkoumati a schvalovati výkazy a účty sborové i seniorátní, kteréž jemu každoročně od seniorátních výborů po jejich přezkoumání — dotyčně schválení seniorátním shromážděním, nejdéle do konce října roku následujícího zaslány býti mají;

7. spravovati jmění, fondy a nadace církevní, pokud správa jejich nenáleží sborům nebo seniorátům a předkládati účty o nich generálnímu synodu;

8. vybízeti k vykonání církevní sbírky chrámové na účely církevní a dobročinné a povolovati sbírky mezi členy českobratrské církve evangelické, jež by konaly se buď staršovstvem aneb jinými členy církve, kteří by synodním výborem k tomu pověřeni byli;

²¹⁾ Synodní výbor: § 98. bude zníti takto: Úředním sídlem synodního seniora-biskupa i synodního výboru jest Praha, kdež jest také stálá ústřední kancelář církevní.

²²⁾ Synodní výbor: nový § tohoto znění: Je-li za biskupa zvolen farář ze sboru mimo Velkou Prahu, přestěhuje se do Prahy a nabývá práva farářského v tom pražském sboru, v jehož obvodu bydletí bude, bez nároku požívání služného aneb bytu od dotyčného sboru a také bez jakékoli povinnosti v práci sborové.

²³⁾ Synodní výbor: Biskupovi přísluší služné a výslužné a členům synodního výboru funkční i cestovní náhrada; výši těchto platů ustanoví generální synod.

9. pečovati o zachování i rozmnožení jmění a fondů i nadací sloužících církevní a náboženské práci, jakož i napomáhati k tomu, aby platy kazatelů a jiných dělníků církevních byly dostatečné; aby založeny a rozhojněny byly fondy pensijní, aby potřebné kostely i jiné církevní budovy vystavěny byly;

10. rozhodovati o zřízení nových sborů (§ 85.), a potvrzovati zrušení nebo sloučení sborů;

11. usnášeti se v jednáních disciplinárních dle ustanovení příslušného řádu, dávatí napomenutí nebo důtku nižším orgánům církevním, dobrý řád přestupujícím;

12. zastupovati celou církev vůči státu, hájiti její svobodu, její práva, zájmy vůbec; předkládati žádosti a návrhy v příčině udělení a rozdělení státní dotace pro církev evangelickou;

13. zastupovati církev vůči církvím zahraničním a sprostředkovati styky s nimi;

14. zříditi ústřední kancelář církevní, jmenovati úředníky a sluhy její, navrhovati a prozatím i ustanoviti platy jejich;

15. vydávati sbírku obecných církevních nařízení a usnesení i jiných zpráv a sdělení, šematismus církevní, spravovati archiv, pečovati o sepsání současných dějin církevních a míti v patrnosti tisk a literaturu církevní. Synodnímu výboru má býti zasílán jeden exemplář všech tiskopisů vydaných církevními orgány a to hned po uveřejnění;

16. svolávati generální synod, předkládati mu vlastní zprávu o stavu církve, jakož i všechny návrhy své i ty, které z církve došly;

17. vykonávati usnesení generálního synodu a pečovati o zachování jich i celého církevního zřízení;

18. vydávati potřebné výklady k provádění církevního zřízení, po případě nařízení v příčině správy církevní s platností prozatímní až do příštího generálního synodu; prozatímně schváliti a doporučiti knihy užívané při bohoslužbě a vyučování náboženství;

19. navrhovati sborům kandidáty pro volbu faráře (§ 73.).

Biskup (synodní předseda).

§ 101. Biskup (synodní předseda) zaujímá přední místo mezi seniory a faráři jako první mezi rovnými. Jemu přísluší:

1. odevzdávati místnosti věnované shromážděním bohoslužebným jejich účelu;

2. ordinovati duchovní správce.

K oběma těmto funkcím může delegovati příslušné seniory.

3. uváděti v úřad seniory i konseniory;

4. osobně navštěvovati sbory, seznamovati se s jejich poměry a životem, utvrzovati je povzbuzováním a napomínáním ve víře, lásce a naději;

5. na venek zastupovati celou církev ve srozumění se synodním výborem;

6. předsedati synodu;
7. předsedati synodnímu výboru a vykonávati jeho usnesení.
8. Biskupa zastupuje v těchto povinnostech jeho náměstek, kdyby jej nějaká překážka zašla, a dle potřeby dělí se s ním o práci jemu přínáležící.

VI.

O záležitostech školních a vyučovacích.

§ 102. Církevní školu lze zříditi v souhlasu se státními zákony školními a povolávati na ni učitele. Předpisy školních zákonů státních, týkající se plánů vyučovacích a látky učebné — kromě náboženského vyučování — platí i pro církevní školy. O tom, jak náboženství se vyučovati má, rozhoduje církev svými orgány.

§ 103. Knih učebných smí se ve škole církevní užívatí jen takových, které byly k vyučování školnímu státně připuštěny. Volba jejich přísluší sboru učitelskému se souhlasem staršovstva, případně školního výboru.

Obecné a občanské školy církevní, bez újmy dozorčího práva státního, podrobeny jsou co do církevních a náboženských věcí dozoru příslušného staršovstva a výboru seniorátního a synodního.

§ 104. Za udělení práva veřejnosti pro církevní školu žádá dotyčné staršovstvo (školní výbor), jestliže škola vyhovuje všem podmínkám, jež zákony školní vyžadují.

§ 105. Za definitivního učitele na církevní škole, zákonnou učitelskou způsobilost předpokládajíc, povolán býti může jen člen českokobratrské církve evangelické. Za učitele prozatímního může výminečně, z nedostatku učitele českokobratrského, ustanoven býti i člen jiné církve.

Definitivní učitelé voleni jsou hlasovným shromážděním (zastupitelstvem), prozatímní staršovstvem (školním výborem). Předpisy pro volbu staršovstev (eventuelně zastupitelstev) platí i pro volbu učitelů definitivních (§ 43.).

§ 106. Potvrzení učitelů na obecných a občanských školách církevních děje se od seniorátního výboru po dorozumění se s dotyčným školním úřadem státním. Prohlásí-li tento, že není žádné námitky proti potvrzení, aneb nedojde-li do 45 dní po dodání sdělení žádná odpověď, tehdy může se potvrzení vysloviti.

§ 107. Místo definitivního učitele uprázdni se:

1. jeho úmrtím;
2. dobrovolným složením úřadu, jež však státi se může jen ke konci školního roku po tříměsíční výpovědi. Ale seniorátní výbor může z důležité příčiny svoliti k tomu, aby složení úřadu i během školního roku státi se mohlo;
3. vystoupením z církve českokobratrské;
4. právoplatným disciplinárním nálezem znějícím na sesazení;
5. když učitel ke své žádosti dán jest na odpočinek.

Místo učitelů prozatímních uprázdni se, kromě možnosti v předešlých odstavcích stanovené, také po tříměsíční výpovědi, kterou jim staršovstvo dáti může.

§ 108. 1. Při zřizování církevních ústavů pro vzdělání učitelů předloženy buďtež stanovy a učební osnova k prozkoumání synodnímu výboru a jeho prostřednictvím bude požádáno ministerstvo za schválení.

2. Obdrží-li ústav právo veřejnosti, potřebí jest, aby před dožádáním se církevního potvrzení pro ředitele a učitele od synodního výboru, potvrzení jejich od příslušného zemského školního úřadu zjednáno bylo; závěreční zkoušku odbývatí dlužno za řízení zástupce tohoto školního úřadu, bez jehož přisvědčení vysvědčení zralosti dáno býti nemůže.

3. Tytéž předpisy platí i pro zřízení jiné církevní střední školy.

4. Církevní dozor nad středními školami církevními vykonává synodní výbor.

§ 109. Církevním orgánům náleží o to pečovati, aby česko-bratrským žákům evangelickým na veřejných školách dostávalo se vyučování náboženství.

Pokud na těchto školách jest vyučování náboženství povinné nebo nepovinné zavedeno, přísluší seniorovi, aby se schválením státních úřadů školních učinil potřebné opatření k vyučování tomu, po případě i spojením více žakovských oddělení v jedno, aneb žáků z více sousedních škol v jedno místo vyučování.

Za učitele náboženství jen ti mohou býti ustanoveni, které některý seniorský úřad za způsobilé k tomu uznal, a na ústavech středních jen ti, kteří od synodního výboru obdrželi vysvědčení kandidátů bohosloví po první bohoslovecké zkoušce, aneb zvláštní vysvědčení způsobilosti k tomuto vyučování.

Způsobilost k vyučování náboženství žáků obecných a občanských škol prokáže se zkouškou před seniorem aneb jeho zástupcem; způsobilost k vyučování na střední škole, nemá-li dotyčný vysvědčení o vykonané zkoušce kandidátní, zkouškou před synodním výborem, případně komisí, jím ustanovenou.

Církevní dozor k vyučování náboženství má příslušný farář, na školách středních senior a vrchní dozor synodní výbor (biskup).

§ 110. Stanoviti předpisy v příčině studia bohosloveckého, počtu let a předmětů studijních, předběžného vzdělání studujících i o zkouškách jejich, náleží generálnímu synodu. Totéž platí o vzdělání jáhnů a o jejich zkouškách.

VII.

O církevním jmění.

§ 111. Předpisy, dané v člancích 45. a 48. pro staršovstvo vzhledem k správě jmění a péči o zachování jeho a zodpovědnosti zúčastněných osob, platí i při správě jmění pro všechny ostatní církevní orgány.

Dozor nad správou církevního jmění náleží nejvyšším orgánům církevní správy, jakož i rozhodování v rozepřích.

§ 112. Takové fondy a ústavy církevní, ku příkladu pensijní, aneb sloužící výlohám administrace církevní a jiné, které se zakládají dle usnesení církevních korporací k tomu dle zřízení církevního povolanych a při nichž správa fondů ústavních vyhrazena jest těmto orgánům církevním dle zřízení církevního k tomu povoláním, nepotřebují žádného zvláštního schválení státního.

§ 113. Kdyby některý církevní ústav trvati přestal, náleží rozhodnutí o dalším použití majetku dotyčného ústavu příslušnému církevnímu orgánu, pokud nadační listinou aneb stanovami není jinak ustanoveno. Rozhodnutí to však podléhá schválení nejbližší vyššího orgánu církevní správy. Kdyby příslušný církevní orgán pro jakoukoli příčinu rozhodnutí neučinil, připadne správa pozůstalého jmění a rozhodnutí o jeho použití, jedná-li se o ústav farního neb filiálního neb školního sboru, seniorátnímu výboru, jinak výboru synodnímu. Při tom však hleděti se musí k případnému znovuužití dotyčného ústavu a k tomu, aby výnosu jmění použito bylo k účelům blízkým těm, pro které ústav dotyčný zřízen byl.

§ 114. Českobratrská církev evangelická má všeobecný církevní fond, z něhož zapravují se potřeby obecné administrace církevní, zejména:

1. náklady generálních synodů, synodních zpráv a předloh;
2. náklady spisů, vydávaných synodním výborem;
3. případné náklady disciplinárního jednání dle rozumu dotyčného řádu;
4. jiné nahodilé výlohy obecné církevní správy.

§ 115. Všeobecný církevní fond shromažďuje se:

1. z výnosu všeobecné církevní sbírky chrámové, kterou synodní výbor každoročně rozepíše;
2. z výtěžku spisů, vydaných synodním výborem;
3. z příspěvků sborů, které generální synod, aneb dle jeho usnesení synodní výbor na sbory rozvrhne, a to příspěvků jednak stálých, jednak občasných, pro větší náklady církevní potřebných;
4. z podpor, jež synodním výborem pro tento fond vyžádány byly ze státní dotace evangelické, zejména z interkalarií.

§ 116. Obecní církevní fond spravuje synodní výbor a podává z něho účty každému generálnímu synodu, kterýž udílí jemu absolutorium.

§ 117. Pokud dostává se českobratrské církvi evangelické roční státní paušální dotace, bude v příčině vynaložení jejím činiti příslušnému ministerstvu návrhy synodní výbor.

Návrhy ty vztahovati se mohou na tyto účely církevní: na funkční platy biskupa, seniorů, případně i jejich vikářů, na administraci a výlohy ústřední správy církevní, na všeobecný fond církevní, na podpory farním, filiálním a školním sborům pro upravení služného farářů, vikářů, učitelů, na podpory pensistů,

vdov a sirotků, na podpory jich ve zvláště těžkých případech nedostatku, na subvence pro vydržování církví, na zapravení dluhů a staveb, na podpory pro nemajetné studující bohosloví.

Za povolení těchto podpor žádati musí jednak příslušná staršovstva sborů, nebo seniorátní výbor, případně i synodní výbor.

Žádosti staršovstev doprovázené přehledem a dobrozdáním seniorů, jakož i žádosti seniorátních výborů, poslány býti musí cestou synodního výboru.

Návrh stanov pro diasporní sbor farní.

§ 1. Pro členy československé církve evangelické bydlící ve vzdálené diaspoře, případně z diasporních stanic a filiálních sborů, může býti pro určitý obvod zřízen diasporní sbor farní.

§ 2. Zřízení diasporního sboru farního schvaluje generální synod. Nejedná-li se však o nová vydání tisíc korun ročně přesahující, která by celou církev československou zatěžovala, může zřízení sboru takového prozatímne schváliti synodní výbor.

§ 3. Usnesení o zřízení sboru diasporního činí příslušný seniorátní konvent. Návrh k tomu podává seniorátní výbor buď ze svého vlastního podnětu, aneb z podnětu vycházejícího z dotyčné diaspoře.

§ 4. Návrh i usnesení o zřízení diasporního sboru farního musí obsahovati:

a) přesně stanovený obvod sboru se jmény kazatelských stanic a filiálek, z nichž sestávatí bude;

b) rozpočet potřeb na vydržování sboru i úhrady jich. Rozpočet potřeb musí býti rozdělen na dvě části a to:

1. na výdaje k opatření a vydržování příbytku pro faráře i modliteben i všech místností pro shromáždění, jakož i všechny jiné výdaje na vydržování sboru, kromě platů pro kazatele, případně i jáhny;

2. na vydání platů služebných.

V rozpočtu úhrady musí býti uvedeno, mnoho-li příslušní členové, případně stanice a filiální sbory, na potřeby sboru odváděti mají ze svého vlastního jmění a příspěvků z členských, mnoho-li z jiných pramenů (podpůrných spolků, pokladny seniorátní a j.) zajištěno jest a mnoho-li celá církev by připláceti měla.

Zřízení sboru diasporního může býti jen tenkrát povoleno, jestliže zajištěno jest, že veškerá vydání pod 1. a jednu čtvrtinu služebních platů sbor sám ze svých vlastních příjmů a z příspěvků jemu zajištěných od podpůrných spolků a seniorátní pokladny hraditi může.

c) usnesení dotyčných kazatelských stanic a filiálek, totiž jejich shromáždění členů (zastupitelstev), v příčině utvoření diasporního sboru a příspěvků na ně rozvržených.

d) vyjádření staršovstev sborů farních, ke kterýmž údově nového sboru dosud patřili, a jestliže některá část obvodu sboru

se tvořícího náleží i jinému seniorátu, vyjádření příslušného seniorátního výboru;

e) návrhem řádu, dle kterého by služby Boží a ostatní práce náboženské v různých stanicích a filiálkách konány býti měly a výlohy cestovní se hradily.

§ 5. Diasporní sbor řídí se ve své správě ustanoveními, platnými pro ostatní farní sbory, s těmito zvláštními výjimkami a dodatky:

a) sbor diasporní má ústřední zastupitelství, jež tvoří delegáti, které výbory a staršovstva stanic a filiálek ke sboru přináležejících volí z hlasovných členů a to do deseti členů jednoho a z každých dalších členů zase jednoho.

Toto zastupitelstvo usnází se o počtu starších a volí je; spravuje spolu se staršovstvem společné záležitosti sboru, zejména společnou pokladnu sborovou, usnází se o společných vydáních, mezi něž nepatří vydání na místnosti bohoslužebné a cesty do stanic; činí rozvrh příspěvků k udržování sboru, na př. stanice a filiálky, sestavuje výroční účty ze společných příjmů a vydání.

Staršovstvo sborové volí také i poslance na konvent seniorátní.

§ 6. Voliti diasporního faráře přísluší všem hlasovným údům sboru. Volba se může konati buď pouze v sídle farním, aneb i ve stanicích a filiálkách, avšak vždy v jeden a týž den. Koná-li se ve filiálkách a stanicích, nemůže býti prodloužena na další dny. Synodní výbor navrhuje z kandidátů o místo se ucházejících neb i jiných trojinu, není-li jich tolik, tedy dva neb i jednoho. Volba jest obmezena na kandidáty, navržené synodním výborem.

Listinu vokační vydává staršovstvo sboru diasporního.

§ 7. Služné faráře vyplácí staršovstvo sborové; synodní výbor ve lhůtách aspoň měsíčních nebo delších, zasílá staršovstvu příspěvek, k němuž celá církev se zavázala.

§ 8. Synodní výbor má právo tento statut dle pozdější zkušenosti a potřeby prozatímně pozměnití aneb doplnití a synodu nejbližšímu předložit se dodatky a změny ke schválení.

Návrh v příčině disciplinárního řádu.

A. Až do příštího generálního synodu má dosavadní řád disciplinární pro evangelickou církev prozatímní platnost se změnami následujícími:

(Disciplinární řád starý vytištěn jest ve sbírce církevních nařízení z r. 1886. Roč. XIII. seš. II.).

§ 12. bude zníti takto:

Disciplinární moc soudní vykonávají:

I. seniorátní výbor; II. synodní výbor; III. generální synod, kterýž zvolí zvláštní disciplinární komisi, sestávající ze tří farářů a tří starších a tolikéž náhradníků.

§ 13. bude zníti takto:

I. Seniorátní výbor rozhoduje v záležitostech týkajících se členů staršovstva, farářů, vikářů, jáhnů, učitelů a kandidátů úřadu kazatelského.

II. Synodní výbor rozhoduje: a) v druhé instanci o odvoláních a stížnostech vzatých z rozhodnutí a nařízení výborů seniorátních; b) v první stolici o disciplinárních záležitostech členů seniorátních výborů.

III. Generální synod rozhoduje: a) v třetí stolici o odvoláních a stížnostech vzatých z rozhodnutí a nálezů synodního výboru co stolice druhé; b) v druhé stolici o odvoláních a stížnostech vzatých z rozhodnutí synodního výboru co stolice první ve věcech týkajících se členů výborů seniorátních; c) v první stolici v disciplinárních záležitostech členů synodního výboru.

Disciplinární komise zvolená synodem projedná případy disciplinární ke generálnímu synodu zaslané, rozhoduje s prozatímní platností o odvoláních a stížnostech vzatých z rozhodnutí výborů seniorátních a synodního, a v disciplinárních věcech členů synodního výboru připraví návrh k rozhodnutí generálního synodu.

§ 14. a 15. se vypustí.

§ 19. bude zníti takto:

O tom, zdali odmítnutí se připouští, rozhodne synodní výbor, případně disciplinární komise, opatřivši si dříve vyjádření odmítnutého.

§ 20. bude zníti takto:

Je-li jediný člen disciplinárního úřadu první aneb druhé stolice vyloučen aneb právoplatně odmítnut, vstoupí na jeho místo příslušný náhradník. Týká-li se však vyloučení neb právoplatné odmítnutí seniora nebo více členů výboru seniorátního, přenese synodní výbor spor na jiný seniorátní výbor. V případě vyloučení neb odmítnutí předsedy aneb více členů synodního výboru, bude disciplinárním úřadem v tomto sporu komise disciplinární.

Je-li vyloučen aneb odmítnut jeden nebo více členů disciplinární komise, vstoupí na jejich místo příslušní náhradníci.

§ 39. se vypustí.

§ 40. bude zníti takto:

Při projednávání synodního výboru co úřadu disciplinárního neb disciplinární komise musí býti kromě předsedy nejméně 4 členové přítomni.

§ 42. a 43. se vypustí.

Ve všech člancích řádu disciplinárního nastanou obměny dle předcházejících změn.

B. Synodnímu výboru se ukládá, do příštího generálního synodu připravit návrh nového řádu disciplinárního.

Návrh reversu kazatelského.

Já podepsaný slibuji před Bohem, že budu-li povolán k práci a službě kazatelské v českobratrské církvi evangelické,

snažiti se budu opravdově a ze všech svých sil s Boží pomocí povinnosti sobě uložené věrně a svědomitě vykonávat, a tak pečovat o vzdělání a spasení duší lidských i dobra celé církve. Zejména se zavazují, že budu evangelium Kristovo dle Písma Svatého a v duchu konfessí českokobratrské církve evangelické zvěstovati, jakož že i o to pracovati chci, abych měl svědomí bez úrazu před Bohem i lidmi vždycky. Také slibuji, že zákony republiky československé, jakož i řády českokobratrské církve evangelické zachovávati budu a ochoten jsem dbáti i předpisů nadřízených úřadů církevních. Prohlašuji, že cizí nepřátelské politické společnosti nenáležím a náležeti nebudu.

To vše potvrzuji svým vlastním podpisem na místě přísahy.

V dne

Návrh studijního a zkušebního řádu pro bohoslovce českokobratrské církve evangelické.

§ 1. Ti, kteří chtějí býti ustanoveni v českokobratrské církvi evangelické za vikáře nebo faráře, musí kromě způsobilosti mravní a náboženské

a) prokázati, že vykonali s prospěchem maturitní zkoušku na některé střední škole, neb školu takovou s prospěchem absolvovali;

b) přihlásiti se osobně u příslušného seniora při začátku studií bohosloveckých a oznamovati jemu vždy místo svých studií a svého pobytu;

c) vykonati zkoušky bohoslovecké, jednak vědeckou, jednak praktickou.

§ 2. Má-li kdo býti připuštěn ke zkoušce vědecké, musí prokázati:

a) že studoval buď co řádný neb mimořádný posluchač nejméně osm semestrů na evangelických fakultách bohosloveckých a že nejméně čtyři semestry strávil na evangelické fakultě Husově v Praze;

b) že poslouchal na těchto fakultách vždy nejméně 10 hodin týdně následující přednášky:

1. uvedení do bohosloveckého studia (bohosl. encyklopedii);
2. vědu starozákonní — úvod a archeologii a exegésí starozákonní;

3. vědu novozákonní — úvod a exegésí;

4. církevní dějiny všeobecné s dějinami dogmat křesťanské církve;

5. dějiny české reformace;

6. dogmatiku, symboliku, etiku;

7. katechetiku, homiletiku, nauku o péči pastýřské, nauku o kultu;

c) krom těchto předmětů prokázati musí také, že na fakultě filosofické poslouchal nejméně dvě přednášky z těch předmětů, které se bohosloví dotýkají, jako jsou dějiny filosofie, všeobecná psychologie, paedagogika, sociologie, metafysika, dějiny literatury, zvláště české.

§ 3. Zkouška koná se ze všech v § 2. zmíněných předmětů bohosloveckých. Průkazem, že kandidát tuto zkoušku řádně vykonal, jest vysvědčení evangelické fakulty Husovy aneb jiné domácí neb cizí evangelické fakulty neb její zkušební komise. V případě, že by někdo vykonal vědeckou zkoušku před jinou než-li evangelickou fakultou Husovou, aneb že by absolvoval i střední i vysoké, nebo jen vysoké školy, v cizině, vyžádá si synodní výbor dobrozdání fakulty Husovy o rozsahu vzdělání jeho dle předložených zpráv a vysvědčení a rozhodne, má-li dotyčný a za jakých podmínek, či nemá-li doplňovací zkoušku vykonati.

§ 4. V případě, že by theologická fakulta Husova, resp. její zkušební komise některého kandidáta dle svého řádu k vědecké zkoušce připustiti nemohla, může se synodní výbor usnésti, aby tento kandidát tuto zkoušku vykonal před komisí církevní. Za členy její požádá synodní výbor jednak profesory fakulty Husovy a jednak jmenuje je ze svého středu neb z jiných farářů. Komise má 7 členů a předsedá jí předseda synodního výboru, aneb koho by on za sebe ustanovil. Nebylo-li by pro jakoukoli příčinu možno získati profesory fakulty Husovy pro tuto komisi, jmenuje všechny její členy synodní výbor. K žádosti o tuto zkoušku třeba jest přiložiti křestní list, krátké vypsání života, průkazy a vysvědčení o vykonaných studiích na středních i vysokých školách a dobrozdání příslušného seniora o mravní a náboženské způsobilosti žadatelově (zapečetěné).

Zkouška koná se ze všech předmětů bohoslovecké vědy a má býti po pravidle rozdělena na dvě části, jedna po čtvrtém semestru, druhá po osmém.

§ 5. Vědecká zkouška vykonaná s úspěchem před zkušební komisí některé fakulty nedává dotyčnému kandidátu žádného oprávnění v církvi. Synodní výbor po předložení vysvědčení o zkoušce této vydává kandidátu dekret, kterým prohlášen jest způsobilým k vyučování náboženství a volitelným za vikáře.

Ale synodní výbor ve zvláštních případech, zejména při těch, kdož vykonali zkoušku na některé jiné fakultě než-li v Praze, může před vydáním tohoto dekretu žádati, aby dotyčný kandidát podrobil se ještě kolokviu před komisí k tomu výborem synodním ustanovenou.

§ 6. Praktická zkouška bohoslovecká koná se před komisí církevní, jež se skládá z předsedy synodního výboru neb jeho náměstka a čtyř členů, synodním výborem jmenovaných.

Příhlášky ke zkoušce této zasílají se synodnímu výboru a musí býti doloženy: a) vysvědčením o vykonané zkoušce vědecké; b) krátkým vypsáním života žadatelova; c) vyjádřením příslušného seniora v příčině náboženské a mravní kvalifikace jeho. Jestliže

byla první zkouška vykonána před zkušební komisí církevní, odpadají tyto doklady. Ale v každém případě musí býti předložen průkaz, že kandidát byl činný od první zkoušky bohoslovecké v praktické práci církevní.

Před uplynutím šesti měsíců od zkoušky vědecké nemůže zkouška praktická vykonána býti. Začátek zkoušky jest den obdržení themat pro práce písemní.

§ 7. Zkouška praktická má prokázati způsobilost k praktické službě církevní a dělí se na písemnou a ústní.

a) Práce písemné jsou tři a to tyto: kázání na daný text (domácí práce); pojednání z dějin a otázek náboženských, církevních a sociálních, aneb o životě, snahách a myšlenkách jednotlivců, vynikajících v těchto oborech; pojednání o některém předmětu z praktického bohosloví. Jedno z těchto pojednání musí býti práce klausurní.

b) Ústní zkouška týká se těchto věcí: známosti učebních knih náboženských, obsahu Písma svatého po stránce vzdělávacelné, přítomných otázek církevních, náboženských, sociálních a misijních; způsobilosti ke kázání, k vyučování náboženství a ke správě duchovní, znalosti církevního zřízení. Jest žádoucí, aby zkoušený přednesl kázání před chrámovým shromážděním, rovněž aby vykonal katechesi při školním vyučování náboženství neb při nedělní škole, vše za přítomnosti zkušební komise neb některého jejího člena. Není-li to možno pořídit v místě a v čas zkoušky, má býti dotyčný kandidát poukázán vykonati kázání a katechesi v místě působení některého člena komise neb jiného komisi jmenovaného faráře, kterýžto pak, pokud není členem zkušební komise, zašle ihned synodnímu výboru pro komisi zprávu a vyjádření své o těchto výkonech.

§ 8. Po zkoušce praktické s prospěchem vykonané a po obdržení příslušného reversu od vyzkoušeného kandidáta vydá jemu synodní výbor dekret, kterým jest prohlášen volitelným za faráře českobratrské církve evangelické, jakmile dosáhne věku církevním zřízením předepsaného. Byl-li kdo ihned po první zkoušce zvolen za vikáře, musí již tehdy před svým potvrzením revers kazatelský vydati.

§ 9. Kdyby některý kandidát nevykonal s prospěchem zkoušku ať praktickou ať vědeckou, ustanoví jemu příslušná zkušební komise lhůtu k opakování zkoušky, aneb k doplnění jejímu.

§ 10. Kdyby se k některé zkoušce hlásil kandidát, který část svých bohosloveckých studií vykonal na fakultách neevangelických, aneb na fakultě právnické nebo filosofické, může synodní výbor po slyšení fakulty Husovy svoliti k tomu, aby mu semestry ony částečně počítány byly do doby studijní tímto řádem vyžadované.

Návrh řádu pro zkoušku a výchovu jáhnů.

§ 1. Jáhnové jsou pomocníci staršovstva v celé jeho činnosti ; jsou to mužové, kteří nemají vysokoškolského vzdělání bohosloveckého, ale jsou přece k povolání svému odborně připraveni.

Úkolem jejich jest :

a) vypomáhati v péči o chudé, opuštěné, nemocné a zanedbané ;

b) vyučovati náboženství na školách obecných a občanských, pracovati mezi mládeží v nedělních školách a sdruženích mládeže ;

c) vypomáhati při biblických schůzích a rozhovorech, v kázáních při chrámových shromážděních v kazatelských stanicích, sborech filiálních i farních, při pohřebních pobožnostech ;

d) vypomáhati staršovstvu ve sborové správě hospodářské a faráři v písemných pracích ;

e) šířiti náboženskou a církevní literaturu.

§ 2. Za jáhny ustanoveni býti mohou ti, kteří prokázali buď vysvědčením školním aneb zvláštní zkouškou, že mají vzdělání poskytované nižší střední školou, že s prospěchem absolvovali školu jáhenskou buď domácí nebo cizí a vykonali před zkušební komisí zkoušku odbornou. Ze závažných důvodů může ke zkoušce jáhenské býti připuštěn i ten, kdo školu jáhenskou neabsolvoval.

§ 3. Jáhenská zkušební komise má pět členů, z nichž synodní výbor jmenuje aspoň jednoho ze svého středu a ostatní zejména z těch, kteří ve škole jáhenské učili a přednášeli, a není-li to možno, tedy z jiných farářů po případě i ze starších činných jáhnů českobratrské církve.

Zkouška koná se ze všech předmětů bohosloveckých, jimž se v jáhenské škole učiti má, dle ustanovení v § 6.

Po zkoušce s prospěchem vykonané vydá synodní výbor dotyčnému dekret opravňující ke službě jáhenské.

Když by někdo vykázal se vysvědčením o zkoušce jáhenské, vykonané v cizině, může synodní výbor zkoušku další mu prominouti vůbec aneb jen jej ke kolokviu k příslušnému senioru poukázati.

§ 4. Jestliže jest kdo poprvé řádně povolán k činné službě jáhenské, má býti k ní také zřízen farářem příslušného sboru v chrámovém shromáždění.

§ 5. Jestliže by jáhen působil úspěšně nejméně pět let, dosáhl třicátého roku věku svého, prokázal dostatečné vzdělání všeobecné buď vysvědčením ze střední školy aneb zvláštní zkouškou, je-li příznivé dobrozdání o něm od příslušného staršovstva a seniora, může býti připuštěn ke zkoušce bohoslovecké. Zkouška ta koná se před komisí synodním výborem pro zkoušení kandidátů bohosloví ustanovenou a vztahuje se i na theoretické i praktické znalosti všech hlavních předmětů bohosloveckých. Jest písemní a ústní. Domácí písemní zkouška jest : 1. kázání, 2. práce z církevních dějin, 3. práce o nějakém thematicu z theologie systematické nebo praktické. Klausurní zkouška písemní bude dána z takového

předmětu, kteréhož domácí práce se netýkala. Zkouška písemná i ústní má prokázati dostatečné vzdělání v bohoslovecké vědě až na známost původních jazyků biblických. Po zkoušce této s prospěchem vykonané může býti dotyčnému vydán dekret volitelnosti za vikáře aneb správce farního úřadu dle § 57. církevního zřízení.

§ 6. 1. Pro výchovu jáhnů zřídí se škola jáhenská (kurs jáhnů) jejíž úkol jest jednak doplniti všeobecné vzdělání jejich, a jednak dáti jim potřebnou odbornou přípravu.

2. K vůli doplnění všeobecného vzdělání bude jim poskytnuta příležitost učit se:

- a) češtině (sloh, literatura)
- b) všeobecným dějinám a zeměpisu,
- c) některému cizímu jazyku, dle možnosti a potřeby i jiným předmětům.

3. Vyučování a přednášky směřující k odbornému vzdělání budou z těchto předmětů:

- a) Úvod do Písma Sv. (nauka o Písmu Sv.)
- b) Čtení a praktický výklad Písma Sv., tak aby docíleno bylo dobré známosti obsahu Písma Sv.
- c) Věrouka a ethika, nauka o různých náboženstvích a církvích.
- d) Učení o kázání a vyučování náboženství, o péči pastorační, o činnosti sociální, o církevním zřízení, o řádu bohoslužebném, o církevním zpěvu, o missií, a j.
- e) Církevní dějiny, zvláště reformační.

§ 7. Vedle vzdělání theoretického budou žáci školy jáhenské k vůli praktickému výcviku míti povinnost účastniti se:

- a) při vyučování náboženství jednak hospitováním, jednak vlastní výpomocí v něm;
- b) při návštěvách chudých, nemocných, a vůbec při sociální práci dle návrhů svých učitelů, farářů a jiných zkušených pracovníků;
- c) při práci v nedělní škole a ve sdruženích mládeže;
- d) vypracovati a přednáseti výklady Písma Sv. pro biblické rozhovory a pro shromáždění bohoslužebná na základě textů a temat buď daných neb svobodně volených;
- e) cvičiti se ve zpěvu církevních písní a hře na harmonium;
- f) vypomáhati při psaní knih sborových a při hospodářské správě sboru;
- g) vypomáhati při kolportáži knih.

§ 8. Doba vyučování trvá po pravidle tři léta, může však z důvodů zvláště závažných býti zkrácena.

§ 9. Výchovu jáhenskou (školu) řídí zvláštní výbor jáhenský (kuratorium), který sestáváti bude ze tří členů jmenovaných synodním výborem, ze dvou členů Misijní Jednoty, z jednoho člena Husova Domu a z jednoho delegáta sboru profesorského Husovy fakulty. Výbor tento zvolí si svého předsedu, jednatele, správce školy jáhenské, dozorce hospodářského, a pokladníka.

Předseda řídí činnost výboru, jednatel činí potřebné zápisy a má na péči věci týkající se potřebného vyučování a přednášek

pro jáhny, přiděluje jim práce pro praktický výcvik, dává jim potřebné rady a pokyny pro jejich učení; dozorce hospodářský dohlíží na jejich ubytování, stravování a jiné potřeby; pokladník má na péči pokladnu výboru a stará se o rozmnožení příjmů. Celý výbor pak pečuje společně o tyto věci a o nich rozhoduje. Může si a i ostatním členům uložit určitou povinnost, aneb i jiné spolupracovníky kooptovat — dle budoucí zkušenosti a potřeby.

Výbor jáhenský také vypracuje podrobnější plán, jak všechna učebná látka má být dle pololetí a let rozvržena a jak zkoušena, pečuje o získání učitelů a přednášečů. Jest mu také ponecháno tento studijní řád doplnit nebo pozměnit.

§ 10. Ti, kteří do školy jáhenské přijati být chtějí, mají podati žádosti své kuratoriu na adresu synodního výboru. K žádostem připojeno být musí:

a) krátké vyličení života podatelova, jeho dosavadního vzdělání školního, jeho nynějšího zaměstnání;

b) poslední školní vysvědčení;

c) křestní list a lékařské vysvědčení.

Nemůže-li kdo prokázat vysvědčením, že absolvoval s prospěchem občanskou aneb nižší střední školu, musí zkouškou přijímací osvědčiti, že má dostatečnou známost českého jazyka (pravopisu, slohové sběhlosti a literatury), dějepisu a zeměpisu, počtů a náboženství;

d) doporučující přípis příslušného faráře;

e) sdělení, jak velký obnos peněz neb naturalií může a chce uchazeč věnovat na výlohy svého vychování a vydržování.

O přijetí neb nepřijetí uchazečů rozhoduje kuratorium, jakož i o tom, co by chovanci si opatřiti měli pro své ubytování.

§ 7. Jáhenský fond tvoří se:

1. ze sbírek, příspěvků a darů sborů;

2. z jiných sbírek a darů soukromých,

3. z příspěvků synodního výboru a generálního synodu;

4. z příspěvků Misijní Jednoty a jiných spolků.

§ 8. Účet ze správy fondu a celého majetku jáhenské školy podává kuratorium každého roku synodnímu výboru a skrze něho generálnímu synodu.

Církevní pokladna ústřední.

Ustavující generální sněm českobratrské církve evangelické zvolil ve druhém zasedání dne 17. prosince 1918 zvláštní výbor, který měl vypracovat stanovy „Ústřední pokladny církevní“.

Výbor zvolený práci tuto vykonal a podal o ní tištěnou zprávu, která obsahuje:

a) Návrh stanov „Společné pokladny“ (na str. 5.)

b) Návrh úpravy služebních požitků duchovenstva (str. 6.)

c) Přehled duchovenstva českokobratrské církve dle stavu ze dne 1. dubna 1919 (str. 7—9.)

d) Přehled pensijních fondů býv. české církve reformované a augsb. vyznání (str. 14.) s konečnými návrhy (str. 15.)

Synodní výbor, kterému správa tato předložena byla, zaslal ji k vyjádření staršovstvům, shromážděním seniorátním a superintendenčním v Čechách i na Moravě a vypracoval na základě resolucí na konventech usnesených vlastní návrh „Stanov církevní pokladny ústřední“, který generálnímu sněmu předkládá.

Návrh synodního výboru uchyluje se od návrhu finanční komise i od navržených změn některých superintendencí a omezuje Společnou pokladnu na obor působnosti skromnější, ale za to dosažitelnější.

Stanovy obsahují pět paragrafů, jichž přijetí se doporučuje.

Návrh stanov Církevní pokladny ústřední.

§ 1. Účelem církevní pokladny ústřední jest:

a) hraditi potřeby církevní správy ústřední, zejména pak služné i výslužné předsedy synodního výboru, funkční platy členů synodního výboru i seniorů, vydání synodního výboru, pokud nebudou potřeby tyto hrazeny odjinud;

b) platiti diety poslanců generálního synodu;

c) doplňovati, pokud prostředky stačí, služné farářů, vikářů a jáhnů na ustanovenou minimální výši v těch sborech, které nejsou sto služné ono cele samy hraditi;

§ 2. Příjmy církevní pokladny jsou řádné a mimořádné. Řádné příjmy tvoří repartice sborové a každoroční sbírka synodním výborem rozepsaná.

Mimořádné příjmy jsou dary, odkazy a přiděl ze státní dotace.

§ 3. Rozvrh příspěvků repartičních na jednotlivé senioráty a sbory vypracuje synodní výbor dle pravidel generálním synodem schválených.

Způsob vybírání příspěvků těch na sbory repartovaných ponechává se volnému uvážení sborů. Odvádění jich děje se dle ustanovení synodního výboru.

§ 4. Církevní pokladnu spravuje synodní výbor a podává každého roku účty o správě její. Generální synod účty ty zkoumá a schvaluje a udílí synodnímu výboru absolutorium.

§ 5. Generální synod volí dva revisory, kteří jsou povinni nejméně jednou za rok účty a stav pokladny prohlédnouti, o výsledku revise synodní výbor uvědomiti a každému generálnímu synodu správu podati.

Pravidla pro repartici příspěvků do církevní pokladny.

1. Sborové oznámí každého roku do 1. dubna příslušnému seniorátnímu výboru, jaký jest počet duší a členů jejich, jaká jich poplatní síla (příjem, daně) a jaké jest jmění sboru (fondy atd.)

2. Na základě tohoto materiálu a stanoveného minima platu farářského učiní seniorátní výbor návrh na konvent, v němž roztrídí sbory na soběstačné a nesoběstačné a vypočte, kolik sborům nesoběstačným nedostává se na minimální služné jejich duchovních správců a předloží celý výpočet se vším materiálem synodnímu výboru.

3. Synodní výbor na základě předložených zpráv zjistí celkovou potřebu k doplnění platů farářských i k úhradě vydání církevní správy, vypracuje repartici na jednotlivé senioráty a oznámí ji příslušným seniorátním výborům, které rozvrhnou jednotlivé částky na všechny sbory svého obvodu.

O době služební a platech duchovních správců a jáhnů.

Generální synod doporučuje sborům, aby upravily dobu služební a požitky duchovenstva dle následujících zásad:

a) Doba služební pro duchovní správce s akademickým vzděláním jest 35 let ode dne ordinace jejich.

b) Pro ty, kteří akademického vzdělání nemají, trvá doba služební 40 let, počítajíc ode dne přijetí do služeb církevních.

c) Minimální požitky budtež tyto:

1. přiměřený byt anebo náhrada peněžitá za něj;

2. příspěvek na otop a osvětlení;

3. příspěvek na výlohy kancelářské;

4. Základní služné pro faráře K 4800 ročně; pro vikáře 3000 kor.

5. 10 trienálek po 400 kor.

6. příspěvek na nezaopatřené dítky do 10 let 300 korun a nad deset let 600 korun.

7. Pro faráře v městech nad 10.000 obyvatel čítajících a v místech průmyslových přídavek 1200 korun, pro vikáře v místech takových a ty, kteří konají práci samostatnou 600 korun.

8. Pro faráře i vikáře, mající dítky ve škole mimo dům, na každé dítě 400 korun.

9. Poplatky štolové.

10. Pro ordinované kazatele, ale bez akademického vzdělání, v práci samostatné 3000 korun a ostatní požitky; nekonají-li práci samostatnou, mají míti platu 2400 korun a byt a 10 trienálek po 300 korunách a příspěvek na děti dle hořejších norem.

11. Pomocným pracovníkům církevním (jáhnům) má býti vyměřen plat 2400 korun, jsou-li ženatí 3000 korun a vždy příspěvek na byt a tříleté přídavky (10) 200 korun a příspěvek na děti po 200 kor.

12. Dokud potrvá nynější drahota, budiž všem duchovním správcům i jiným církevním pracovníkům poskytnut drahotní přídavek ve výši nejméně 50% základního platu i trienálek i příspěvků na děti.

Funkční platy.

Seniorům náleží po dobu jejich činné služby seniorské funkční plat 3000 korun.

I.

Jednací řád pro generální synod.

§ 1. Členové generálního synodu přihlašují se u předsedy synodního výboru neb jeho náměstka v dobu a v místě naznačeném v listu svolávacím, při čemž členové volení odevzdají svoje pověřující listy, jež prozkoumá synodní výbor.

§ 2. Generálnímu synodu předsedá synodní senior-biskup, není-li ho, tedy synodní kurátor nebo náměstek biskupův. Kromě něho zvolí si synod ještě dva místopředsedy, kteří zastupují biskupa a střídají se v předsednictví.

§ 3. Předseda především zjistí vyvoláním jmen, zda-li členové v počtu k rozhodování potřebném jsou přítomni, načež zahájí synod čtením z Pisma sv., modlitbou a slovem úvodním, a zařídí hned potom volbu zapisovatelů, jejichž počet určí synod. K práci zapisovatelské budtež volbou ustanovování po pravidle mladší členové synodu. Trvá-li synod déle než den, budtež pro každý následující den volení zapisovatelé jiní.

§ 4. Před začátkem jednání má synod s konečnou platností rozhodnouti o vzniklých snad pochybnostech stran platnosti voleb na základě zkoumání volebních protokolů, jež byly seniorátními výbory zaslány po volbách synodnímu výboru.

Taktéž povinen jest synod usnášeti se o omluvách, které členové nedostavivši se vždy písemně synodu mají zaslati.

Náhradník za člena, který se nedostavil, budiž hned povolán. Poslanec, který předem ví, že nebude moci býti přítomen, ať se předem postará o to, aby náhradník byl přítomen hned, když žádá o dovolenou, a nejpozději, když ji nastupuje.

Vzešla-li překážka toliko dočasná, buď před zahájením synodu nebo za jeho zasedání, budiž písemně požádáno o dovolenou. Dovolená nesmí se ani předčasně nastupovati ani překročovati. Bez dovolené žádný člen se nesmí vzdáliti ze synodu. Proti členu synodu, který by tak učinil, dlužno zavésti disciplinární jednání.

Když se synod ustavil, složí členové slib, předeepsaný církevním zřízením.

§ 5. O předlohách synodního výboru a seniorátních konventů musí býti jednáno nejdříve.

Důležité předměty, jestliže nebyly dříve již od synodního výboru připraveny, dlužno dříve, nežli by je synod vzal v poradu, odkázati k předběžnému probrání jedné neb několika komisím, zvoleným z počtu jeho členů. Zapisovatelé nemají býti voleni

do komisí. Přítomní náhradníci za členy komisí mají v komisích hlas poradní.

§ 6. V každé komisi zařídí volbu předsedy a referenta pro synod nejstarší její člen, kterého předseda při prohlášení výsledku volby do komisí výslovně musí za takového označiti a k tomu vyzvati. Volba předsedy a referenta v komisích děje se prostou většinou hlasů. Zvolení předsedové podávají o výsledku této volby a o postupu práce v komisích zprávy předsedovi synodu. Komise shrnují výsledky svých porad v návrzích, jež referenti zapisují, spolu s předsedy podpisují a synodu písemně předkládají. Návrhy tyto odůvodňují v synodu referenti ústně.

Neshodnou-li se komise v některých otázkách, mohou se synodu předložit o témž předmětu dva návrhy, majoritní a minoritní. V tom případě musí býti zvoleni k odůvodňování návrhů minoritních zvláštní referenti.

Je-li dle povahy předmětu potřeba, aby byl předběžně probán v několika komisích, mohou se sestoupiti k společným zasedáním.

Každá komise má právo žádati zástupce orgánů, jejichž návrhy projednává (zástupce synodního výboru, seniorátního výboru nebo staršovstev) aneb původce samostatných návrhů, aby se účastnili v jednání s hlasem poradním a podávali potřebná vysvětlení. Členové synodu mají právo býti přítomni všem schůzím komisí jako posluchači. Aby se umožnila předem příprava na práci komisí, doporučí se voliti alespoň některé členy do těchže komisí pravidelně. Členové synodního výboru mají právo účastniti se jednání ve všech komisích, ale jen s hlasem poradním. Právo hlasovné mají jen pokud jsou skutečně členy dotyčné komise.

§ 7. Synodní výbor jest povinen podati každému synodu zprávu o stavu celé církve dle všech stran křesťanského života, obzvláště vzhledem k službám Božím, školnímu vyučování, kázni mravů a péči o chudé.

§ 8. Synodní výbor jest povinen podati každému synodu zprávu o tom, jak byla vykonána usnesení synodu předcházejícího; mimo to jest také povinen podávati synodu na jeho žádost zprávy při jednotlivých předmětech, o nichž se jedná a dáti nahlédnouti do svých spisů.

§ 9. Předsedovi náleží řídití rokování a dbáti pořádku. Předseda zahajuje a ukončuje schůze, uděluje slovo, předkládá otázky k hlasování a prohlašuje jeho výsledek.

§ 10. Zapisovatelé vedou střídavě protokoly.

Každý protokol má obsahovati:

1. jméno předsedy;
2. jména a počet přítomných členů a počet členů synodu vůbec;
3. předměty předložené na vědomí nebo k poradě;
4. všechny návrhy spolu s krátkým odůvodněním;
5. otázky, o nichž bylo hlasováno;

6. výsledek hlasování a to při hlasování dle jmen, s udáním těchto, při každém jiném hlasování s udáním počtu hlasů pro a proti.

Protesty a zvláštní mínění smějí býti přiloženy k protokolu jen tehdy, když v zasedání samém byl pronesen úmysl je přiložit a zevrubně naznačen jejich obsah a když byly odevzdány během osmi dnů; jinak nemá k nim již býti hleděno.

Při zasedáních neveřejných, při jednáních o stížnostech na úřední jednání synodního seniora-biskupa a synodního výboru a při volbě synodního seniora budtež psány zvláštní protokoly.

Ku protokolům budtež přiloženy, se stálým odkazem na protokol a dle jeho pořádku, všechny předlohy, písemné návrhy a zprávy synodního seniora, synodního výboru a komisi, a byla-li stížnost na synodního seniora neb synodní výbor, tato stížnost s přílohami, jsou-li jaké a to v prvopisu, neb v úplném, ověřeném opisu.

Jak protokol a sešity příloh, jsou-li jaké, tak i všechny jiné spisy ověřuje předseda a jeden ze zapisovatelův neb některý jiný člen synodu vlastním podpisem.

§ 11. Synod jest způsobilý k usnášení, když více než polovice jeho členů jest přítomna. Toto předkládajíc, jest ku platnému usnesení třeba většiny hlasů přítomných členů. Předseda spolu hlasuje a má toliko jeden hlas. Při rovnosti hlasů návrh padá.

§ 12. Každé zasedání se zahajuje čtením krátké stati z Pisma sv. a modlitbou a ukončuje se modlitbou.

Po modlitbě zahajovací čte se protokol o zasedání předešlém. Každý člen má právo žádati opravy.

Po schválení podepíše protokol předseda a zapisovatel aneb některý jiný člen synodu. Protokol o posledním zasedání, není-li hotov před ukončením synodu, schvaluje volená verifikační komise 3členná, již jej zapisovatelé musí předložit do tří dnů.

§ 13. Po schválení protokolu oznámí se všechny spisy, jež došly od posledního zasedání.

Žádosti (petice) mohou podány býti toliko prostřednictvím člena synodu.

§ 14. Samostatné návrhy oznámí se v pořádku, v jakém byly podány. Takové návrhy musí býti podány písemně předsedovi před schůzí a má-li o nich býti jednáno, nejméně čtvrtinou přítomných členů býti podepsány nebo podporovány.

Byl-li nějaký návrh označen jako pilný a byla-li jeho pilnost nejméně dvěma třetinami přítomných uznána, vezme se hned v poradu; všechny ostatní návrhy samostatné musí býti přikázány některé komisi, aby o nich podala zprávu.

Každý návrh, učiněný v synodu o stížnosti na synodní výbor, projednává se ve schůzi tajně bez účasti těch, jichž se týká.

Opravné neb dodatkové návrhy (amendementy), t. j. návrhy, které z rokování samého vycházejí, mohou býti podány kdykoliv před ukončením rokování písemně a jsou-li podporovány dvěma členy mimo navrhovatele, mají být vzaty v poradu.

§ 15. Každý člen jest oprávněn přivést k řeči předmět, jenž není na denním pořádku, písemným neb ústním dotazem (interpelací) k předsedovi synodu neb k některému předsedovi komisi.

Nikdy však nesmí rokování již zahájené býti přerušováno dotazem, jenž se netýká předmětu.

Dotazy dlužno zodpovídati v zasedání, ve kterém byly podány, neb v některém následujícím zasedání, než se přikročí k dennímu pořádku.

§ 16. Po oznámení samostatných návrhů a po případném zodpovězení dotazů přikročí se k dennímu pořádku, který má předseda ohlásiti vždy v zasedání předcházejícím. Činí-li se proti ohlášenému dennímu pořádku námitky, rozhodne o nich synod usnesením.

§ 17. Řečníci mluví v pořadí svých přihlášek.

Po pravidle nesmí nikdo o témž předmětu mluvit více nežli dvakrát.

Mimo pořadí, a častěji nežli dvakrát lze udělit slovo těm, kdož chtějí podati návrh na konec rokování, neb chtějí odkázati k jednacímu řádu, nebo míní učiniti opravu osobní nebo věcnou.

Řečníci obrazejí se svou řečí k synodu, nikoliv k jeho jednotlivým členům.

§ 18. Předseda pečuje o pořádek a dbá, aby nikdo nebyl vyrušován ve své řeči.

Uchyluje-li se řečník od předmětu rokování, může předsedou býti volán „k věci“; porušuje-li důstojnost synodu projevy hněvu, nemístnými žerty atd., může býti volán „k pořádku“; mluví-li tuze rozvláčně, může býti napomenut k stručnosti. V nejhorším případě může mu býti slovo odňato.

V nahodilých pochybnostech o zachování řádu rozhoduje synod.

§ 19. Předseda říditi má rokování, sám se ho neúčastně; má také právo přerušiti schůzi z důležitých důvodů na nějakou chvíli.

Při rokování o jeho zprávě, o návrzích, jež podal, neb chce-li zasáhnouti do rokování, postoupí předsednictví svému náměstkovi.

§ 20. Rokování o některém předmětu může býti kdykoliv synodem prohlášeno za ukončené.

Žádá-li některý člen za jeho ukončení, může býti připuštěn jenom jeden řečník proti tomuto návrhu, načež dá o něm předseda hned hlasovati.

Je-li návrh na konec rokování přijat, zvolí řečníci pro návrh a proti němu již zapsaní po jednom řečníku generálním; zůstane-li tato volba bez výsledku, jmenuje generální řečníky předseda synodu; mimo to smí se ujeti slova před hlasováním toliko ještě navrhovatel, je-li jaký.

O návrzích, které nebyly odvolány, musí býti hlasováno.

§ 21. Předseda oznámí synodu, že rokování jest skončeno a dá pak hlasovati o učiněných návrzích v pořádku přiměřeném věci.

K tomu, jak by se některá otázka měla upravit, může býti žádáno za slovo, jež smí býti uděleno.

Pochybnosti o způsobu upravení otázek rozřeší se hlasováním.

Především se hlasuje o návrzích na prostý neb odůvodněný přechod k dennímu pořádku, pak na odročení rokování, potom o návrzích opravných a dodatkových (amendementech) a z nich zase o těch, které se nejvíce uchylují od hlavního návrhu, před těmi, jež se od něho uchylují méně.

Při každém předmětu, o němž se radila komise, považuje se návrh komise za hlavní.

§ 22. Hlasování děje se po pravidle zvednutím ruky.

Je-li výsledek pochybný, učiní se zkouška opačná. Mimo to hlasuje se dle jmen, usnese-li se na tom na návrh některého člena třetina přítomných.

Otázky, o nichž se má rozhodovati, dlužno tak upravit, aby na ně bylo lze odpověděti slovem ano nebo ne.

Předseda, jenž rovněž jako ostatní členové hlasuje, prohlásí usnesení hned po hlasování.

Tajně se hlasuje o volbách, o otázkách, týkajících se osobního zájmu jednotlivých členů synodu a o stížnostech na synodní výbor.

Členové, jejichž osobní záležitosti se projednávají, mohou při tomto jednání býti přítomni pouze na výslovné přání a usnesení synodu, nesmějí však nikdy spolu hlasovati, ani hlasování přítomni býti.

Má-li některý člen za to, že se musí zdržeti hlasování, náleží jemu, aby důvod toho dal do protokolu.

Vzejde-li pochybnost, zda-li jest přítomen počet členů potřebný k usnášení, budiž na návrh některého člena aneb z iniciativy předsedovy provedeno sčítání.

§ 23. Předpisů, daných v §§ 12—22 pro plné schůze synodu, budiž obdobně užito také při zasedáních komisi.

§ 24. K veřejným schůzím synodu mají přístup jako posluchači všechny osoby, jimž to předseda dovolí.

Posluchači se mají zdržovati všelikých projevů.

Veřejnost schůze se zrušuje a tajná schůze se ustanovuje k návrhu deseti členů usnesením synodu nadpoloviční většinou hlasů, když se posluchači napřed vzdělali.

§ 25. O změnách tohoto jednacího řádu rozhoduje generální synod.

II.

Jednací řád pro seniorátní konventy.

Pro seniorátní konventy platí stejný jednací řád s patřičnými obměnami jako pro generální synod, avšak s vyloučením ustanovení § 2. věta 2.

Návrh na nové rozhraničení seniorátů.

- I. Seniorát pražský:
Praha (Kliment a Salvator), Král. Vinohrady, Žižkov, Kladno, Kšely, Libšice, Plzeň, Rybníky, Soběhrdy, Škvorec;
- II. Seniorát podřípský:
Krábšice, Libkovice, Lečice, Libiš, Louny, Kovánek, Mělník, Nebužely, Vtelno, Vysoká, Roudnice;
- III. Seniorát poděbradský:
Poděbrady, Nymburk, Hořátev, Lysá, Chleby, Bošín, Velenice, Opolany, Libice, Ml. Boleslav;
- IV. Seniorát královéhradecký:
Hradec Králové, Černilov, Třebechovice, Klášter, Šonov, Bohuslavice, Hronov, Semonice, Libštát, Valteřice, Křižlice, Jilemnice;
- V. Seniorát čáslavský:
Čáslav, Kolín, Velím, Pečky, Chvaletice, Trnávka, Libenice, Semtěš, Kutná Hora, Opatovice, Vilímov;
- VI. Seniorát chrudimský:
Chrudim, Dvakačovice, Pardubice, Bukovka, Lozice, Choceň, Džbánov, Sloupnice, Bučina, Čermná, (Vysoké Mýto, Litomyšl);
- VII. Seniorát poličský:
Proseč, Ranná, Krouná, Svratouch, Borová, Polička, Telecí, Hradiště, Pustá Rybná;
- VIII. Seniorát německo-brodský:
Horní Dubenky, Velká Lhota (dolní a horní), Jindřichův Hradec, Opatov, Strměchy, Humpolec, Moraveč, Sázava, Horní Krupá, Krucemburk;
- IX. Seniorát novo-městský:
Nové Město, Německé, Daňkovice, Jimramov, Veselí, Rovečín, Olešnice, Prosetín;
- X. Seniorát brněnský:
Brno, Heršpice, Nosislav, Klobouky, Nikolčice, Hustopeč, Miroslav, Vanovice, Horní Vilímovice, Třebíč, Javorník, Velká Vrbka;
- XI. Seniorát vsetínský:
Vsetín (horní a dolní), Hovězí, Jablunka, Ratiboř, Zádveřice, Jasená, Pozděchov, Hošťálková, Pržno, Liptál;
- XII. Seniorát moravsko-slezský:
Olomouc, Svěbohov, Prusinovice, Rusava, Val. Meziříčí, Střítež, Hrubá Lhota, Rouštka, Hodslavice, Štramberk, Staré Hamry, Frýdek a Mor. Ostrava.

Návrh přechodných ustanovení.

A.

1. Dosavadní zřízení a organizace církve trvá ve své právo-platnosti, dokud nebudou schváleny změny dle zřízení nového.

2. Obvody dosavadních superintendentci, jakož i právomoc všech orgánů superintendenčních pomíjí, jakmile nové senioráty ustaveny budou.

3. Odstupujícím superintendentům zůstává titul jejich a bude synodním výborem žádáno, aby jim ponechán byl funkční plat ze státní dotace, pokud zůstanou v činné službě církevní a pokud státní dotace udělována bude. Odešel-li by superintendent na odpočinek a nebyl-li by opatřen odjinud pensí, rovnající se jeho platu funkčnímu, bude žádáno, aby mu i dále vyplácen byl příspěvek ze státní dotace až do výše jeho bývalého funkčního platu.

4. Archiv superintendentní případně do správy synodního výboru, může však býti zatím, pokud by si ho celý aneb z části synodní výbor přestěhovati nemohl, svěřen péči toho sboru, v němž jest doposud. Nedokončené práce superintendenčních orgánů se všemi listinami a jednací protokoly za minulý rok budou předány ihned synodnímu výboru, který přidělí seniorátním orgánům ty věci, které dle zřízení by jim patřily.

5. Jmění a fondy, movité i nemovité, všech superintendentci případnou do správy synodního výboru; pokud má který fond zvláštní určení, musí být vynakládán na účely stanovené příslušnými listinami neb ustanoveními. Likvidace provede se do tří měsíců po potvrzení církevního zřízení.

6. Dosavadní senioráty pomínou a na jejich místa nastoupí senioráty jiné dle nového rozhraničení, jakmile nové senioráty ustaveny budou. Tím pomine také i úřední působnost dosavadních seniorů a seniorátních výborů, kteří provedou likvidaci všeho jmění a archivů jimi spravovaných v době dvou měsíců.

7. Nové senioráty ustaveny budou tak, že pro každý z nich zvolí generální synod Českobratrské církve trojčlenný výbor, jehož úkolem bude dotýčný seniorátní konvent svolati, předlohy jeho připravit i zahájit konvent tento, jemuž předsedati bude jeden z trojčlenného výboru, jím samým vyvolený.

Konvent tento vykoná nejprve volby seniora a seniorátního výboru, a učiní potřebná rozhodnutí ohledně likvidace a o naskytnuvších se jiných záležitostech seniorátních. Všecky konventy budou konány v týž den, který určí synodní výbor v době nejdéle dvouměsíční po dnu, kdy obdrží oznámení o schválení nového církevního zřízení.

8. Jmění bývalých seniorátů rozdělí se mezi senioráty nové dle kvoty, kterouž participovaly sbory na společném majetku ve svazcích dřívějších. Směrodatným činitelem při tom jest počet duší. Fondy se stanoveným určením přejdou do správy toho

seniorátu, k němuž připojeno bylo nejvíce sborů ze svazku dřívějšího, leč by dotyčné senioráty jinak se rozhodly. Jestliže úroky těchto fondů určeny jsou pro sbory nebo práci celého bývalého seniorátu, bude rozdělení úroků těch každoročně navrhováno zvláštním nejméně čtyřčlenným komitétem, složeným ze zástupců všech příslušných seniorátů, leč by se senioráty dohodly o jiném způsobu rozdělování.

Likvidace budiž provedena do tří měsíců po ustavení nových seniorátů. Kdyby v této příčině nastaly spory, učiní právoplatné rozhodnutí synodní výbor.

9. Dosavadní sbory farní i filiální, které až do zasedání zákonodárného generálního synodu českobratrské církve evangelické po právu trvají, vykonají dle ustanovení nového církevního zřízení, jakmile nabude zákonné právoplatnosti, nové volby staršovstev. Dosavadní staršovstvo, které úřaduje až do volby staršovstva nového, svolá sborové shromáždění a učiní návrh na počet členů staršovstva po rozumu dotyčných článků nového zřízení a provede volbu. Hlasovati mohou všichni dosavadní členové hlasovní, jakož i ti, kteří toho práva nabývají dle ustanovení nového církevního zřízení.

Nové volby staršovstva vykonány býti musí nejdéle do dvou měsíců po dnu, kdy sborům právoplatnost nového církevního zřízení oznámena byla.

B.

Ústavodárný generální synod zmocňuje synodní výbor, aby provedl takové nepodstatné změny nového církevního zřízení, jež by snad vláda před schválením vyžadovala. Kdyby tyto žádané změny však byly důležité a dotýkaly se zásad církevního zřízení, musí býti předloženy generálnímu synodu znovu k rozhodnutí. Toto rozhodnutí může se státi buď v novém zasedání generálního synodu nebo hlasováním členů cestou písemnou, dle uznání synodního výboru.

C.

Generální synod se usnáší zvoliti ihned nový synodní výbor, to jest synodního seniora a pět dalších členů a jejich náhradníky. Jména zvolených oznámí se vládě republiky a dosavadní synodní výbor odevzdá všechny své spisy a inventář i pokladnu novému výboru, který ujme se ihned funkcí jemu přikázaných a to, pokud nové zřízení nenabude právoplatnosti, dle základních a přechodných ustanovení z 17. a 18. prosince 1918 a potom dle nového zřízení církevního.

D.

Výlohy generálního synodu hrazeny budou z příspěvků všech sborů, které rozvrhne na ně synodní výbor dle zámožnosti a počtu jejich členů. Za tou příčinou jsou povinny sbory sděliti synodnímu výboru obnos daní přímých, které členové jejich platí.

Zvláštní návrhy konventu východní superintendence české.

1. Synodem budiž zvolena desetičlenná charitativní rada pro péči sociální a dílo lásky (sirotčince, chudobince, ústavy diakonů a diakonek a pod.). Účelem jejím bude organisace díla lásky, aby se konalo účelně, dle jednotného plánu a dle stejných zásad, péče o potřeby jeho a pod. Jejím rozhodnutí by podléhalo zejména zřizování nutných sirotčinců a všech dobročinných institucí. Zasedati bude dle potřeby, jest svolávána a řízena předsedou synodního výboru.

2. Při synodním výboru volbou téhož budiž řízena stálá technická komise pozůstávající ze 3—5 znalců z oboru stavitelského (stavitelé, architekti a pod.) dle možnosti z našich evangelických řad. Jejím dobrozdání předkládati se budou všechny plány a rozpočty každé církevní novostavby či opravy a toto dobrozdání bude pro synodní výbor po stránce technické při povolování stavby směrodatné. Působnost zvolené komise trvá jedno synodní období.

3. Volbou synodního shromáždění budiž zřízena pro česko-bratrskou církev evangelickou desetičlenná rada tisková. Jejím účelem bude raditi se o potřebách organisace a povznesení evangelického tisku, ať se to týče časopisů či jakýchkoli publikací. Volba platí pro jedno období a může býti volen i nečlen synodu. Zasedá dle potřeby, jest svolávána a řízena předsedou synodního výboru.

4. Doporučuje se synodnímu výboru, aby se čelilo úpadku naší církve tím 1. že by synodní výbor zřídil komisi, jež by v nejbližší době prostudovala příčiny tohoto úpadku a učinila návrhy k odpomoci, 2. že by synodní výbor vysílal o prázdninách řečníky vybrané, kteří by objížděli naše sbory a tam v přednáškách vyložili: a) význam náboženství, zejména naší česko-bratrské církve pro moderního člověka vůbec a zvláště pro nynější dobu; b) v debatních večerech s farářem a členy sboru jednali by o tom, jak odpomoci mravnímu a hmotnému úpadku tamní církve (úprava služného atd.)

Návrh synodního výboru v příčině synodní práce.

1. Buďtež zvoleny následující sedmičlenné odbory přípravné:

I. Odbor ústavní A., kterému se přidělí návrh církevního zřízení, část I.—III.

II. Odbor ústavní B., a přidělí se mu IV. a V. část zřízení církevního.

III. Odbor školní a přidělí se mu VI. část církev. zřízení, zpráva synod. výboru o věcech školských, návrh studijního řádu bohosloveckého a řádu pro výchovu jáhnů.

IV. Odbor hospodářský A. a přidělí se mu VII. část círk. zřízení a návrh stanov církevní pokladny i návrh v příčině platů.

V. Odbor hospodářský B. a přidělí se mu zpráva synodního výboru o věcech hospodářských, zpráva účetní a zpráva o pensijních fondech.

VI. Odbor pro stanovy a řády a přidělí se mu stanovy pro diasporní sbory, návrh o řádu disciplinárním, řád jednací a revers kazatelský.

VII. Odbor smíšený A. a přidělí se mu zprávy synod. výboru o zřízení a spravování církve, o sborech a kazatelích, zpráva odboru pro jednotu bohoslužby, návrh na rozdělení seniorátní.

VIII. Odbor smíšený B. a přidělí se mu zpráva o stycích s jinými církvemi, návrh přechodných ustanovení, a zvláštní návrhy konventu východní superintendence (a. v.).

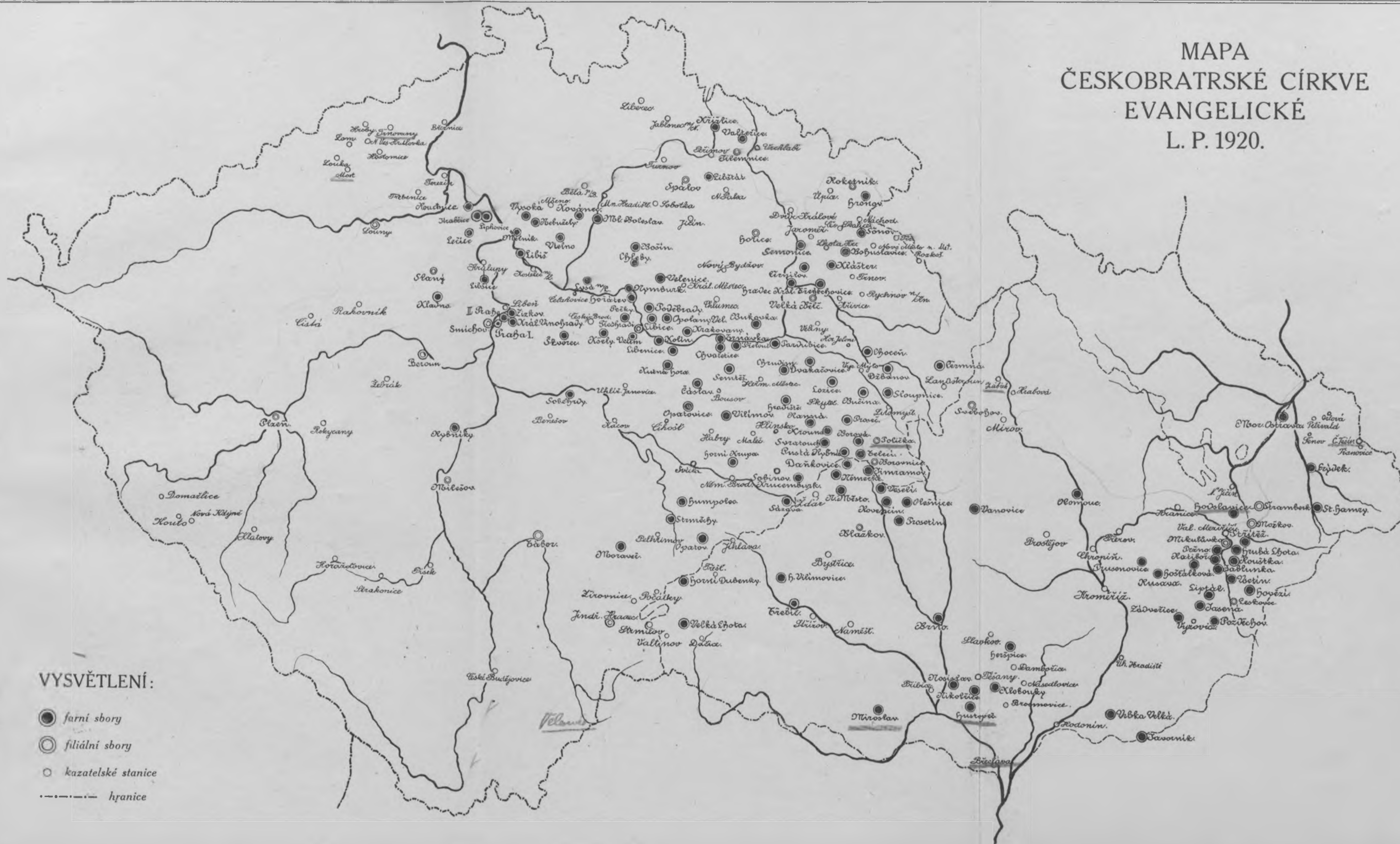
2. Navrhuje se tento program pro první a druhé zasedání: V prvním zasedání dne 21. února vyřídí se body 1—8 programu synodního; dopoledne následujícího dne bude poskytnuto odborům k jejich poradám. Zasedání druhé bude o 2. hod. odpo. Zasedání třetí, při čemž bude zpráva o stycích s jinými církvemi a přijímání a proslovy jejich delegátů, o 7. hod. večer v úterý.

Zasedání ve čtvrtek o 7. hod. večer bude věnováno zprávám o práci evangelisační (přístupy), při čemž promluví někteří pracovníci i noví údové naší církve.

Poznámka: Poslanci synodní nechť vždy zaujmou místo v předních lavicích kostelních!

MAPA
ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE
EVANGELICKÉ
L. P. 1920.

VYSVĚTLENÍ:

- farní sbory
- ⊙ filiální sbory
- kazatelské stanice
- hranice